Flori din Gradina Maicii Domnului
- de Cuviosul Paisie Aghioritul

In numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh

Mult mă mustră conștiința pentru că nu mi-am făcut însemnări în amănunt despre virtuoșii părinți, care au trăit acum, în ultimii ani, despre care mi-au povestit evlavioșii bătrâni pe vremea când eram monah începător; după cum, deopotrivă, și în continuare, pentru marea mea nepăsare de a nu păstra, fie și în memoria mea, acele fapte dumnezeiești pe care le-au trăit acei bătrânei sfinți și pe care mi le-au povestit cu multă simplitate, ca să mă ajute duhovnicește.

Părinții acelei vremi aveau multă credință și simplitate și cei mai mulți erau cu puțină carte, dar fiindcă aveau smerenie și duh de nevoință, primeau mereu iluminarea dumnezeiască; pe când în vremea noastră, când s-au înmulțit cunoștințele, din păcate, rațiunea a zdruncinat din temelii credința oamenilor și a umplut sufletele de semne de întrebare și de îndoieli. Așadar, firesc este să ne lipsim și de minuni, deoarece minunea se trăiește și nu se explică prin rațiune.

Duhul acesta foarte lumesc ce îl stăpânește pe omul contemporan, care și-a întors toată străduința spre a trăi mai bine, cu mai mult confort și mai puțină osteneală, din păcate a influențat și pe cei mai mulți oameni duhovnicești, care se străduiesc și ei să se sfințească cu mai puțină osteneală lucru ce nu se poate niciodată, pentru că Sfinții au dat sânge și au luat Duh". Deși ne bucurăm astăzi pentru această întoarcere mare spre Sfinții Părinți și monahism și admirăm pe tinerii vrednici ce se afierosesc cu totul acestora, în același timp însă ne și doare, deoarece ne temem ca să nu vedem că tot acest material bun să nu găsească aluatul duhovnicesc potrivit, și astfel această plămadă duhovnicească să nu crească, ci să ajungă ca pâinea necrescută.

Chiar și până acum 20 de ani se putea afla încă simplitatea ce cuprindea toată Grădina Maicii Domnului, și acel parfum al simplității Păriinților aduna pe oamenii evlavioși, ce se asemănau albinelor, și îi hrăneau. Iar aceștia duceau și altora din această binecuvântare duhovnicească, spre a se folosi. Pe oriunde ai fi trecut auzeai povestindu-se minuni și fapte cerești, într-un mod foarte simplu, pentru că Părinții le considerau foarte firești.

Trăind așadar în această atmosferă duhovnicească a harului, niciodată nu ți-ar fi

trecut gândul îndoielii pentru cele ce le-ai fi auzit, pentru că și tu ai fi văzut ceva din acestea. Dar nici nu ți-ar fi trecut gândul ca să însemnezi, sau să ții în amintirea ta acele fapte dumnezeiești pentru urmași, deoarece credeai că acea stare patristică va continua. De unde să știi că după câțiva ani cea mai multă lume se va desfigura de multa cultură - deoarece învață cu duhul ateismului și nu cu Duhul lui Dumnezeu, ca să sfințească și instruirea exterioară - și necredința va ajunge până la punctul încât minunile se vor considera basme ale vremii de demult? Firește, când medicul este ateu, oricâte consultații ar face unui Sfânt cu mijloace științifice (raze etc), nu va putea distinge harul lui Dumnezeu. Pe când, dacă el însuși va avea sfințenie, va vedea cum iradiază harul dumnezeiesc.

Ca să dau o imagine mai vie a harului și ca cititorii să înțeleagă mai bine duhul Părinților ce stăpânea acum câțiva ani, am considerat că e bine să redau, ca pilde, câteva întâmplări ale bătrânilor simpli ai epocii aceleia.

Când eram începător la Mănăstirea Esfigmenu, Cuviosul bătrân Dorotei mi-a povestit că la bolniță venea și ajuta un bătrânel cu atâta simplitate încât credea că înălțarea - ce o serbează Mănăstirea - este o mare Sfântă, ca Sfânta Varvara și, când se ruga cu metaniile, zicea: Sfântă înălțare, roagă-te pentru noi!" într-o zi a venit la bolniță un frate bolnav și deoarece nu exista nici o mân-care mai întăritoare, bătrânelul a coborât repede-repede scările, a mers la subsol și de la fereastra ce privea spre mare, întinzându-și mâinile a spus: Sfânta mea înălțare, dă-mi un peștișor pentru fratele!" Și, o minune! - un pește mare a sărit în mâinile lui. L-a luat foarte firesc - ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic - și bucuros l-a pregătit, ca să întărească pe fratele.

Același Bătrân mi-a povestit și despre un alt monah (mi se pare Pahomie), care a mers la Kapsala pentru mai multă înălțime și a ajuns la mare nevoință duhovnicească. într-o zi, un Părinte al Mănăstirii a procurat doi pești și i-a curățat cu scopul de a merge la el și să-i dea aceluia de binecuvântare. în timp ce îi pregătea, un corb îi ia pe neașteptate un pește și îl duce la Părintele Pahomie în Kapsala (distanță de 5 ore și jumătate). Părintele Pahomie a fost vestit de Dumnezeu despre vizita fratelui și în clipa când se gândea cu ce să-1 ospăteze, corbul i-a lăsat peștele. Când, după aceea, a venit fratele și a aflat aceasta, a slăvit pe Dumnezeu, care și în vremea noastră îi hrănește pe oamenii Săi prin corb, precum odinioară pe Proorocul Ilie.

De asemenea la Mănăstirea Kutlomușului, cu puțini ani înainte, trăia un bătrân, părintele Haralambie, foarte simplu, dar și foarte   silitor", nu numai în cele duhovnicești, ci și la ascultări, în toate era cel mai râvnitor. Părintele Haralambie săvârșea cele mai multe treburi deoarece în ultimii ani au rămas în

Mănăstire puţini părinţi şi aceştia bătrâni. Avea în grijă şi biblioteca, dar l-au scos de acolo deoarece nu încuia niciodată uşa. Obişnuia să spună: Lăsaţi pe oameni să citească pe cărţi". Nici nu i-a trecut prin gând că există oameni care fură cărţi. Avea multă curăţie şi simplitate. Afară de multele ascultări ce le avea, sădea şi pomi pentru urmaşi, pentru că credea că Mănăstirea Kutlumuşi iarăşi va înflori. Mâinile lui lucrau mereu pentru ceilalţi, iar mintea şi inima lui lucrau în cele duhovniceşti prin rugăciune neîncetată: Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă!" La slujbe era totdeauna primul. Ducea şi o strană fiind cântăreţ. în timp ce canonarhul se ducea la cealaltă strană să rostească stihira, Părintele Haralambie spunea repede-repede   Doamne Iisuse...", ca să nu-şi întrerupă rugăciunea sa neîncetată.

Astfel a trăit foarte muncitor şi duhovnicesc, fără ca să depună armele. Dar, din păcate, iată că o gripă puternică 1-a trântit la pat, şi medicul a spus părinţilor să nu se depărteze de el, pentru că peste puţin îşi va sfârşi viaţa. Părintele a auzit de sub pături şi a zis:

- Ce spui? Eu nu mor, până ce nu va veni Pastile ca să spun: Hristos a înviat!"

într-adevăr, au trecut aproape două luni, au venit Pastile, a spus   Hristos a înviat", s-a împărtăşit şi apoi a adormit, îmbunătăţitul şi simplul bătrânel a devenit un adevărat copil a lui Dumnezeu şi împreună cu Dumnezeu a stabilit ziua morţii lui.

La Schitul Ivirului, Bătrânul Nicolae din obştea Marchianilor mi-a povestit despre un părinte, care avea şi el simplitate copilărească, că odată, când a secat fântâna lor, a coborât icoana Sfântului Nicolae în fântâna seacă legată cu o funie spunând:

- Sfinte Nicolae, să urci împreună cu apa, dacă vrei să-ţi aprind candela, căci poţi face asta. Vezi, vin atâţia oameni, şi nu avem puţină apă rece să le dăm. Şi o, minune!, apa urca încet - încet, iar icoana Sfântului plutea deasupra, până când a luat-o cu mâinile sale, a sărutat-o cu evlavie şi a dus-o în Biserică. (Aceasta s-a petrecut mai înainte cam cu cincizeci de ani).

La acelaşi Schit, puţin mai sus de această chilie, este chilia   Sfinţii Apostoli" unde locuiesc acum doi Părinţi, care sunt şi fraţi după trup. în obştea aceasta era şi bătrânul Pahomie, la care se putea vedea în chip vădit sfinţenia zugrăvită pe faţa lui. Bătrânelul acesta era foarte simplu şi cu desăvârşire fără carte, dar foarte binecuvântat. La Biserica Schitului, când venea la sărbători, nu stătea niciodată în strană, ci stătea totdeauna în picioare, chiar şi la privegherile de toată noaptea şi spunea rugăciunea: Doamne Iisuse...". Când se întâmpla să îl

întrebe cineva: Unde este slujba?", răspundea:

- Psalmi, psalmi spun părinții.

Pentru el toate erau psalmi. Nici din psalmodie nu știa nimic, afară de   Hristos a înviat", pe care îl cânta la Paști. Era întotdeauna gata să facă voile altora, fără să aibă voia sa.

Oricât de supărat ar fi fost cineva, dacă îl vedea pe Părintele Pahomie, îi fugea supărarea. Toți l-au iubit, chiar și șerpii, care aveau încredere în el și nu fugeau când îl vedeau. In zona Chiliei erau mulți șerpi pentru că era apă. Ceilalți doi părinți se temeau mult de șerpi, în timp ce bătrânul Pahomie se apropia de ei zâmbitor, îi prindea și îi scotea în afara gardului.

Intr-o zi, cum mergea grăbit la chilia Markianilor, pe drum a găsit un șarpe mare, pe care la înfășurat în jurul mijlocului ca pe o curea, voind să facă mai întâi treaba pe care o avea, și după aceea să îl scoată afară din curtea lor. De cum 1-a văzut, Părintele Iacov s-a cutremurat, dar Părintele Pahomie s-a mirat de asta.

După aceea i-a spus:

- Nu știu de ce se tem de șerpi. Părintele Andrei al nostru se teme chiar și de scorpioni. Eu îi adun în pumn pe scorpionii de pe pereți și îi arunc afară din chilie. Acum, când mâinile îmi tremură de parkinson, pe șerpii cei mari îi scot afară târându-i.

L-am întrebat pe Bătrân:

- De ce nu te mușcă pe tine șerpii, Părinte Pahomie? Mi-a răspuns:

- Iisus Hristos scrie undeva pe o foaie de hârtie că   dacă ai credință, poți apuca și șerpii și scorpionii, și nu te vor vătăma".

Acest Bătrânel Sfânt, Părintele Pahomie a adormit la 22 octombrie 1967, cu un an mai înainte de Bătrânul Tihon despre care voi vorbi în continuare, precum și despre alți cuvioși părinți, care s-au nevoit cu mărime de suflet în Grădina Maicii Domnului și s-au despătimit cu ajutorul Maicii celei bune, Prea Curatei Fecioare. S-au făcut ostași ai lui Hristos, și-au biruit patimile, au nimicit pe vrăjmașul diavol acești   ostași de elită ai Bisericii noastre" și au fost. încununați de Hristos cu cunună nestricăcioasă.

Pe mulți dintre aceștia i-am cunoscut de aproape, dar, din păcate, nu i-am imitat

și acum mă aflu foarte departe de ei. Doresc însă din toată inima ca și cei ce vor citi isprăvile lor dumnezeiești să-i urmeze și-i rog să se roage și pentru mine, sărmanul Paisie. Amin.

Părintele Tihon

ărintele Tihon s-a născut în Rusia, în Novaia Mihailovk, în 1884. Părinții lui, Pavel și Elena, erau oameni evlavioși și era firesc ca și rodul lor - Timotei după numele lumesc - să le moștenească evlavia și dragostea față de Dumnezeu de mic copil.

Părinții vedeau râvna cea mare, dumnezeiască a copilului lor, dar nu îndrăzneau să îi dea binecuvântarea lor să meargă la mănăstire, deoarece îl vedeau bine făcut și cu o fire zburdalnică. Voiau ca să se maturizeze și în gândire și după aceea Timotei să hotărască singur. I-au dat însă binecuvântarea să viziteze mănăstirile pe o perioadă de timp de trei ani, de la vârsta de 17 până la 20 de ani. Atunci a făcut călătoriile cele mari și nesfârșite pe la mănăstirile Rusiei, și a trecut aproape prin 200 de mănăstiri. La mănăstirile unde a mers, cu toate că era foarte obosit și epuizat de mersul pe jos, evita cu bun simț ospitalitatea lor ca singur să se nevoiască și să nu îngreuieze pe alții.

Intr-o eparhie însă s-a chinuit mult, pentru că locuitorii de acolo mâncau pâine de secară. Și Timotei n-a putut-o mânca deoarece el nu mânca nimic afară de pâine de grâu, iar pâinea de secară avea un miros urât și era ca noroiul. De aceea tânărul se epuizase de tot. Se duse însă la brutar, de la care ceruse și altă dată, să-1 roage din nou să-i dea puțină pâine albă, crezând că pentru el va avea pâine mai bună. Acela însă văzându-1 pe Timotei de departe i-a spus să plece.

Mâhnit și epuizat cum era tânărul, s-a tras într-un colț și cu toată simplitatea lui copilărească a făcut rugăciune către Maica Domnului: Maica Domnului, vreau să mă ajuți, căci voi muri pe drum înainte de a mă face călugăr; nu pot mânca această pâine". N-a apucat să termine rugăciunea că deodată îi apare înainte o Tânără cu chipul strălucitor, îi dă o franzelă și îndată dispare. în clipa aceea Timotei s-a pierdut. Nu-și putea explica fenomenul acesta. îi treceau prin minte felurite gânduri. Un gând îi spunea că poate 1-a auzit fiica brutarului și i s-a făcut milă de el și a spus tatălui ei să-i dea puțină pâine bună. Deci merse iarăși la brutar ca să-i mulțumească. Dar brutarul a crezut că Timotei își bate joc de el și 1-a înjurat cu mânie.

- Hai, fugi de aici, că eu n-am nici femeie, nici fiică!

După ce Timotei a mâncat acea pâine binecuvântată și s-a întărit și duhovnicește, și-a continuat pelerinajul său și la celelalte mănăstiri, dar acel fapt

inexplicabil i se învârtea mereu în minte. A petrecut mult timp în această nedumerire, dar mai târziu, când un monah i-a dat o carte cu icoanele făcătoare de minuni ale Maicii Domnului din Rusia, și a văzut-o pe Maica Domnului din Kremlin, i-a săltat inima sa de evlavie, ochii i s-au umplut de lacrimi de recunoștință și a spus: Această Maică a Domnului mi-a dat pâinea cea albă". Și de atunci o simțea pe Maica Domnului mai aproape, ca și copilul pe mama sa.

După pelerinajul făcut la mănăstirile din Patria sa a mers să se închine și la Muntele Sinai, cel călcat de Dumnezeu, unde a stat două luni, iar de acolo a plecat la Sfintele Locuri, unde a pustnicit o perioadă de vreme, dincolo de râul Iordanului. Deși Locul cel Sfânt 1-a ajutat, însă n-a aflat liniște din pricina duhului lumesc al vremii noastre, care a distrus, din nefericire, cu așa-zis lui civilizație, chiar și locurile pustii și sfinte, unde se liniștesc și se sfințesc sufletele. De aceea a fost nevoit să plece la Sfântul Munte.

Ispita însă, văzând din experiența sa de mulți ani că acest tânăr evlavios va spori în viața duhovnicească și va ajuta multe suflete să se mântuiască, a încercat să-1 împiedice. întorcându-se din pustia Iordanului în Ierusalim, pe când se pregătea să se închine pentru ultima oară la Sfântul Mormânt și să-și ia rămas bun de la cunoscuții săi, vicleanul a folosit ca unelte ale sale două femei fără fiică de Dumnezeu, rusoaice, care l-au chemat acasă la ele, ca să-i dea, chipurile, pomelnice să le pomenească la Sfântul Munte. Timotei cel fără de răutate, care totdeauna avea gânduri bune, le-a crezut și a mers. Dar când l-au încuiat înlăuntru și s-au năpustit asupra lui cu intenții imorale, s-a pierdut. S-a înroșit și dând un brânci femeilor și unul ușii a fugit din ghearele șoimilor, ca Iosif de odinioară, și s-a păstrat curat.

După aceea a venit așa cum era, ca o floare curată și s-a sădit în Grădina Maicii Domnului, a sporit și a bine miresmuit cu virtuțile lui, precum vom vedea mai jos.

Prima lui metanie a fost la Chilia Burazeri, unde a stat cinci ani. Deoarece aici nu a aflat liniștea din pricina multor închinători ruși, a luat binecuvântare și a plecat la Karulia, unde a pustnicit cincisprezece ani. Toată perioada de timp de la Karulia a petrecut-o în nevoințe aspre. Lucrul lui de mână erau metaniile și închinăciunile cu rugăciunea   Doamne Iisuse..." și cititul. împrumuta cărți de la Mănăstiri, de unde lua ca binecuvântare posmag și din cele ce prisoseau de la masă, pentru care se ruga. Astfel se nevoia cu mărime de suflet, ca și lăuntric să devină înger și nu numai pe dinafară cu Schima îngerească.

De la Karulia a venit la marginea Kapsalei (deasupra Kaleagrei), la o chilie de pe moșia Mănăstirii Stavronikita și a îngrijit de un bătrân. După cea murit Bătrânelul și a luat binecuvântarea sa a rămas singur la Chilie. De atunci nu

numai că nu și-a neglijat nevoințele lui duhovnicești, ci le-a și înmulțit, primind din belșug harul lui Dumnezeu, pentru că s-a nevoit cu mărime de suflet și cu multă smerenie.

Harul dumnezeiesc 1-a arătat oamenilor și mulți oameni îndurerați alergau la el să-i ceară sfatul și să se mângâie de multa sa dragoste. Alții îl rugau să se preoțească, ca să-i ajute mai mult prin Taina Sfintei Spovedanii, căci astfel ar da și iertarea păcatelor. Nevoia aceasta, de a ajuta pe alții a descoperit-o și el însuși și a primit să fie hirotonit.

La Chilia sa nu exista Biserică, care era absolut necesară, și nici bani nu avea, dar avea mare credință în Dumnezeu. Așadar a făcut rugăciune și a pornit spre Kareia cu încredere în Dumnezeu că îi va iconomisi banii necesari pentru biserică, înainte însă de a ajunge la Kareia, pe părintele Tihon 1-a zărit starețul Schitului Sfântul Prooroc Ilie (rusesc) și 1-a chemat. Când s-a apropiat de el i-a spus:

- Un oarecare creștin bun din America mi-a trimis câțiva dolari, să-i dau celui ce n-are biserică ca s-o zidească. Sfinția Ta n-ai biserică, i-ai și construiește-o.

A lăcrimat Bătrânul de emoție și recunoștință față de Dumnezeu. A mulțumit și starețului și a spus și   Dumnezeu să-1 ierte" pe omul lui Dumnezeu ce i-a trimis binecuvântarea. Bunul Dumnezeu, ca un Cunoscător de inimi, s-a îngrijit de biserica sa, mai înainte ca Bătrânul să-L roage, pregătindu-i banii pentru clipa când acesta îi va cere. Așadar, era firesc să îl asculte Dumnezeu de vreme ce și Părintele Tihon de mic copil îl asculta pe Dumnezeu, păzea poruncile Lui dumnezeiești și primea binecuvântări cerești.

I n continuare a aflat doi monahi meșteri care să spună și rugăciunea în timp ce vor lucra. Când a terminat biserica, a închinat-o Sfintei Cruci, pentru că o avea la evlavie, dar și ca să evite prin acest mod praznicele, deoarece la înălțarea Sfintei Cruci se postește, și ziua este de doliu. Starețului nu-i plăceau praznicele deoarece creează neliniște și greutate, căci el prăznuia în fiecare zi duhovnicește prin tipicul chiriei sale, cu multă nevoință și aproape fără mângâiere omenească în groapa Kaleagrei, unde vedea cerul și trăia bucurii paradisiace împreună cu îngerii și cu Sfinții. Când cineva îl întreba: locuiești singur aici în pustie?" - Bătrânul răspundea:

- Nu, locuiesc împreună cu îngerii și arhanghelii, cu toți sfinții, cu Maica Domnului și cu Hristos.

Intr-adevăr simțea prezența îngerilor și ajutorul îngerului său păzitor. într-o zi

când l-am vizitat, cum urca scările a căzut înapoi împotmolindu-se în hainele lui, căci purta multe, și m-am ostenit destul ca să-1 ridic. Când l-am întrebat după aceea: Ce-ai fi făcut Părinte, singur, dacă n-aș fi fost eu?", m-a privit insistent și mi-a răspuns cu siguranță: - îngerul meu păzitor m-ar fi ridicat! Deși se afla într-un loc pustiu, singur, și chilia lui nu avea aproape nimic, căci nici nu-i trebuia nimic, ca să aibă pe Hristos în el, Grădina Maicii Domnului era pentru Părintele Tihon raiul pământesc, căci acolo unde este Hristos acolo e și raiul.

Mulți ani n-a ieșit în lume, dar, fără să vrea, a fost nevoit cândva să meargă împreună cu alți Părinți ca martor la Tesalonic atunci când a fost incendiu în Kapsala. Când Bătrânul s-a întors în Sfântul Munte, părinții l-au întrebat:

- Cum ți s-apărut orașul și lumea, după atâția ani de când n-ai văzut lume?

- N-am văzut oameni, ci pădure de castani, a răspuns bătrânul.

Starețul a ajuns la această stare duhovnicească sfântă, pentru că iubise mult pe Hristos, smerenia și sărăcia. în chilia Starețului nu vedeai nici un lucru de procopseală, care să slujească omului. Din cele pe care le avea în chilie, putea găsi oricine câte ar fi vrut aruncate la gunoi. Dar pentru oamenii duhovnicești orice lucru vechi pe care l-ar fi avut Părintele Tihon avea mare valoare, pentru că era sfințit. încă și zdrențele lui erau privite cu evlavie și erau luate de binecuvântare. De asemenea orice lucru vechi sau rău făcut purta, nu se vedea urât, deoarece devenea frumos de la frumusețea lui sufletească lăuntrică. în loc de culion cosea el singur cu acul un fel de glugi din bucăți de rasă și le purta, care împrăștiau mai mult har decât mitrele prețioase arhierești; (firește, atunci când în inima arhiereului nu există Mărgăritarul cel de mult preț").

Odată un vizitator 1-a fotografiat așa cum era, cu gluga în loc de culion și cu o pijama ce i-au pus-o pe spate, văzându-1 pe Stareț că-i este frig. Și acum, cei ce îl văd în fotografie pe Părintele Tihon, cred că purta o mantie arhierească, deși era o pijama veche tărcată.

Mult îi plăceau lucrurile sărace și smerite și iubea mult neagoniseala, care 1-a și eliberat și i-a dăruit aripi duhovnicești. Și astfel, cu sufletul întraripat se nevoia mult, fără să simtă osteneala trupească, precum copilul nu simte oboseală când face voile tatălui său, ci simte dragostea și afecțiunea împreună cu mângâierea. Firește, acestea nu se compară cu mângâierile dumnezeiești ale harului, nici cu gândul măcar.

Precum am spus, lucrarea lui de mână erau nevoințele duhovnicești, postul, privegherea, rugăciunea lui Iisus, metaniile, etc, nu numai pentru sine, ci și

pentru toate sufletele lumii (vii și morți). Când a îmbătrânit și nu putea să se ridice căzând jos de la metaniile ce voia să le facă, a legat o funie groasă de tavan și cu ea se ridica. Și așa făcea metanii și se închina lui Dumnezeu cu evlavie. Și-a ținut tipicul până când a căzut la pat, unde s-a odihnit timp de 20 de zile, după care a plecat la viața cea veșnică și adevărată, unde se odihnește veșnic lângă Hristos.

Același tipic al mâncării uscate, care îl avea de tânăr, 1-a ținut mereu până la bătrânețile lui. Trebăluitul în bucătărie îl considera timp pierdut, pe lângă faptul că mâncărurile bine pregătite nici nu se potrivesc călugăriei. în mod firesc, după atâta nevoință și într-o astfel de stare duhovnicească mâncarea bună nu-i producea nici o plăcere, căci îl avea pe Hristos în el, Care îl îndulcea și îl hrănea dumnezeiește. în discuțiile lui totdeauna se referea la raiul cel dulce și din ochii lui se rostogoleau lacrimi dulci nelăsându-și inima să se ocupe de bucurii deșarte, când era întrebat de oamenii mireni.

Extrem de puținele lucruri ce îi trebuiau ca să trăiască și le procura din puținul lucru de mână pe care îl făcea. Picta câte un Epitaf în fiecare an, pe care îl dădea cu 500 sau 600 drahme și cu acești bani trăia tot anul.

Precum am spus, era foarte cumpătat, încât și o smochină o tăia în două și o mânca de două ori. îmi spunea: Măi, măi, măi, fiule, asta-i foarte mare!" Eu însă ca să mă satur, trebuia să mănânc un kilogram.

De fiecare Crăciun, Starețul își procura un hering, ca să aibă pește pentru toate cele 12 zile vesele până la Botez. Spinarea heringului n-o arunca, ci o agăța de-o ață și atunci când era vreun praznic împărătesc sau al Maicii Domnului și era dezlegare la pește, fierbea puțină apă într-o cutie de conservă, afunda spinarea de două-trei ori în apă, ca să ia puțin miros, după care punea puțin orez. Așa făcea dezlegare și se prihănea pe sine că mănâncă și supe de pește în pustie. Spinarea aceea o agăța iarăși în cui pentru altă dezlegare, până când se albea și atunci o arunca.

Când vedea pe oameni că se purtau față de el cu evlavie, se mâhnea și le spunea:

- Eu nu sunt pustnic, ci un pustnic mincinos.

Numai la sfârșitul său a primit să fie puțin îngrijit de oamenii ce îl iubeau în mod deosebit, ca să-i nu-i mâhnească.

Când îi dădea cineva mâncare de binecuvântare, o lua, dar după aceea o dădea la bătrâneii din Kapsala. Dacă-i trimeteau bani, îi dădea unui băcan evlavios ca să cumpere pâine și s-o împartă la săraci.

Odată, cineva din America i-a trimis nişte bani. Atunci când stareţul i-a luat de la Poştă, 1-a văzut un mirean şi, biruit de iubirea de argint, a mers noaptea la Chilia Stareţului ca să-1 prade, gândind că va afla şi alţi bani, fără să ştie însă că şi aceia care i-a primit i-a dat tot atunci lui Kir Teodor, ca să ia pâine pentru săraci. După ce 1-a chinuit din destul pe Stareţ -1-a strâns de gât cu o funie - s-a lămurit că nu are bani şi a plecat. Iar Părintele Tihon i-a spus:

- Dumnezeu să te ierte, fiule!

Omul acesta rău a mers însă şi la un alt bătrân în acelaşi scop, dar acolo 1-a prins Poliţia şi singur a mărturisit că a fost şi la Părintele Tihon. Un poliţai a mers la Stareţ şi 1-a luat ca martor, pentru că hoţul a fost dat în judecată. Stareţul s-a mâhnit pentru asta şi a spus poliţaiului:

- Fiule, eu l-am iertat pe hoţ din toată inima mea. Acela însă n-a dat importanţă cuvântului Stareţului, pentru că împlinea un ordin de sus, şi 1-a luat cu sila spunându-i:

- Haide repede, Părinte! Aici nu merge iertarea.

In cele din urmă Guvernatorului i-a fost milă de el, pentru că plângea ca un copil mic crezând că şi el se va face pricină să-1 pedepsească pe hoţ, şi de la Ieriso 1-a lăsat să se întoarcă la Chilia lui.

Când îşi aducea aminte de acest incident se minuna şi spunea:

- Mai, măi, măi, fiule, mirenii ăştia au alt tipic! Nu au pe "iartă" şi Dumnezeu să te ierte".

Stareţul folosea cuvântul binecuvintează" (termenul grec evloghisson înseamnă deopotrivă binecuvintează-mă şi iartă-mă -n. ed.), totdeauna şi cu celelalte înţelesuri ale lui călugăreşti, zicând Binecuvântaţi" sau binecuvintează", când cerea smerit binecuvântarea altuia, la care dădea şi el binecuvântarea sa cu rugăciunea: Domnul să te binecuvinteze".

După salutul obişnuit conducea pe vizitatori în biserică, unde cântau împreună Mântuieşte Doamne poporul tău" şi Cuvine-se cu adevărat... şi, dacă era timp bun, ieşeau afară, sub măslini şi stătea cu ei cinci minute, după care se ridica voios zicând:

- Ei, acum să te omenesc!

Scotea apă din cisternă și umplea o ceașcă pentru vizitator, punea și în tinicheaua lui (o cutie de conserve ce o folosea și ca ibric) și apoi căuta să afle vreo bucată de rahat, uneori uscat, alteori mâncat de furnici, dar care nu pricinuia dezgust, deoarece era binecuvântarea Părintelui Tihon. După ce le pregătea, Starețul făcea semnul Crucii, lua apa și zicea: Mai întâi eu. Binecuvântați!" Și aștepta ca vizitatorul să-i spună: Domnul să te binecuvinteze", altfel nu bea apa. Apoi dădea și el binecuvântarea sa. Binecuvântarea de la alții o simțea ca necesitate nu numai de la cei sfințiți sau monahi, ci chiar și de la mireni, mici sau mari.

După ce îi cinstea aștepta să vadă dacă au vreo problemă. Când vedea că omul este tară treabă și a venit numai ca să-i treacă timpul, atunci îi spunea:

- Fiule, în iad vor merge și leneșii, nu numai păcătoșii. Dacă mai stătea și nu pleca, Starețul îi lăsa și intra în Biserică și se ruga, și așa vizitatorul era nevoit să plece. Când cineva voia să exploateze simplitatea Starețului, ca să-și împlinească vreun scop al său, îl înțelegea cu iluminarea sa dumnezeiască, și-i spunea:

- Fiule, eu nu știu grecește. Du-te la vreun grec, ca să te înțelegi bine cu el.

Firește, nu cruța niciodată osteneala sau timpul atunci când vedea la oameni interese duhovnicești. Sfătuia cu gura și se ruga cu inima și mintea. Rugăciunea lui era din inimă, de sineși lucrătoare. Oamenii care se apropiau de el simțeau asta, pentru că plecau foarte întăriți. Și Starețul îi binecuvânta până ce nu se mai vedeau.

Odată 1-a vizitat Părintele Agatanghel iviritul, pe când era diacon. Când a plecat era întuneric, nu se luminase încă de ziuă. Părintele Tihon a prevăzut pericolul ce îl păștea pe diacon și a urcat de data aceasta pe zidul de piatră al curții și îl binecuvânta continuu. Când diaconul a ajuns pe muchia dealului și a văzut pe Stareț că încă binecuvânta, i-a fost milă de el și 1-a strigat să nu se ostenească, ci să intre în chilie. Acesta însă netulburat, cu mâinile în sus, ca Moise, se ruga și binecuvânta. Cum mergea așa diaconul fără grijă, deodată cade într-o cursă a vânătorilor, care pândeau mistreți. Un vânător a armat ca să tragă, dar rugăciunile Starețului au izbăvit pe diacon de la moarte și pe vânător de pușcărie. De aceea Starețul îmi spunea mereu:

- Fiule, să nu vii niciodată noaptea, pentru că noaptea umblă fiare pe care le pândesc vânătorii ascunși.

Chiar și pentru Sfânta Liturghie îi spunea monahului ce îl ajuta și făcea pe

cântărețul să vină dimineața, pe ziuă. în vremea Sfintei Liturghii îi spunea să stea în micuțul hol, aflat afară de biserică, și de acolo să spună   Doamne miruiește", ca să se simtă complet singur și să se miște singur în rugăciunea sa. Când ajungea la heruvic, Părintele Tihon era răpit 20 până la 30 minute și cântărețul trebuia să repete de multe ori heruvicul, până ce auzea pașii lui la Intrarea cea Mare. La sfârșit, când l-am întrebat,   ce vezi Părinte?", acela îmi răspunse:

- Pe heruvimi și serafimi cum slăvesc pe Dumnezeu!

Și continuă spunând:

- Pe mine, după o jumătate de oră mă coboară îngerul meu păzitor și atunci continui Sfânta Liturghie.

Odată 1-a vizitat Părintele Teoclit Dionisiatul. Fiindcă ușa Părintelui Tihon era încuiată și din biserică se auzeau psalmodii dulci n-a vrut să deranjeze bătând la ușă, ci a așteptat să termine, pentru că credea că se află la chinonic. Peste puțin se deschide ușa și iese Părintele Tihon. Când a intrat Părintele Teoclit n-a aflat pe nimeni în afară de Părintele Tihon. Atunci a înțeles că acele psalmodii au fost îngerești.

La bătrânețe, când îi tremurau picioarele, veneau de obicei și liturghiseau Părinții Maxim și Agatanghel iviriții, ce locuiau mai aproape și îi lăsau Sfânta Euharistie pentru că se împărtășea în fiecare zi. Firește, era vrednic de aceasta datorită vieții sale sfinte.

Pentru Părintele Tihon aproape toate zilele anului erau ca și cele ale Săptămânii luminate și trăia totdeauna bucuria pascală. Mereu se auzea din gura lui: Slavă Ție, Dumnezeule, slavă Ție, Dumnezeule!" Și asta o recomanda și celorlalți să spună: Slavă Ție, Dumnezeule" nu numai când o ducem bine, dar și când avem încercări, pentru că încercările le îngăduie Dumnezeu ca medicamente pentru suflet.

Mult suferea pentru sufletele ce pătimeau în regimul ateu din Rusia. îmi spunea cu ochii înlăcrimați:

- Fiule, Rusia mai are canon încă de la Dumnezeu, însă va trece.

Pentru sine Starețul nu se interesa deloc, nici nu se temea, pentru că avea multă frică de Dumnezeu, sfială dumnezeiască și evlavie. Fiindcă se nevoia cu multă smerenie, nu se temea nici de primejdia duhovnicească a căderii. Prin urmare,

cum să se teamă și de ce să se teamă? De diavolii, care se cutremură de omul smerit, sau de moarte, la care mereu cugeta și se pregătea pentru ea? Și-a săpat încă și mormântul el singur, ca să fie gata, și-a pus și crucea, pe care și-a făcut-o el însuși după ce și-a presimțit moartea, scriind următoarele: Păcătosul Tihon, ieromonah, 60 de ani în Sfântul Munte. Slavă Ție, Dumnezeule".

I ntotdeauna începea cu Slavă Ție, Dumnezeule" și încheia cu Slavă Ție, Dumnezeule". S-a împrietenit cu Dumnezeu și de aceea folosea mai mult pe Slavă Ție, Dumnezeule", decât pe Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă!" Se mișca, precum am văzut, în spațiul dumnezeiesc, după ce s-a făcut părtaș la doxologia cerească împreună cu Sfinții îngeri în vremea Sfintei Liturghii.

Fiindcă i s-a aprins în inimă flacăra dragostei dumnezeiești, de aceea nu-1 impresionau lucrurile deșarte, precum am spus. Chilia sa era și ea mică. Avea o măsuță pe care rezema icoanele, precum și candela nestinsă și cățuia. Alături își avea schima și rasa cea găurită. în cealaltă parte a peretelui avea pe Domnul Răstignit și într-un colț avea scânduri ca pat, cu o pătură zdrențuită întinsă ca saltea. Se acoperea cu o plapumă veche cu bumbacul ieșit înafară, bumbac din care luau și șoarecii, ca să-și facă cuiburile lor. Pe așa-zisa pernă avea Evanghelia și o carte cu omiliile Sfântului Ioan Gură-de-Aur. Dușumeaua chiliei era din scânduri, dar părea ca tencuită, deoarece nu mătura niciodată și noroiul ce se aducea de afară împreună cu părul din barba și din capul său, ce i-au căzut ani întregi, au alcătuit o adevărată tencuială.

Părintele Tihon nu dădea nici o importanță curățeniei chiliei sale, ci curățeniei sufletului său, de aceea a și izbutit să aiungă vas al harului lui Dumnezeu. Mereu își spăla sufletul său cu multele sale lacrimi folosind ștergare groase, fiindcă batistele obișnuite nu îl ajutau.

Starețul a ajuns la o mare măsură duhovnicească. Sufletul său devenise foarte sensibil, dar pentru ca mintea să se afle mereu în Dumnezeu a ajuns și la nesimțirea trupească, căci nu mai simțea deranjul de la muște, țânțari și purici, de care avea cu miile. Trupul său era înțepat peste tot, iar hainele îi erau pline de puncte roșii. îmi spune gândul că insectele de i-ar fi tras sângele chiar și cu seringi, tot n-ar fi simțit. în chilia lui toate umblau libere, de la insecte până la șoareci.

Odată, un monah văzând că șoarecii joacă la el i-a spus:

- Părinte, vrei să-ți aduc o pisică?

- Nu fiule, mulțumesc - a răspuns acela. Eu am o pisică încă o dată și jumătate

mai mare decât una obișnuită. Vine aici, îi dau să mănânce, o mângâi, după care merge la vizuina ei în partea de jos a văii și se odihnește.

Era o vulpe, care îl vizita pe Stareț regulat, ca pe un vecin bun.

Avea de asemenea și o scroafă, care fãta în fiecare an lângă gardul grădinii lui, ca să o păzească Starețul. Când vedea vânătorii că trec prin zona lui, Părintele Tihon le spunea:

- Băieți, pe aici nu există porci mari. Mergeți sănătoși! Vânătorii credeau că nu există porci sălbateci în laturea

lui și plecau. Sfântul Stareț, ca un părinte bun, hrănea pe oameni duhovnicește; animalele sălbatice mari le hrănea trupește din puțina lui hrană ce o avea, însă mai mult le hrănea cu multa sa dragoste, iar insectele mici le lăsa să sugă din puținul lui sânge.

Starețul avea o constituție sănătoasă, dar din multă nevoință s-a epuizat. Când îl întreba cineva: Ce faci, Părinte, ești bine?" răspundea:

- Slavă lui Dumnezeu, sunt bine, fiule. Nu sunt bolnav, dar sunt slăbit.

Se mâhnea mult când vedea vreun tânăr bine hrănit, dar mai mult, când vedea vreun călugăr bine hrănit, căci nu se potrivește grăsimea cu Schima îngerească.

Iîntr-o zi 1-a vizitat un mirean foarte gras, spunându-i:

- Părinte, am război trupesc cu gânduri murdare, care nu mă lasă să mă liniștesc.

Atunci Părintele Tihon i-a spus:

- Fiule, dacă vei face ascultare, cu harul lui Hristos, te voi face înger. Să spui mereu rugăciunea   Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă", să mănânci în fiecare zi pâine și apă, iar sâmbăta și duminica să mănânci mâncare cu puțin undelemn. Să faci câte 100 de metanii în fiecare noapte, apoi să citești Paraclisul Maicii Domnului, un capitol din Evanghelie și viața Sfântului zilei.

După 6 luni, când 1-a vizitat din nou, Starețul nu-1 mai putea recunoaște deoarece i-a dispărut toată grăsimea de prisos, și încăpea ușor prin ușa strâmtă a bisericuței sale. Starețul 1-a întrebat:

- Cum o duci acum fiule?

- Acum mă simt într-adevăr ca un înger; a răspuns acela. Nu mai am tulburări trupești, nici gânduri murdare și, fiindcă am scăpat de grăsime, mă simt foarte ușor.

Cu astfel de sfaturi practice dojenea pe oamenii ce îi cereau ajutorul. Inafară de marea experiență ce o câștigase, a primit și   luminarea dumnezeiască" datorită marilor lui nevoințe ascetice. După dojeni urmau rugăciunile, pe care, despărțindu-se, vizitatorii lui le simțeau cu tărie.

Epitrahilul nu îl scotea aproape niciodată, pentru că de multe ori îl ridica de pe un om și îl punea peste altul și lua păcatele oamenilor ușurându-i prin Taina Sfintei Mărturisiri. Mărturisirile pe care i le făceau oamenii le uita de îndată și sa îi vedea pe toți oamenii buni și pentru toți avea gânduri bune, pentru că i s-au curățat mintea și inima sa. Odată 1-a întrebat un stareț:

- Părinte, care frate este cel mai curat din obște? La care Părintele Tihon a răspuns:

- Prea Cuvioase Părinte Stareț, toți frații sunt curați. Niciodată nu rănea pe om, ci îi vindeca rănile cu balsamul dragostei lui Hristos. Spunea sufletului mâhnit:

- Fiule, pe tine Hristos te iubește, te-a iertat. Hristos iubește mai mult pe păcătoșii ce se pocăiesc și trăiesc cu smerenie.

Totdeauna accentua asupra smereniei și spunea:

- Un om smerit are mai mult har decât mulți oameni. în fiecare dimineață Dumnezeu binecuvintează lumea cu o mână, dar când vede vreun om smerit îl binecuvintează cu amândouă mâinile Sale. Măi, măi, măi, fiule, cel ce are mai multă smerenie este mai mare decât toți.

De asemenea spunea despre cei ce trăiesc în feciorie că trebuie să aibă și smerenie, pentru că nu se mântuiesc numai cu fecioria, deoarece iadul este plin și de feciorel-nici mândri. - Când se fălește cineva că este feciorelnic - spunea - Hristos îi va spune: Fiindcă nu ai și smerenie, să mergi în iad". Iar celui ce a fost păcătos și s-a pocăit și trăiește smerit, cu inimă înfrântă, mărturisind că este păcătos, Hristos îi va spune: Vino aici, fiule, în raiul cel dulce".

In afară de smerenie și pocăință accentua mult asupra cercetării lui Dumnezeu, adică mintea omului să umble mereu împrejurul lui Dumnezeu. De asemenea sublinia însemnătatea cercetării Sfintelor Scripturi și a Sfinților Părinți: Everghe-tinosul, Filocalia, Sfântul Ioan Gură-de-Aur, Marele Vasilie, Grigorie Teologul, Sfântul Maxim, Sfântul Simeon Noul Teolog, Avva Macarie și Awa

Isaac. "Studiul - spunea Stareţul - încălzeşte sufletul, curăţă mintea şi astfel omul se nevoieşte cu râvnă şi dobândeşte virtuţi, iar dacă nu se nevoieşte dobândeşte patimi".

Intr-o zi m-a întrebat:

- Tu, fiule, ce cărţi citeşti?

- Avva Isaac, i-am răspuns.

- Măi, măi, măi, fiule, Sfântul acesta este mare. Awa Isaac nu omora nici un purice.

Prin aceea ce a spus voia să accentueze marea sensibilitate a Sfântului.

Părintele Tihon încerca să-1 imite pe Avva Isaac nu numai în duhul lui pustnicesc, ci şi în sensibilitatea nobleţei sale duhovniceşti, neîmpovărând nici un om. Spunea monahilor că trebuie să trăiască pustniceşte, ca să se elibereze de griji, şi nu să lucreze ca argaţii şi să mănânce ca mirenii. Pentru că lucrarea monahului sunt metaniile, postul, rugăciunea, nu numai pentru sine, ci şi pentru toată lumea: vii şi morţi, şi puţin lucru pentru cele strict necesare, ca să nu împovăreze pe alţii, deoarece prin muncă multă şi grijă se uită de Dumnezeu. Bătrânul amintea adesea acest exemplu caracteristic:

- Faraon dădea multă muncă şi multă mâncare poporului lui Israel, ca să uite de Dumnezeu.

înainte de a-şi începe sfătuirile sale, Stareţul avea ca tipic să facă mai întâi rugăciune, să-L cheme pe Duhul Sfânt ca să-1 lumineze, lucru ce îl recomanda şi altora. Spunea: Dumnezeu a lăsat pe Duhul Sfânt ca să ne lumineze. Acesta este Stăpânul. De aceea şi Biserica noastră începe cu: împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului...". Şi în timp ce spunea acestea faţa i se schimba şi mulţi oameni evlavioşi vedeau această schimbare.

Unii îi mai făceau şi câte o fotografie în ascuns. Alţii îi cereau binecuvântare ca să-1 pozeze, iar el primea cu simplitate. Se scula îndată, mergea în bisericuţă, îşi lua schima. într-o mână lua Crucea, iar cu cealaltă îşi descâlcea barba lui mare, pe care o înnoda, arătând într-adevăr ca Patriarhul Avraam, mai ales la bătrâneţe, când a devenit alb şi lăuntric şi pe dinafară. După ce se pregătea, stătea sub măslini ca să-1 fotografieze, luând o înfăţişare de copil mic. S-a maturizat duhovniceşte şi a devenit ca un copil mic, precum ne recomandă Hristos să ne facem, ca pruncii cei fără răutate.

Părinții care veneau să ia sfaturi de la el, la bătrânețile lui îl vizitau mai regulat, ca să-1 ajute cu ceva, și-1 întrebau:

- Părinte, nu cumva vrei să-ți tăiem lemne? Și acela răspundea:

- Faceți răbdare, și dacă nu voi muri la vară, îmi veți tăia lemne pentru la iarnă.

In 1968 și-a presimțit moartea, pentru că mereu vorbea despre moarte. L-au părăsit și puținele puteri trupești pe care le mai avea. După Adormirea Maicii Domnului a căzut la pat și bea numai apă, pentru că îl ardea înlăuntru. Cu toate că se afla în această stare, nu voia să rămână vreun om lângă el, ca să nu-1 distragă de la rugăciunea sa neîncetată.

Când i s-a apropiat ultima săptămână a vieții sale pe pământ, numai atunci mi-a spus să stau lângă el, pentru că trebuia să ne despărțim, el plecând la viața cea adevărată. Chiar și în aceste 10 zile nu m-a lăsat să stau mereu lângă el, ci-mi spunea să merg în chiliuța alăturată să mă rog și eu, după micul ajutor ce i-1 dădeam. Firește, n-am avut cele necesare ca să-1 ușurez pe cât trebuia, dar fiindcă trupul său cel chinuit nu s-a mângâiat niciodată, și prea puținul ajutor i se părea foarte mare.

Intr-o zi, am procurat două lămâi și i-am făcut o limonadă. Cum a băut puțin, s-a răcorit și m-a privit cu un aer mirat.

- Măi, măi, măi, fiule, apa aceasta este foarte bună. Unde ai găsit-o? Hristos să-ți dea 40 de cununi de aur.

Se vede că n-a băut niciodată limonada sau a băut când era foarte mic, și i-a uitat gustul.

Fiindcă era țintuit în pat, căci i-a predat acestuia puținele lui puteri trupești și nu se putea ridica să meargă în bisericuța Cinstitei Cruci, unde slujise cu evlavie ani întregi, mi-a cerut să-i aduc Crucea de pe Sfânta Masă ca mângâiere. Când a văzut Crucea, i-au strălucit ochii și, după ce a sărutat-o cu evlavie, o ținea strâns în mână cu toată puterea ce i-a mai rămas. I-am legat și o ramură de busuioc de Cruce și l-am întrebat:

- Miroase frumos, Părinte? Mi-a răspuns:

- Fiule, raiul miroase mult mai plăcut.

Intr-o zi din cele de pe urmă ale sale, am ieșit afară să-i aduc puțină apă. Când am deschis din nou ușa și am intrat în chilie, m-a privit cu uimire și mi-a spus:

- Tu ești Sfântul Serghie?

- Nu, Părinte, sunt Paisie.

- Fiule, acum au fost aici Maica Domnului, Sfântul Serghie și Sfântul Serafim. Unde s-au dus?

Am înțeles că se întâmplă ceva neobișnuit și l-am întrebat:

- Ce ți-a spus Maica Domnului?

- Că va trece Praznicul și după aceea mă va lua.

Era după amiază, ajunul Nașterii Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu, 7 septembrie 1968, și după trei zile, la 10 septembrie, s-a odihnit în Domnul.

In penultima zi Starețul mi-a spus:

- Mâine voi muri și vreau să nu dormi, ca să te binecuvintez.

Mi-a fost milă de el în seara aceea pentru că s-a ostenit, căci timp de trei ore fără întrerupere și-a ținut mâinile pe capul meu, m-a binecuvântat și m-a sărutat pentru ultima dată. Ca să-și exprime și recunoștința pentru puțina apă ce i-am adus-o în clipele cele din urmă ale sale, mi-a spus:

- Dulcele meu Paisie, noi, fiule, vom avea dragoste în vecii vecilor; dragostea noastră este scumpă. Tu vei face rugăciune de aici, și eu voi face din cer. Cred că mă va milui Dumnezeu, pentru că în 60 de ani de călugărie, fiule, am spus mereu: Doamne Iisuse Hristoase, miluieș-te-mă!"

Și mai spunea:

- Eu voi liturghisi de acum în rai. Tu să te rogi de aici și eu voi veni în fiecare an să te văd. Dacă tu vei sta în chilia asta, eu mă voi bucura, dar cum va voi Dumnezeu, fiule. Ți-am lăsat și hrană, conserve pentru trei ani.

Și mi-a arătat alături 6 cutii mici cu sardele și alte 4 cutii cu calamare (produse de mare), pe care le-a adus cineva de multă vreme și au rămas în același loc, unde le-a lăsat vizitatorul atunci (Pentru mine aceste conserve nu mi-ar fi ajuns nici pentru o săptămână). Și din nou Starețul repetă:

- Noi, fiule, vom avea dragoste scumpă în vecii vecilor, și voi veni în fiecare an

să te văd.

Și din ochii lui curgeau lacrimi continuu. Este adevărat că acele 10 zile de pe urmă, când am stat lângă el, au fost cea mai mare binecuvântare a lui Dumnezeu pentru mine, pentru că am fost ajutat mai mult decât oricând altă dată, căci mi s-a dat prilejul să trăiesc puțin lângă el și să-1 cunosc mai bine. Ceea ce mi-a făcut o mai mare impresie a fost cât de serios și-a pus problema mântuirii sufletului. Alături de patul său avea pregătite scrisori, pe care să le pun la poștă, după ce va muri, adresate episcopilor cunoscuți, ca sa-1 pomenească. De asemenea mi-a dat poruncă să aduc un episcop să-i citească la mormânt și să-1 las acolo - să nu-1 dezgrop - până la a doua Venire a lui Hristos. (în Grecia este tradiția ca la trei ani după adormirea lor morții să fie exhumați).

Intre timp am înștiințat Mănăstirea că Părintele Tihon este la sfârșit, și a venit Părintele Vasile, ca să-1 pregătim. îl vedeai pe Stareț cum se stinge încet - încet, ca o candelă căreia i se termina untdelemnul din pahar și-i rămâne puțin în fitil, pentru ultimele sale licăriri.

Astfel ne-a părăsit sufletul lui sfințit și ne-a lăsat trupul său și un mare gol. L-am pregătit amândoi și dimineața am înștiințat și pe ceilalți părinți, și preoții ce l-au cunoscut, i-am săvârșit slujba de înmormântare cu evlavie. Firește, ne-a lăsat durere în sufletele noastre prin plecarea sa, pentru că prezența sa aduna durerea și răspândea mângâiere. Acum însă Starețul ne va cerceta din cer și ne va ajuta mai mult. De altfel, el însuși a făgăduit: Voi veni în fiecare an să te văd".

Au trecut trei ani întregi fără să mi se arate și asta m-a pus pe gânduri: Nu cumva am greșit în ceva?" După trei ani mi-a făcut prima vizită. Dacă Starețul a înțeles că ...fiecare an" va începe după trei ani, asta m-ar mângâia, pentru că astfel nu eram eu pricina în privința asta.

Așadar, prima dată a fost la 10 septembrie 1971, noaptea, după miezul nopții. în timp ce spuneam rugăciunea, văd deodată pe Stareț că intră în chilie. Am sărit și l-am apucat de picioare și i le sărutam cu evlavie. însă n-am înțeles cum s-a desprins din mâinile mele și, plecând, l-am văzut că intră în bisericuță și dispare. Firește, în acea clipă, când se întâmplă astfel de fapte oricine s-ar pierde. Nici nu le poate explica pe acestea cu rațiunea. Pentru aceasta se numesc minuni. Am aprins îndată lumânarea, pentru că aveam numai candela aprinsă atunci, când s-a petrecut asta, ca să însemnez în calendar această zi în care mi s-a arătat Starețul, ca să mi-o aduc aminte. Când am văzut că era ziua în care a murit Starețul (10 septembrie), m-am mâhnit mult și m-am prihănit pe sine-mi, cum de mi-a trecut complet neobservată acea zi. Cred că nia va ierta bunul

Părinte, pentru că în ziua aceea, de când s-a făcut ziuă până la apus, am avut vizitatori la Chilie și m-am obosit și amețit, uitând cu desăvârșire de ziua aceea. De altfel, am făcut ceva ca să mă ajut pe sine-mi și să-i dau puțină bucurie Stareţului cu rugăciunea de toată noaptea.

Nu știu dacă i s-a arătat și altuia, înainte de această primă cercetare ce mi-a făcut-o. La Chilia mea însă i-a apărut și unui monah, Părintele Andrei (ce a locuit mai înainte la Sfânta Mănăstire Karacalu), în felul următor:

Acela a venit la Chilia mea să-1 ajut în ceva ce dorea să facă. Firește, nici nu mă cunoștea, dar nici eu nu-1 cunoșteam. Aștepta afară de chilie, sub măslini, crezând că nu sunt acasă. Eu eram înăuntru în atelier și nu făceam zgomot, pentru că lăcuiam niște iconițe. Când am terminat am cântat Sfinte Dumnezeule..." și am ieșit afară. Cum m-a văzut Părintele Andrei, a rămas mirat și mi-a povestit cu uimire următorul fapt:

"în timp ce așteptam sub măslini, mi-am închis ochii, dar nu-mi pierdusem simțirile. Și văd un Stareț că iese din acele tufe de rozmarin și-mi spune:

- Pe cine aștepți?

- Pe Părintele Paisie, i-am răspuns eu.

- E aici - mi-a spus starețul și a arătat cu degetul spre chilie.

In clipa aceea când arăta, am auzit cum cânți Sfinte Dumnezeule", și ai ieșit afară. Aceasta, Părinte Paisie e vreun Sfânt, pentru că pe sfinți îi pricep. Am văzut și altă dată astfel de arătări".

Atunci i-am povestit câteva lucruri despre Stareț și i-am spus că acolo în tufele de rozmarin este mormântul lui.

Am plantat rozmarin de jur împrejur, care a crescut și nu se mai distingea mormântul, ca să nu se calce trupul lui, mai ales că îmi dăduse poruncă să nu îl dezgrop.

Cred că din cele puține ce am spus și din cele puține ce am scris despre viața Cuviosului Stareț, multe vor înțelege cei ce au trăire lăuntrică. Firește, cei ce trăiesc smerit și în ascuns pot înțelege cât de nedreptățiți sunt sfinții, atunci când li se văd numai virtuțile lor exterioare - câte nu le ascund - și scriem numai despre acestea, în vreme ce bogăția duhovnicească a Sfinților ne este aproape necunoscută. De obicei aceste puține ce le avem de la Sfinți, sau le-au scăpat,

căci nu au putut să le ascundă, sau marea lor dragoste i-a silit să facă această milostenie duhovnicească.

Firește, numai Dumnezeu știe măsurile duhovnicești ale Sfinților. Nici măcar ei înșiși nu le cunosc, deoarece Sfinții și-au numărat numai păcatele. Având în vedere, așadar, acest tipic al Sfinților, care nu se odihnesc pe laudele omenești, am încercat să mă limitez la faptele absolut necesare.

Cred că și Părintele Tihon este mulțumit și nu se va plânge, astfel precum i s-a plâns lui prietenul său, Cuviosul Siluan, când Părintele Sofronie i-a scris pentru prima dată viața sa. Atunci Starețul Siluan i-a apărut Părintelui Tihon și i-a spus:

- Acest binecuvântat Părinte Sofronie mi-a adus multe laude. N-aș fi vrut aceasta.

Firește, de aceea sunt și Sfinți. Deoarece au evitat slava omenească, i-a slăvit Dumnezeu.

Binecuvântările Părintelui Tihon și ale tuturor Sfinților cunoscuți și necunoscuți să ne ajute în anii cei grei prin care trecem. Amin.

Adaug aici rugăciunea Starețului, pe care a scris-o cu multă durere și multe lacrimi și a trimis-o sufletelor îndurerate din Rusia ca balsam din Grădina Maicii Domnului.

Slavă Golgotei lui Hristos

O, dumnezeiască Golgotă, sfințită cu Sângele lui Hristos! Te rugăm, spune-ne nouă câte mii de păcătoși ai curățit cu harul lui Hristos, prin pocăința și lacrimile lor, și ai umplut cu ei cămara de nuntă a raiului? O, Hristoase împărate, cu dragostea Ta cea nespusă și cu harul Tău ai umplut toate palatele cerești cu păcătoșii care s-au pocăit. Tu și aici jos pe toți îi miluiești și îi mântuiești, și cine Iți poate mulțumi cu vrednicie, chiar de ar avea minte îngerească? Păcătoșilor, veniți degrab, Sfânta Golgotă este deschisă și Hristos este Milostiv. Cădeți înaintea Lui și-I sărutați picioarele Lui cele sfinte.

Numai Acesta, ca un Milostiv, vă poate vindeca rănile voastre. O, ce fericiți vom fi, când Multmilostivul Hristos ne va învrednici, cu multă smerenie și frică de Dumnezeu și cu lacrimi fierbinți, să-I spălăm preacuratele Lui picioare și să I le sărutăm cu dragoste! Atunci Milostivul Hristos va binevoi să ne spele păcatele noastre și ne va deschide ușile raiului, unde, cu mare bucurie, împreună cu arhanghelii și îngerii, cu heruvimii și serafimii și cu toți Sfinții vom slăvi veșnic

pe Mântuitorul lumii, pe prea dulcele Iisus Hristos, Mielul Lui Dumnezeu, împreună cu Tatăl și cu Sfântul Duh, Treimea Cea de o ființă și nedespărțită.

Ieromonahul Tihon - Sfântul Munte

S-a scris viața Starețului la 26 mai, la pomenirea Sfântului Apostol Carp, în 1977, la chilia Mănăstirii Stavronichita   Sfânta Cruce".

Slavă Ție, Dumnezeule! Monahul Paisie

Bătrânul Evloghie (ucenicul lui Hagi Gheorghe)

Deasupra Kareii, spre Vatoped, se află Chilia Sfântului Gheorghe   Cel ce s-a arătat". Acolo au pustnicit șase ucenici de-ai lui Hagi Gheorghe având ca stareț pe cel mai mare dintre ei, Bătrânul Evloghie. Mai târziu s-au adăugat și alți doi frați la obștea lor, Părintele Pahomie și Părintele Gheorghe, făcându-se nepoți ai lui Hagi Gheorghe.

Ne bucurăm când vedem această continuitate patristică și dumnezeiască transmitere a vieții călugărești de la Bătrânii Cuvioși la Cuviosul Părinte Hagi Gheorghe și de la Părinte la fii și nepoți. Firește, cu vrednicie este să se scrie multe despre unii ca aceștia, precum și despre Bătrânul Evloghie. Fiindcă despre Bătrânul Evloghie, atletul lui Hristos, a scris și un Părinte de la Simonos Petras, compatriot de al său, de aceea eu mă voi limita numai la un incident de la sfârșitul vieții lui, reflectând modul în care s-a luptat cu diavolii până la adânci bătrânețe.

Când Starețul a îmbătrânit, după ce a trecut de 100 de ani, stătea pe o canapea și spunea mereu rugăciunea. Intr-o zi, cei doi mucenici ai lui, Părintele Pahomie și Părintele Gheorghe au mers să culeagă măsline, iar starețul, închizând ușa, s-a așezat pe canapea și rostea rugăciunea. Deodată, auzind mult zgomot înăuntrul chiliei sale și-a întrerupt rugăciunea. Atunci se năpustesc asupra lui 30 de draci, îl aruncă jos pe dușumea și îl iau la bătaie. Firește, Starețul nu s-a mai putut scula după atâta bătaie. La prânz s-au întors părinții de la muncă și au strigat pe stareț să le deschidă ușa. Dar cum să audă sărmanul bătrân și cum să se ridice fiind în situația aceea? Atunci Părintele Gheorghe, neliniștit, a intrat printr-o ferestruică, a deschis ușa, și amândoi părinții au intrat temători spre chilia Bătrânului. Dar ce să vadă? Bătrânul Evloghie era căzut pe dușumea, lovit. Văzându-i, le-a zis cu sânge rece:

- Auziți, 30 de diavoli s-au adunat să mă bată. Nu era unul sau doi.

în chilia sa avea o Cruce de lemn agățată de perete și se ruga de obicei înaintea ei. Odată, în vreme ce se ruga, a venit un diavol pe fereastră ca să-1 ispitească pe Stareț. Bătrânul Evloghie vede că deodată Crucea se desprinde singură din cui, se apropie de diavol și acesta a dispărut imediat. După aceea vede cum Crucea iarăși se agață singură la locul ei.

Astfel s-a nevoit Bătrânul Evloghie până la vârsta de 108 ani. Și după ce s-a maturizat duhovnicește și a sosit vremea să plece din viața aceasta spre cea veșnică cu bogăția sa cea duhovnicească, s-a înștiințat de Dumnezeu să se pregătească și să pregătească și pe călugării lui, dându-le ultimele sfaturi împreună cu binecuvântarea sa:

- Eu, Părinților, de acum plec; mă duc lângă Sfântul Antonie. Mai târziu veți veni și voi acolo aproape, în rai. Tu, Părinte Gheorghe, vei trăi 80 de ani.

Apoi a cerut să se împărtășească și s-a odihnit în Domnul, binecuvântatul lui Dumnezeu Evloghie, pe 11 aprilie 1948.

Așadar, când a împlinit 80 de ani, Părintele Gheorghe spunea:

- Anul acesta voi muri! Așa mi-a spus Starețul. Medicul văzându-i constituția sa puternică, i-a spus:

- Tu vei trăi încă 30 de ani.

Dar de îndată ce a împlinit 80 de ani, Părintele Gheorghe și-a închis și ochii săi, minunându-se toți.

Bătrânul Pahomie

(ucenicul Bătrânului Evloghie și nepotul lui Hagi Gheorghe)

Precum despre Bătrânul Evloghie, așa și despre binecuvântatul lui ucenic, Părintele Pahomie, voi spune și despre el ceva de la sfârșitul vieții sale, iar nevoitorii evlavioși, care au gânduri curate vor înțelege sufletul curat al Bătrânului Pahomie.

Cu trei zile înainte de moartea sa, într-o joi, bătrânul Pahomie chemă pe Părintele Gheorghe și-i spuse:

- Părinte Gheorghe, fă dragoste și du-te la Colciu și cumpără pește pentru praznicul Sfântului Gheorghe, pe care îl vom avea luni. De data aceasta să

cumperi însă mai mult pește, deoarece voi veți avea 2 praznice. Eu voi prăznui în cer cu Sfântul Gheorghe și nu voi fi cu voi.

Părintele Gheorghe merse de îndată la Colciu, aduse peștele și-1 pregăti, ca să nu se strice.

Vineri bătrânul Pahomie trimise iarăși pe Părintele Gheorghe să cheme pe Părinți la Praznic spunându-i:

- Să spui Părinților să-și rânduiască treburile, pentru că vor avea două praznice: înmormântarea mea cu parastas și a doua zi pomenirea Sfântului Gheorghe.

Părintele Gheorghe a înștiințat pe Părinți așa cum i-a spus bătrânul Pahomie. Sâmbătă dimineața 1-a trimis să înștiințeze pe Părintele Dimitrie să vină să-1 împărtășească. De cum 1-a văzut pe preot, a început să cânte cu bucurie Cinei Tale celei de Taină..." și împărtășindu-se a spus: Slavă lui Dumnezeu". S-a sărutat cu Părinții ce se aflau lângă el și sufletul său cel sfințit a plecat la ceruri în anul 1974 la 22 aprilie.

Duminică a fost înmormântarea și parastasul cu masă ca la un praznic, iar luni au prăznuit pe Sfântul Gheorghe, făcându-se al doilea praznic. Părintele Pahomie însă a sărbătorit cu Sfântul Gheorghe în cer - precum a spus - și s-a săturat de bunătățile raiului, și s-a îmbătat de vinul duhovnicesc al dragostei lui Dumnezeu împreună cu Sfântul Gheorghe.

Bunul Dumnezeu să ne învrednicească și pe noi să gustăm puțin din el. Amin.

Părintele Serafim, Pustnicul Atonului

Un tânăr evlavios din Atena, dintr-o familie bogată, și-a L-L pierdut mama din pricina unei boli grele și pe neașteptate a murit și tatăl lui, după puțină vreme. Moartea părinților lui 1-a zguduit tare și asta s-a făcut pricină ca tânărul să filozofeze la deșertăciunea acestei lumi. își împărți așadar toată averea sa la săraci, își lăsă marele său magazin comercial angajaților lui și veni în Sfântul Munte.

Trecând pe la Nea Schiti, 1-a cunoscut pe Părintele Neofit, ce locuia la Cliilia Sfântului Dimitrie, unde a fost găzduit și s-a mărturisit. Părintele Neofit i-a povestit multe despre pustnici și mult i s-a aprins dumnezeiescul dor auzind despre Pustnicii ce locuiesc în vârful Atonului (există tradiția confirmată în repetate rânduri de arătări a acestor Pustnici minunați la diverși monahi și mireni. Se spune că ar fi 12 sau 7). Apoi a cerut binecuvântare de la Părintele

Neofit să rămână în obștea sa, să se tundă monah, după care să-i dea binecuvântarea sa să se pustnicească sus, pe Aton. Părintele Neofit, văzându-1 foarte smerit și evlavios 1-a primit, dar 1-a ținut cu hainele lui mirenești și 1-a pregătit duhovnicește, fără zgomot, cinci ani, fără ca ceilalți să știe scopul cel sfânt al tânărului, care evita chiar și întâlnirile cu Părinții Schitului. După ce a fost instruit duhovnicește cinci ani, Stareţul 1-a făcut monah, l-a numit Serafim și i-a dat binecuvântarea să se pustnicească sus, pe Aton, fără să vadă om.

După trei ani a venit odată, precum mi-a povestit Părintele Dionisie, din sinodia (obștea) Părintelui Neofit, și-și spunea ispitele ce le-a avut la început, cum îl amenințau diavolii mereu. într-o noapte i-au aruncat tabla cea veche ce o avea în fața peșterii ca să împiedice puțin vântul cel puternic și ploaia. Părintele Serafim nu numai că nu s-a tulburat, ci zâmbind a spus diavolilor:

- Dumnezeu să vă ierte! Bine ați făcut, căci așa îmi urâțisem peștera, cu tabla ce am pus-o.

Părintele Serafim a mai apărut și altă dată, după cinci ani, și Părintele Neofit i-a dat un vas cu Sfintele Taine și plecând iarăși pe vârful Atonului n-a mai apărut vreodată.

Părintele Serafim a devenit înger, serafim". Și cum să nu zboare, când pe toate le-a aruncat pentru Hristos. Să avem binecuvântarea lui. Amin.

Pustnicul necunoscut (poate unul din Pustnicii nevăzuţi de pe Aton)

Când am venit la Sfântul Munte pentru prima dată, în 1950, urcând de la Kapsocalivia spre Sfânta Ana, am pierdut drumul. în loc să iau drumul spre Schitul Sfânta Ana, am luat-o spre vârful Atonului. După ce am mers destul, am înțeles că urc și căutam să aflu vreo cărare să ies pe de-a dreptul. în timpul acestei neliniști ce mă stăpânea și cum mă rugam Maicii Domnului să mă ajute, deodată îmi apare înainte un pustnic cu o față luminoasă - să fi fost cam de 70 de ani -care, după îmbrăcămintea sa arăta să nu aibă legătură cu oamenii. Purta o dulamă ca de pânză de corabie, dar foarte decolorată și găurită. Avea găurile prinse cu așchii de lemn, cum își prind țăranii sacii rupți, când nu au sfoară să-i coasă. Avea de asemenea o traistă de piele, decolorată, ale cărei găuri erau prinse în același fel. La gât avea un lanț gros ce îi ținea o cutie în față pe piept, în care trebuie să fi avut ceva sfânt. Până să-1 întreb eu ceva, acela mi-a spus:

- Fiule, drumul acesta nu duce la Sfânta Ana. Și, mi-a arătat cărarea.

Din toată înfățișarea sa se vedea că este sfânt. După aceea l-am întrebat și eu pe pustnic:

- Unde locuiești, Părinte? Și acela mi-a răspuns:

- Undeva pe aici. Și mi-a arătat vârful Atonului. Deoarece am rătăcit în dreapta și în stânga căutând să aflu

un stareț care să mă vestească lăuntric, am uitat și ce zi este și în ce dată a lunii eram. Am întrebat pe pustnic și mi-a spus că este vineri. După aceea a scos o pungă mică de piele, care avea în ea ca niște lemnișoare cu linii, și din aceste linii, la care s-a uitat, mi-a spus în ce dată eram. Apoi am luat binecuvântare de la el, am mers pe cărarea ce mi-a arătat-o și am ieșit la Schitul Sfânta Ana. Mintea mea însă se întorcea mereu la fața ce iradia de lumină a pustnicului.

Mai târziu, când am auzit că există 12 pustnici - alții spun că 7 - în vârful Atonului am intrat la gânduri și am povestit ceea ce am văzut la stareți experimentați, care mi-au spus:

- Va fi fost unul din Cuvioșii Pustnici ce trăiesc nevăzut în vârful Atonului.

Ieromonahul Antim cel nebun pentru Hristos

Părintele Antim era din Sofia Bulgariei, unde și slujea ca preot de mir într-o parohie. După moartea preotesei sale, cam prin 1841, a venit în Grădina Maicii Domnului și s-a răsădit ca un răsad bun, precum vom vedea mai jos, care apoi a înflorit și a binemirezmuit.

Prima lui metanie a fost la Sfânta Mănăstire Simonos Petras, unde a fost tuns monah. După aceea însă, când a început să facă pe nebunul pentru Hristos, ca să-și ascundă bogăția sa lăuntrică, și-a făcut metanie tot Sfântul Munte, pentru că mereu umbla prin pustie, locuind uneori în peșteri, alteori în scorburile copacilor. Din când în când apărea la Sfânta Mănăstire a Sfântului Pantelimon (Rusicon), pentru că acolo înțelegea slujbele care se făceau în rusește. De obicei se ascundea în pridvorul Bisericii și de acolo urmărea slujba. însă când vedea pe vreun părinte că se uită la el arătându-i evlavie, începea să facă neghiobii sau să vorbească singur, făcând de multe ori și glume și astfel le strica gândul. Stătea în mănăstire uneori puține zile, alteori mai multe, după care dispărea iarăși pe Aton cu desăvârșire singur, stând 2-3 luni. Apoi din nou la

Sfântul Pantelimon.

La începutul nebuniei sale sfinte, timp de 5 ani, purta o rasă veche și cârpită. Mai târziu a hotărât să poarte un sac vechi, la care a făcut o gaură ca să-și scoată capul și alte două pentru mâini, astfel mergând peste tot. Din pricina aceasta l-au

numit „săcarul". Dar și sacul acela îl scotea când umbla prin pădure ca să nu se rupă, sfâșiindu-și astfel trupul printre rugi. Firește, cei ce nu aveau profunzime lăuntrică, ci judecau la suprafață îl numeau neghiob. Dar Părintele Antim îi punea pe gânduri când le spunea gândurile ce le aveau. Astfel îi zidea duhovnicește pe cei ce aveau dispoziție bună, descoperindu-le gândurile lor.

Se poate observa la nebunii pentru Hristos că, datorită multei lor smerenii au multă curăție, adică limpezime duhovnicească, cunoscând astfel inimile oamenilor, ba chiar și tainele lui Dumnezeu. Astfel era și Părintele Antim, care își avea inima sa cea curată acoperită cu un sac vechi.

Când mergea la Mănăstirea Sfântul Pantelimon nu intra înăuntru, ci sta acolo unde stăteau argații mănăstirii, mâncând la aceeași masă cu ei. Egumenul mănăstirii se vede că a fost înștiințat și i-a spus monahului slujitor să se îngrijească de Părintele Antim. De atunci monahul trapezar al argaților îl avea la evlavie, îl ajuta și îl urmărea. Astfel câștigă o încredere deosebită din partea Bătrânului și putea înțelege unele din virtuțile sale ascunse.

Una din marile lui virtuți a fost și harisma ce a avut-o în privința postului. Putea posti multe zile. Odată a mers epuizat la mănăstirea rusească - înainte de postul Sfinților Apostoli -și trapezarul de la mireni 1-a primit cu multă bucurie și i-a pregătit să mănânce. Starețul a început să mănânce, în timp ce monahul ce îl slujea intra și ieșea și, privindu-1 cum mănâncă mereu, 1-a judecat: „Un astfel de monah uscat și slab a putut mânca atât de mult!" Așadar zăpăcit de aceste gânduri ale judecății trapezarul a plecat la chilia sa. După ce a terminat de mâncat Părintele Antim a mers și a stat la ușa chiliei fratelui. Văzând pe prietenul său cât era de zăpăcit de aceste gânduri, i-a fost milă de el și, ca să-1 ajute, a fost nevoit să-i descopere pricina, ca să fie mai atent față de ceilalți și să nu-i judece, dar și noi să ne folosim din asta și să luăm aminte la judecată. Luându-1 de mână 1-a întrebat:

- Nu cumva știi ce înseamnă smerenia?

- Nu, nu știu, i-a răspuns fratele cu sfială. Atunci starețul i-a spus:

- Smerenia constă în asta: să nu judeci pe nimeni, ci să te socoti pe tine mai rău decât toți. Iată, acum te-ai înșelat și m-ai judecat, deoarece am mâncat mult. Dar nu știi câte zile n-am mâncat nimic. îți aduci aminte când am fost aici ultima dată?

- îmi aduc aminte, Părinte, a răspuns fratele. Aici la noi ai fost în Duminica Tomei și ai mâncat și de atunci nu te-am mai văzut.

Starețul i-a spus atunci:

- Ei, vezi câte zile n-am mâncat? (Adică n-a mâncat de la Duminica Tomei până la Postul Sfinților apostoli, circa 7 săptămâni). Tu însă m-ai judecat, deoarece am mâncat mult. Frate, harismele dumnezeiești sunt felurite. Iată, mie Dumnezeu mi-a dat să sufăr frigul și foamea. Nu cumva ai fi putut rezista și tu atâta? Te poți smeri, să-ți scoți dulama, și să mergem până la mănăstirea vecină, și cu hainele ce le ai să petreci iarna în vârful Atonului? Dar tu, ca un cântăreț, cum cânți lui Dumnezeu? Gândurile tale se află mai mult aiurea decât la Dumnezeu. Ascultă-mă pe mine cum cânt.

Și Părintele și-a ridicat mâinile sale spre cer și cu un suspin adânc a cântat Aliluia", curgându-i lacrimi multe din ochii săi. Trapezarul s-a fâstâcit simțind o mare zdrobire. După aceea starețul i-a spus monahului:

- Vezi, frate, să nu mai judeci pe nimeni deoarece nu știi ce harismă are fiecare, ci ia aminte mai mult de tine însuți.

Fratele a făcut metanie Bătrânului și i-a cerut iertare minu-nându-se de mai-înainte-vederea sa. De atunci înainte Bătrânul Antim a început să se încreadă din ce în ce mai mult în trapezar.

Un alt frate oarecare, altă dată, înșelat de aparențele Părintelui Antim își spunea în sine: Ce fel de înainte văzător este acesta? Oare toți înainte văzătorii mănâncă atât de mult?" Starețul sesizând gândurile lui 1-a chemat lângă el și i-a spus:

- Tu, frate, vrei să te faci monah, dar gândurile tale aleargă numai în Rusia. Deci să mergi acolo, să-ți împlinești dorința, și după ce te vei întoarce iarăși, atunci te vei învrednici să te faci monah.

Cuvintele Bătrânului s-au împlinit cu mare exactitate. într-adevăr, fratele acela a fost înșelat de gânduri și plecând din mănăstire s-a întors în Rusia. Dar după un an s-a întors iarăși în Sfântul Munte și s-a făcut monah în aceeași Mănăstire.

Fratele Victor trapezarul îl avea la mare evlavie pe Părintele Antim - îl avea ca Sfânt - dar se temea să-i exprime admirația sa, știind că acestuia nu-i plac laudele. într-o zi, când a venit iarăși Starețul, trapezarul s-a bucurat și i-a pregătit să mănânce, dar el, din evlavie, n-a vrut să stea cu el. însă ca să nu dea de bănuit - lucru ce 1-a observat starețul - a început să umble de colo până colo prin trapeză. De îndată ce termină de mâncat, Părintele Antim se ridică de la masă spunându-i:

- în regulă, în regulă! Stai acum! Dumnezeu să te miluiască și să te întărească!

Unul din ieromonahii ruși a povestit fratelui că, oarecând, fiind stăpânit de nostalgie pentru patria sa, într-o zi a hotărât să plece din Sfântul Munte și să se întoarcă în Rusia. Gândindu-se la asta, deodată intră în chilia sa Părintele Antim - care mai înainte nu era acolo - și îi spuse:

- Maica Domnului m-a trimis să-ți spun, Părinte, să nu mergi în Rusia, pentru că de vei ieși din pustie în lume, vei cădea în păcat.

Intr-o vreme Părintele Antim s-a liniștit pe înălțimile Atonului pentru o îndelungată bucată de timp. Fratele trapezar s-a neliniștit mult și s-a rugat lui Dumnezeu să-1 vestească pe Stareț să vină în mănăstire, ca să-1 folosească duhovnicește. îi spunea gândul: Poate starețul acum în pustie se va fi istovit de osteneli, dar dacă ar fi aici, l-aș fi iconomisit cu puțină hrană, i-aș fi făcut și un ceai".

A doua zi dimineață, Starețul a venit în Mănăstire și a spus prietenului său zâmbind:

- Poftim, după dorința ta am venit de pe Aton, foarte obosit și cu picioarele tăiate de pietre. Ceaiul tău merită această osteneală.

Fratele a văzut înaintea sa vedere și i-a cerut iertare pentru osteneala ce i-a pricinuit-o.

Odată același frate era stăpânit de o mâhnire adâncă și de moleșeală și s-a rugat lui Dumnezeu să-i trimită pe prietenul său, Părintele Antim, ca să-1 mângâie. După câteva ore a apărut Părintele Antim înaintea lui. Fratele mâhnit văzându-1 s-a bucurat mult și 1-a întrebat:

- Cum s-a făcut, Părinte, că ai venit exact în ceasul nevoii mele?

Starețul i-a răspuns zâmbind:

- Tu ai vrut să mă vezi și ai rugat pe Dumnezeu pentru asta, și am venit.

Altă dată la Sfântul Pantelemon în ajunul zilei de 1 ctombrie, când se săvârșește priveghere de toată noaptea în cinstea Acoperământului Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu, Părintele Antim a ajuns în mănăstire aproape gata să-și dea sufletul. Când 1-a întâlnit pe fratele trapezar i-a spus:

- în noaptea aceasta mă aflam la Mănăstirea Zografu, în pustie, și mă rugam în picioare pe o piatră. în vremea rugăciunii am văzut pe Maica Domnului cum coboară din cer în Mănăstirea voastră. Așa cum eram plin de bucurie pentru această vedenie, m-am grăbit să vin s-o aflu aici, ca să mă acopere cu omoforul ei și pe mine, păcătosul, împreună cu robii ei care o cinstesc. Dar, de cum am pornit din locul acela alergând încoace, deodată a apărut un șarpe, s-a repezit cu mânie asupra mea și m-a mușcat tare de un picior. Am simțit însătă piedica aceasta a fost din invidia urătorului de bine și n-am dat importanță mușcăturii, căci mă grăbeam să ajung în Mănăstirea voastră.

Fratele a privit piciorul său și într-adevăr, rana din mușcătură era serioasă. Marea dragoste a Starețului față de Dumnezeu 1-a făcut nesimțitor față de pătimirile trupești.

în anul 1862, în Athos iarna a fost geroasă și cu zăpadă. In vremea aceea Părintele Antim era pe înălțimile Atonului, în pustia cea adâncă și trăia în scorbura unui copac. A căzut multă zăpadă, care 1-a izolat complet, încât nu mai putea ieși de acolo. 46 de zile a stat acolo fără pâine. Aproape întotdeauna înainte de anotimpul de iarnă se afla mai aproape de mănăstire. Bătrânii din Rusicon au aflat că în vremea aceea Părintele Antim nu se afla aproape de ei și au început să se neliniștească pentru el. După 46 de zile Starețul a ajuns la mănăstire complet epuizat (istovit) și înlemnit de frig. Fratele, când 1-a văzut, a strigat de bucurie:

- Ah, Părinte, tu ești? Noi ne-am deznădăjduit să te mai I revedem. Dar unde ai fost tot timpul acesta?

- Ei, stăteam într-o scorbură, a răspuns Starețul zâmbind.

- Și ce ai mâncat acolo, Părinte? 1-a întrebat fratele.

- Frate Victor, câte am pătimit de la draci și de la frig, numai Dumnezeu știe. Dar Sfântul Ioan Botezătorul mi s-a arătat și m-a izbăvit de moarte.

Intr-o vreme Starețul Antim n-a venit la Rusicon vreme de cinci luni. Monahii Mănăstirii nu cunoșteau pricina. Se neliniștau și aveau multe gânduri: Nu cumva 1-a mâhnit cineva? etc". Duhovnicul mănăstirii știa un pustnic în care Părintele Antim avea încredere și 1-a rugat să afle pricina. Pustnicul a întrebat pe Părintele Antim, iar acela a răspuns:

- Cât timp mă vor lăuda acolo și mă vor cinsti ca Sfânt nu voi mai merge... Ultima dată când eram acolo, un ieromonah a căzut la picioarele mele și mi-a

spus: Părinte Sfinte, rugați-vă pentru mine, păcătosul, să mă mântuiesc pentru rugăciunile Sfinției Voastre...". Vezi? Cum mai pot merge de acum acolo, dacă mă cinstesc ca Sfânt?

După aceasta Părintele Antim mergea cam în ascuns în Mănăstire și îi încredința Părintelui Victor unele taine din viața sa ce reieșeau din discuțiile lor.

Altă dată iarăși 1-a vizitat și Părintele Victor i-a pregătit masa. Iar Stareţul i-a spus:

- Iar v-a cercetat Mănăstirea Sfântul Ioan cel Milostiv, în ziua aceea fusese Duminică și ca de obicei au venit

pustnici, schitioți și destui mireni care au mâncat la trapeză, după care li s-a dat și binecuvântare.

Părintele Antim nu avea nicăieri locuință stabilă, ci întreg Sfantul Munte era locuința sa. In ultimii am ai vieții sale a stat lângă Mănăstirea Zografu și de multe ori ajuta la zidire, la arațiile Mănăstirii cărând pietre și apă. în august 1867 marele pustnic a vizitat pentru ultima dată iubita sa Mănăstire, Sfântul Pantelimon. A intrat în Mănăstire și s-a dus imediat la arhondaric. Acolo 1-a întâlnit pe prietenul său, Părintele Victor și i-a vorbit multă vreme, sfătuindu-1 cum să biruiască gândurile viclene și patimile. La sfârșit i-a spus de-a dreptul:

- De acum nu voi mai veni aici, deoarece voi muri curând.

într-adevăr, așa s-a și făcut. La sfârșitul lui noiembrie al aceluiași an a mers la Mănăstirea Zografu și acolo a căzut bolnav. L-au dus la bolnița Mănăstirii, unde a stat 12 zile.

Pe 9 decembrie 1867 Părintele Antim a lăsat Grădina Maicii Domnului, unde s-a nevoit cu mărime de suflet, și s-a odihnit în Domnul. Să avem binecuvântarea lui. Amin.

(Notă. Biografia Cuviosului Antim s-a publicat în cartea   Asceți atoniți contemporani", ediția a noua, Moscova, 1900, paginile 31 - 40. Am prescurtat-o oarecum, fără să schimb ceva din cele scrise de ieromonahul Arsenie. Am făcut aceasta cu intenție bună ca să nu se interpreteze greșit unele fapte ale Cuviosului Părinte).

Părintele Daniil cel minunat

Minunatul Părinte Daniil a trăit cam în vremea lui Hagi Gheorghe, făcând și el minuni chiar ca începător în călugărie. în vremea aceea a impresionat mult pe închinătorii evlavioși și s-au publicat chiar unele din minunile sale în revistele religioase ale unor ruși cucernici. Deci acele puține pe care le-am aflat despre Sfântul Părinte și de care m-am folosit mult, vreau să le scriu, ca să se folosească și alte suflete.

Precum am înțeles, era originar din Grecia și a venit în Sfântul Munte cam în perioada revoluției grecești de la 1821. După ce s-a închinat Maicii Domnului „Portărița", de la Sfânta Mănăstire Iviron, tânărul evlavios a trecut pe la Marea Lavră, s-a închinat Sfântului Atanasie și a făcut rugăciune fierbinte ca Maica Domnului să-1 povățuiască spre a afla un stareț virtuos, căruia să i se supună și să se facă monah. După aceea a pornit la drum liniștit mergând cu încrederea în Dumnezeu. După ce a trecut și de Kerasia, mergând spre Sfânta Ana a apucat pe altă cărare și a ajuns la chilia Sfântului Artemie. Starețul de acolo era foarte cuvios și mare nevoitor, procopsit cu multe virtuți, și aceasta 1-a odihnit nespus.

Ceilalți părinți de la Chiliile de prin împrejurimi văzând pe tânărul începător că se nevoiește la fel ca starețul său au început să se neliniștească și-i spuneau Bătrânului să-1 iconomisească puțin, pentru că e tânăr și a căzut deodată în asceză. Dar Starețul le spunea:

- Nu vă neliniștiți, pentru că știu ce om am.

După puțină vreme tânărul s-a făcut monah și s-a numit Daniil. A ajuns la înalte măsuri duhovnicești, pentru că era curat nu numai cu trupul și cu sufletul, ci și cu mintea, deoarece întotdeauna avea gânduri bune, iar în inima lui curată sălășluia Hristos.

Odată au făcut foc în cuptor ca să coacă pâine și să facă posmag. împrăștiind cărbunii aprinși cu vătraiul ca să se încingă tot cuptorul la fel, din pricina focului lemnul a ars rămânând fierul înlăuntrul cuptorului aprins. Părintele a spus de asta Starețului, care-i zise:

- Ce te uiți la mine? Fă-ți cruce și intră în cuptor și scoate fierul ca să nu întârziem.

Părintele Daniil și-a făcut Cruce și a intrat în cuptorul aprins. A apucat fierul ce se înroșise cu mâinile sale, fără să-i pricinuiască nici cea mai mică arsură și fără să-i ardă vreun fir de păr din barba lui. Dar cel mai important decât toate a fost

faptul că nici nu i-a trecut prin minte gândul că a făcut ceva.

Altă dată iarăşi un bătrân de la chiliile învecinate valahe s-a îmbolnăvit şi în suferinţa sa a aflat puţină uşurare din castraveţii cei puţin amari. Când a venit iarna i-au apărut iarăşi durerile aceleiaşi boli şi a coborât la Mănăstirea Sfântul Pavel ca să găsească aici cel puţin castraveţi muraţi, pe care să-i încerce pentru durerile lui, dar n-a aflat. Astfel că mâhnit şi îndurerat urca poteca de la Sfânta Ana spre Cruce. Deşi era iarnă, şi neexistând nici măcar castraveţi muraţi, i-a apărut deodată Părintele Daniil, îi lăsă înainte 6-7 castraveţi proaspeţi şi plecă imediat. Bătrânul bolnav s-a minunat şi a slăvit pe Dumnezeu, şi de cum a mâncat s-a tămăduit pentru totdeauna. De această dată Părintele Daniil a adus dragoste, binecuvântare, dintr-o ţară caldă foarte îndepărtată (Pe vremea aceea nu erau sere în Grecia).

Un alt bătrân de la chiliile vlahilor într-o iarnă grea venea de la Sfânta Ana spre chilia lui. Cum a ajuns la vârf, 1-a cuprins un viscol şi a fost nevoit să se întoarcă înapoi, ca să se adăpostească sub vreo stâncă, căci înnoptase şi nu mai avea vreme să se întoarcă la Sfânta Ana. Pe lângă asta, ningea mereu şi sufla un vânt puternic. Acolo unde s-a adăpostit, lângă o stâncă, clănţănind de frig, pentru o clipă, în plină noapte, a simţit pe cineva că 1-a cuprins cu braţele şi a simţit multă căldură, după care 1-a cuprins şi un somn dulce. Atunci îl văzu pe părintele Daniil cum îl îmbrăţişează cu multă dragoste. Dimineaţa, când s-a luminat de ziuă, s-a deşteptat din somnul lui dulce şi s-a ridicat să plece, deoarece se oprise viforul. Dar ce să vezi! Era zăpadă peste tot, numai lângă stâncă se topise de acea căldură dumnezeiască ce o împărtăşise Părintele Daniil. Bătrânelul s-a încălzit şi duhovniceşte şi, bucuros, a plecat la Chilia sa slăvind pe Dumnezeu. Părintele Daniil se încălzea mereu de dragostea lui Hristos. Să avem binecuvântarea lui. Amin.

Bătrânul Cosma de la Pantocrator (Vierul)

Bătrânul Cosma s-a născut în Anghelohori din Tracia în 1897. Numele lui de mirean a fost Cleante şi viaţa lui a fost călugărească din lume. Se nevoia la moşia sa lucrând ca grădinar. Lucra şi acolo dragostea pentru ceilalţi şi aduna mereu dragoste de la Hristos. Adică făcea multe milostenii şi ajuta mai ales pe acei care aveau tendinţă să fure, de nevoie, ca să-i ferească de păcatul de moarte al furtului şi de altele mai rele...

Odată un copil, care mi-a povestit faptul fiind mare acum, a mers la el în grădină să cumpere legume, după care să cumpere şi alte lucruri de la băcănie. Cum a ajuns în grădină, ce să vadă? A pierdut banii. Copilul a început să plângă,

cugetând și făcându-și planuri rele, pentru că se temea de bătaia ce-1 aștepta de la mama sa.

După ce Cleante 1-a liniștit pe copil, 1-a întrebat:

- îți aduci aminte, fiule, câți bani ți-a dat mama ta și ce ți-a spus să cumperi?

- Da, a răspuns copilul.

I-a dat așadar legumele, i-a dat și restul și i-a spus:

- Nu te mâhni deloc, ci altă dată să fii mai atent. Unele ca acestea și altele făcea în lume, când trăia în satul său.

In jurul anului 1914 a plecat din lume, lăsând pe fratele său și grădina sa, și a venit în Grădina Maicii Domnului să se nevoiască împreună cu frații duhovnicești. A fost tuns monah în 1915. A stat la Sfânta Mănăstire Stavronichita până în 1924, când, după schimbarea calendarului, în anul următor a plecat și s-a închinoviat la Sfânta Mănăstire Pantocrator. Acolo a rugat pe părinți să-1 lase să locuiască afară de mănăstire, la vie, care era aproape de metania lui. S-a nevoit în alte locuri ale Sfântului Munte până în 1939. Dar din 1939 s-a nevoit mereu numai la viile Mănăstirii. Toată ziua muncă și rugăciune neîncetată. Trupul îl avea complet neîngrijit, deoarece toată nevoința sa era îndreptată spre sufletul său. Hainele îi erau murdare de pământ și transpirație. într-un colț, pe podea, avea niște pături vechi, unde se culca, dar care erau atât de pline de pământ, încât dacă ai fi aruncat ceva semințe ar fi încolțit.

Deși lucra foarte din greu și se nevoia și în cele duhovnicești cu mărime de suflet, se întreținea cu puțină hrană uscată, cu verdețuri, cu ceva semințe uscate și cu posmag. Banii ce se dădeau în mănăstirile idioritmice pentru ascultări, din care se întrețineau părinții, Bătrânul Cosma nu îi lua, ci le spunea:

- Să-i țineți, Părinților, că îi voi lua mai târziu la un loc. Aceia credeau că îi va lua la bătrânețile lui, dar Bătrânul

Cosma se referise la cealaltă viață. De asemenea alimentele ce le dădea Mănăstirea le împărțea în dar la bătrâneii din Capsala. Dacă vreun bătrân nu le primea, data viitoare când mergea la el Bătrânul Cosma îi spunea:

- Părinte, ți-am adus ceva lucruri de vânzare. Și i le dădea aproape în dar.

Astfel îi odihnea gândul, și acei neînsemnați bani îi dădea altuia de

binecuvântare. Prin aceste legături cu Părinții se ajuta și el însuși duhovnicește din sfaturile lor. Alte legături nu avea, ci numai atunci când venea la biserică și se împărtășea. Totdeauna era văzut pe sub vie curățindu-o, și cu rugăciune neîncetată și cu lacrimile își curățea sufletul. Era scurt la trup și ars de soare, dar fața sa uneori strălucea. Aceasta am văzut-o cu ochii mei, precum și alți Părinți. Ultima dată când l-am văzut mi-a făcut o impresie deosebită, pentru că în clipa când l-am întrebat ceva, fața lui a strălucit și mai mult, și Bătrânul Cosma m-a orbit.

Asta a fost ultima întâlnire.

în 1970, la 13 aprilie, Bătrânul Cosma din Anghelohoriul Traciei a zburat din Grădina Maicii Domnului ca un înger la ceruri. Să avem binecuvântarea lui. Amin.

Părintele Filaret, Egumenul Sfintei Mănăstiri Constamonitul

Fireste, Părinții Sfintei Mănăstiri Constamonitul au multe de scris despre Starețul lor cel sfânt, deoarece au trăit alături de el mulți ani. Eu însă de departe puține am cunoscut, dar va fi nedrept să nu spun nimic despre Sfântul Stareț, deoarece se distingea prin virtuțile sale printre ceilalți Părinți și egumeni ai vremii sale și era vestit.

Odată, prin 1950, a vizitat Mănăstirea Constamonitu un ofițer de rezervă. Părintele Filaret 1-a strigat de departe pe nume și i-a spus și o peripeție ce a avut-o; 1-a sfătuit și 1-a mângâiat. Ofițerul s-a pierdut. A fost mișcat de harisma prevederii Starețului și i-a spus cu smerenie:

- Părinte, de cum mă eliberez mă voi face monah. Părintele i-a răspuns.

- Să te faci, fiule, dar nu în această mănăstire, deoarece după trei ani vei avea ispite cu secretarul.

Starețul a prevăzut cu trei ani înainte o ispită ce avea s-o întâmpine.

Așadar, când ofițerul s-a eliberat din armată, Părintele Filaret 1-a sfătuit și 1-a trimis la altă Mănăstire, unde s-a și făcut monah. Dar în fiecare lună mergea și se sfătuia cu starețul, într-o zi, mergând să-1 cerceteze 1-a aflat pe Părintele Filaret șezând într-un colț al chiliei sale cu capul între mâini. Părintele Anania (fostul ofițer) 1-a îmbrățișat cu durere și 1-a întrebat:

- Ce ai, Părinte? Ce ai pățit? Și Starețul a răspuns mâhnit:

- Fiul meu, Anania, n-am avut nici o ispită astăzi, m-a părăsit Dumnezeu!

Atletul lui Hristos, Părintele Filaret, voia ca în fiecare zi să se lupte cu ispitele, ca să se încununeze de Hristos.

Altă dată iarăși, a văzut un mirean și i-a spus:

- Ei, sărmanule, tu nu suferi de o boală trupească. în zadar cheltuiești cu medicii. Pe tine te chinuie sarsailă.

Atunci acela i-a spus:

- Roagă-te, Părinte, să mă ușurez. Părintele Filaret i-a răspuns:

- Voi face și eu rugăciune, fiule, dar și tu să postești, pentru că numai așa fuge diavolul, cu postul și rugăciunea; Hristos a spus asta.

Omul chinuit a făcut ascultare și s-a făcut bine cu postul ce 1-a făcut el însuși și cu postul și rugăciunea Sfântului Stareț.

Spre sfârșitul său, Părintele Filaret s-a maturizat duhov-nicește și cunoștea nu numai inimile și gândurile oamenilor, dar și ce aveau în buzunare.

într-o zi a trecut pe la Mănăstirea Constamonitu un cleric ca să ia binecuvântare de la Stareț, și să-i ceară sfatul. Voia să rămână în Sfântul Munte. Părintele Filaret, după ce i-a răspuns la chestiunea ce îl preocupa și la altele, înainte ca acel cleric să-i spună, i-a spus exact câți bani are în buzunar și ce să facă cu ei. Clericul s-a pierdut și a slăvit pe Dumnezeu, că a cunoscut în epoca noastră un Stareț ca unul din Bătrânii vremii de demult.

Când a îmbătrânit, Părintele Filaret s-a îmbolnăvit puțin, pentru că puterile trupești l-au părăsit. Din dragoste, Părinții mănăstirii l-au silit să meargă la Spital la Tesalonic, ca să facă consultații. Starețul n-a priceput cum a ajuns la spital, pentru că era amețit de călătorie, afară de istovirea ce-o avea. Când și-a revenit vede pe surori că vin lângă el. Părintele Filaret, de cum le-a văzut îmbrăcate în alb și cu acele bonete, a crezut că sunt îngeri cu aureole și, din evlavie, și-a acoperit fața cu cearceaful. Toți din jurul lui s-au minunat de curăția Starețului. Părintele Simeon Filoteitul, fostul stareț, care era atunci alături de el mi-a povestit întâmplarea.

După aceea l-au dus la metania lui și s-a odihnit în Domnul. Să avem

binecuvântarea lui. Amin.

Bătrânul Petru (Petrache)

Bătrânul Petru s-a născut în Limnos în 1891. Se vedea că era dintr-o familie săracă, dar era de neam nobil. Carte nu știa aproape deloc, dar a dobândit iluminarea dumnezeiască prin nevoințele sale aspre făcute cu mărime de suflet. Din vârstă tânără - Gheorghe, după numele de mirean - trăia călugărește, dar marea schimă a luat-o în cel de-al 30-lea an al vârstei sale de la un Stareț de la Sfântul Nil, luând numele Cuviosului Petru Atonitul.

Părintele Petru avea o simplitate firească și o credință mare, care s-a putut vedea încă din primii ani ai călătoriei lui duhovnicești. Mi-a povestit odată că îndată ce s-a făcut monah, starețul său s-a îmbolnăvit grav. S-a mâhnit mult, deoarece se simțea ca pruncul cel mic, care încă trebuia să sugă, ce se primejduiește să-și piardă mama. însă n-a pierdut vremea, ci merse în biserică și cu toată simplitatea sa copilărească și evlavia îi spuse Cuviosului Nil:

- Cuvioase Nile, să știi că dacă nu îl faci bine îndată pe Starețul meu, nu îți voi mai aprinde candela.

Și o, minune! Starețul s-a făcut îndată bine, s-a ridicat și a mers și el în Biserică să mulțumească Sfântului și a aprins el candelele. Starețul său a mai trăit destui ani și 1-a ajutat duhovnicește.

Mai târziu, când a rămas singur, la început s-a chinuit puțin, pentru că a fost influențat de unii monahi care aveau râvnă fără discernământ și a aruncat steagurile de la Marea Lavră ca protest împotriva regelui Gheorghe al II-lea - pentru că spuneau că este francmason - și a fost condam-nat de autoritățile statului la trei ani de exil în insula Spinaloga pentru calomnie, ca să slujească la leproși. S-a căit însă pentru această inițiativă a sa, precum mi-a spus:

- Am lucrat ca un mirean, Părinte Paisie, și nu ca un monah. Mult m-am vătămat duhovnicește în perioada exilului, pentru că nu-mi puteam face îndatoririle mele călugărești.

La întoarcerea sa din exil a călătorit împreună cu un monah, care îmi spunea că Părintele Petru propovăduia lumii pocăința spunând:

- Trebuie să vă pocăiți, pentru că Dumnezeu ne va pedepsi.

Va lăsa pe comuniștii atei să ne omoare.

A fost înștiințat de marele rău ce ne aștepta din pricina păcatelor noastre, sfâșierea lăuntrică, săvârșită mai înainte cu destui ani.

Când s-a reîntors în Sfântul Munte după acei trei ani n-a mai locuit la Sfântul Nil, pentru că acum era acolo mult zgomot. Treceau pe acolo mulți oameni și nu afla liniște. A mers la Katunachia și a locuit la o chilie la marginea Sfintei Ana Mică. Coliba sa nu se vedea deloc din cărare, nu avea nici ușă, ci un lemn lung, care credeai că este o îngrăditură. Părinții de prin jur îl aveau la evlavie, pentru că era foarte cuvios. Și pentru că era mic și slab și cu simplitate în sensibilitatea-i copilărească îl strigau Petrache" (diminutivul de la Petru). Atunci când îl vedeai cum își pleacă în jos fața sa mică și luminoasă, într-adevăr semăna cu un copil mic.

Acest caracter copilăresc al său și 1-a păstrat până la vârsta de 67 de ani, când a adormit.

Deși Părinții se apropiau de el ca să se folosească, el fugea de ei, pentru că se rușina, și se înroșea. Când nu putea scăpa, răspundea cu câteva cuvinte, dar foarte ziditoare. Evita să aibă legături cu oamenii și de aceea se închidea în chilia sa și vorbea mereu cu Dumnezeu prin rugăciune neîncetată.

Când mergeau Părinții și băteau la el, nu deschidea. Iar când îi lăsau alimente, le lăsa și el acolo afară, pe care văzându-le că se strică, nu-i mai aduceau altă dată nimic, ci le dădeau altor părinți. Frații de prin jur îi spuneau Bătrânului Petru:

- Nu faci bine că nu primești binecuvântări. Și acela răspundea:

- Iubitul meu, slavă lui Dumnezeu, eu am din destul. De ce să-i lipsesc de ele pe.alți bătrâni care au nevoie.

Prin multa sa nevoință Bătrânul a tăiat aproape toate nevoile omenești și trăia ca un înger în trup și nu doar formal în schima îngerească. Postea mereu până la ceasul al nouălea (ora 3 după amiază). Adică mânca după vecernie un posmag și se îndeletnicea cu rugăciunea și cu metaniile zi și noapte. Chiar și în somn zicea rugăciu-nea, iar când se scula continua restul rugăciunii. Când se culca puțin, trupul dormea, dar sufletul lui priveghea și se ruga. Rugăciunea îi devenise de-sineși-lucrătoare, și de multe ori îmi spunea:

- Aud și psalmodii îngerești atât de dulci, încât nu pot sta în picioare din pricina acelei melodii cerești atât de îndulcitoare.

Toată această stare dulce îl hrănea sufletește și trupește, de aceea nu-i trebuiau

multe lucruri ca să se întreţină. Cele foarte puţine de care avea trebuinţă şi le iconomisea din lucrul său de mână, căci împletea metanii, sau aduna plante de ceai de pe Aton, pe care le dădea pe posmag. Dacă cineva insista să-i dea ceva de bine-cuvântare îi răsplătea îndoit într-un mod nobil, cu ceai de munte sau cu metanii.

Cu toate că nu se îngrijea de sine şi pielea i se lipise de oase, totuşi făcea mari nevoinţe duhovniceşti în continuare, văzându-se în el în chip vădit harul lui Dumnezeu care îl întărea. Nu vedeai pântece la Bătrânul Petru, ci o adâncitură. Când se întâmpla să se descheie la piept, îi puteai număra coastele, care se vedeau ca nuielele de la coşul împletit.

Am cunoscut mulţi pustnici, dar la Bătrânul Petru se putea vedea ceva deosebit. Se vedea la el o dulceaţă dumnezeiască zugrăvită pe faţa sa. Stupul său duhovnicesc i s-a umplut şi se vărsa mierea sa cea duhovnicească.

Când îl întrebam: Cum petreci, Părinte, în chilie?", îmi răspundea:

- Slavă Domnului, chilia mea, cuibul meu cel dulce n-o schimb pentru toate palatele lumii.

De obicei ieşea din cuibul lui cel dulce" (Katunakia) odată la şase luni şi mergea la Mănăstirile Sfântului Munte, ca să-şi dea lucrul de mână şi să-şi iconomisească posmag pentru o jumătate de an. Cred că vă daţi seama ce traistă mare a avut Bătrânul Petru şi cât posmag, care era mâncarea lui obişnuită, mânca în şase luni.

La fiecare şase luni trecea şi pe la Mănăstirea unde mă aflam, ca să mă vadă. Ultima dată când a venit, din păcate eram plecat, şi a aşteptat afară de mănăstire într-un colţ, ruşinându-se să intre înlăuntru. După amiază am aflat că mă aştepta de 4 ore şi, de cum m-a văzut a alergat spre mine ca un copil mic şi vesel, cu toate că avea dublul anilor mei.

După aceea am mers la mine în chilie şi, vrând să-1 tratez puţin ca să-1 odihnesc, n-a voit şi evita într-un mod plăcut, ca să nu mă rănească. Mi-a cerut puţină apă caldă în care a pus două crenguţe de ceai ce îl avea cu el şi a băut. Când am insistat să mănânce ceva, mi-a spus:

- Părinte Paisie, iartă-mă, dar vreau să mă pregătesc şi să mă împărtăşesc de Sfântul Petru Atonitul, la 12 iunie. Eu am venit ca să te heretisesc şi să ne iertăm, pentru că voi muri, şi de aceea nu te pot lua de ucenic. Iartă-mă, căci voi muri.

Toate acestea mie mi s-au părut ciudate. Să spună că va muri aşa deodată, fiind sănătos? Dar după toată discuţia şi sfaturile sale ce au durat două ore şi jumătate, am început să cred. Fiindcă-1 vedeam stând mereu în picioare sfătuindu-mă, l-am rugat să stea jos. Acela însă n-a vrut şi mi-a spus: Nu trebuie să rostim cuvântul lui Dumnezeu şezând", deşi era rupt de oboseală, căci a mers pe jos 9 ore şi cu greutate în spate.

De această dată rucodelia sa voia s-o dea ca să-şi iconomisească cele necesare pentru înmormântare şi să-i fie la ultima Sfântă Liturghie la metania lui, la Sfântul Nil, să se ierte şi să se heretisească ultima oară cu prietenii lui, cei puţini, fireşte, pe care îi avea împrăştiaţi prin Sfântul Munte. Deoarece era ultima lui vizită mi-a spus şi mai multe lucruri decât în celelalte daţi, poate să-mi facă mai multă bucurie şi să modereze oarecum marea mea mâhnire că îl voi pierde. înainte de a începe a mă sfătui îl întrebasem despre greutăţile ascultării, căci aproape toată ziua mă aflam cu mirenii şi auzeam, fără să vreau, istoriile murdare ale lumii. Şi Bătrânul Petru mi-a spus:

- Părinte Paisie, noi să le vedem cu gând bun. Stareţul s-a curăţit şi pe toate le vedea curate, deoarece nu mai exista păcat în el, ci locuia Hristos.

L-am întrebat şi despre un anume lucru, dacă a fost de la Dumnezeu sau de la cel viclean, ca să mă înşele, şi mi-a răspuns că a fost de la Dumnezeu. Apoi în continuare mi-a spus:

- Părinte Paisie, eu mereu trăiesc astfel de stări duhovniceşti, în vremea aceea când mă cercetează harul dumnezeiesc, inima mi se încălzeşte dulce de dragostea lui Dumnezeu şi o lumină străină mă luminează lăuntric şi pe dinafară, luminând şi chilia mea. îmi scot atunci fesul şi îmi plec capul cu smerenie şi-I spun lui Hristos: Hristoase al meu, loveşte-mă cu suliţa milostivirii Tale în inimă". Ochii mei atunci slobozesc necontenit lacrimi dulci de recunoştinţă şi slavoslovesc pe Dumnezeu. Faţa mi-o simt că se luminează, în clipele acelea, Părinte Paisie, toate încetează, pentru că simt foarte aproape pe Hristos şi nu mai pot cere nimic, căci şi rugăciunea se opreşte; metania nu se mai poate mişca.

Ca să nu-1 interpretez rău şi să las metania, deşi n-am ajuns în această stare cerească, mi-a spus o întâmplare:

- Părinte Paisie, metania nu trebuie s-o lăsăm din mână, pentru că este arma monahului şi are mare putere. Cândva am făcut semnul Crucii cu metania peste un demonizat la Căreia şi îndată omul acela s-a eliberat.

întâmplarea aceasta am auzit-o și de la Părintele Eumenie, care a fost de față și a văzut-o. Bătrânul Petru - având metaniile și ceaiul întinse spre vânzare la Căreia - a văzut pe omul acela că era chinuit de duhul necurat, fără ca oamenii ce erau în jurul lui să-1 poată ajuta. Atunci Părintele Petru se sculă încet-încet, își adună rucodelia, se apropie de el fără zgomot, îl însemnă în semnul Crucii cu metania, și fugi ca să nu fie văzut. Oamenii, aproape toți, au văzut numai pe cel demonizat că s-a vindecat deodată și după aceea au slăvit pe Dumnezeu când au aflat că există sfinți și în vremea noastră. Pe micul cuvios Petru însă n-au apucat să-1 vadă decât vreo doi - trei.

Stareţul, fireşte, era necunoscut multora, pentru că nu avea legături cu nimeni și încerca să rămână necunoscut, dar toți auzeau de Petrache. Dacă se întâmpla să îl întâlnească cineva care îl cunoștea și îl întreba ceva, îi răspundea la problemele lui cu exemple luminate, de ai fi spus că a tradus Patericul. (Exemple diferite, dar cu același sens). Firește că cineva care nu avea profunzime patristică ușor îl putea interpreta rău. De pildă spunea: Rugăciunea celui smerit îl «răstoarnă» pe Dumnezeu". Precum, de asemenea, despre post spunea: Când nu pică apă în stemă (bazin mic de apă de ploaie pentru pustnici), se usucă și mor broaștele". Adică se usucă stomacul și mor patimile. Precum am spus avea Patericul lui.

Printre alte virtuți, se distingea prin alesul lui discernământ. Deoarece se înăcriseră oarecum problemele bisericești - mai ales cea a calendarului - s-a retras din starea fanatică ce îl stăpânea și a început să vină la Mănăstiri. Când venea să mă vadă, urmărea slujbele din pridvor. Când l-am întrebat: De ce nu intri în biserică?", îmi răspundea:

- Ca să nu smintesc pe nimeni, binecuvântatule. Dacă mă vor vedea stiliștii (zelotiștii) în pridvor, vor spune: Părintele Petru așteaptă pe cineva", și nu se vor sminti. Dacă mă vor vedea Părinții mănăstirii în pridvor, nici ei nu se vor sminti, pentru că vor vedea că am traista alături.

A depășit micimile omenești, fanatismul, etc, pentru că era iluminat de Dumnezeu. Era zelotist în înțelesul cel bun. Se împărtășea de obicei odată pe săptămână, în afară dacă se întâmpla vreo sărbătoare în cursul săptămânii. Urmărea Sfintele Liturghii ce se săvârșeau la chiliile învecinate și lua numai anafura - ca să participe și la alta - și atunci lua și aghiazmă, firește când nu se împărtășea, deși se afla într-o stare duhovnicească sfântă și se putea împărtăși mai des.

Precum am spus, postea mereu, în fiecare zi până la ceasul al nouălea, și în Postul Mare mânca din trei în trei zile. Numai sâmbăta și duminica mânca de

două ori și dezlega la undelemn.

Pravila și-o făcea cu „Doamne Iisuse..." timp de 7 ore, afară de canonul care consta din 700 metanii și 33 de ațe de o sută de închinăciuni (3300 de închinăciuni). Din toate acestea o treime era pentru el, iar celelalte două treimi erau una pentru vii și una pentru morți. Dacă afla că cineva are vreo încercare făcea rugăciune separată cu metanii. De asemenea Ceasurile, Vecernia și Pavecernița le făcea și pe acestea cu „Doamne Iisuse..." Cu alte cuvinte „lucrul lui de mână" era rugăciunea.

Deși Bătrânul Petru se afla în această stare sfântă, avea însă multă smerenie, considerându-se pe.sine păcătos cu multe patimi. Când preotul citea Evanghelia, își scotea fesul și apropiindu-se de Sfintele Uși își pleca capul sub Evanghelie ca să-i fugă duhurile rele, precum spunea.

Deoarece se considera pe sine nimic, de aceea nici nu lua vreun ucenic. Odată când l-am rugat mult a primit să mă ia ucenic, dar atunci nu mi-a dat binecuvântarea mănăstirea mea. Când a venit bătrânul Petru ultima dată și mi-a spus că se pregătește pentm cealaltă viață și mi-a cerut iertare că nu mă poate lua de ucenic, atunci am înțeles voia lui Dumnezeu, care se ascundea în piedica ce mi-am pus-o Părinții mănăstirii, căci pe Părintele Petru trebuia să-1 ia Dumnezeu. Se vede că n-am fost vrednic să stau cu sfântul, ci numai mi-a îngăduit Dumnezeu să-1 cunosc, ca să mă folosesc, și aceasta a însemnat mult pentru mine, păcătosul. Dacă m-ar învrednici Dumnezeu ca în cealaltă viață să-1 văd, fie și numai de departe, aceasta ar fi pentru mine una din marile iconomii ale lui Dumnezeu.

Neuitate îmi vor rămâne ultimele sale sfaturi împreună cu ultimul rămas bun. Aici se poate vedea măreția lui Dumnezeu întru Sfinții Lui, precum și în micul Cuvios Petru, pe care prietenii lui nu l-au sărutat mort, ci el însuși a trecut pe la toți prietenii săi, ca să-1 sărute viu cu „sărutarea cea de pe urmă".

în continuare a trecut pe la Careia, de unde a luat cele necesare pentru înmormântarea sa și de acolo a mers la metania sa, la Sfântul Nil. A doua zi, la 12 iunie, când a sărbătorit și el însuși - fiind pomenirea Cuviosului Petru Atonitul - s-a făcut Sfânta Liturghie. S-au adunat și Părinții (pustnicii) din jur. Când s-a terminat Sfânta Liturghie și s-a împărtășit și Părintele Petru, a ieșit afară, a pregătit pentru Părinți apă și rahat, iar el, de cum s-a așezat lângă ei, și-a închis ochii și și-a dat sufletul său cel sfânt lui Hristos. Părinții au crezut că moțăie și așteptau să-și deschidă ochii ca să-1 felicite. Când l-au mișcat, au înțeles că a plecat la cer și i.-au urat „Dumnezeu să-1 odihnească". A adormit la 12 iulie, de ziua Cuviosului Petru Atonitul, în 1958. Să avem binecuvântarea lui.

Amin.

Bătrânul Augustin

Părintele Augustin s-a născut în Rusia în Aliskoe din Poltova, în 1882. Numele lui de mirean a fost Antonie Korra. Tatăl lui se numea Nicolae și mama sa Ecaterina, care fiind oameni evlavioși l-au crescut pe copilul lor Antonie în evlavie și frică de Dumnezeu.

încă de mic Antonie a mers la o mănăstire din patria lui unde a viețuit ca frate începător. O ispită însă ce i s-a întâmplat 1-a făcut să părăsească mănăstirea și patria sa și să vină în Grădina Maicii Domnului ca să-și simtă sufletul asigurat împotriva acestui fel de ispite.

Precum mi-a povestit, în Mănăstire toți viețuitorii erau bătrâni și a fost trimis să ajute unui slujitor al Mănăstirii la pescuit, pentru că Mănăstirea se întreținea din pescuit. Intr-o zi, deci, a venit fiica slujitorului și a spus tatălui ei să meargă repede acasă pentru o treabă grabnică și a rămas aceea să ajute. Ispita însă a biruit-o pe nenorocită și, fără să se gândească, se repezi asupra fratelui cu intenții păcătoase. In clipa aceea Antonie s-a pierdut pentru că lucrul era neașteptat. A făcut semnul Crucii și a spus: Hristoase mai bine să mă înec, decât să păcătuiesc", și se aruncă de pe mal în adâncul râului. Dar Bunul Dumnezeu văzând eroismul mare al tânărului nevinovat, care a procedat ca un nou Sfânt Martinian spre a se păstra curat, 1-a ținut deasupra apei fără să se ude. îmi spunea: Eu am sărit cu capul în jos, dar n-am priceput cum m-am aflat în picioare deasupra apei, fără să mi se ude nici hainele!"

în clipa aceea a simțit și o pace lăuntrică și o dulceață nepovestită, care a șters cu desăvârșire orice gând păcătos și orice iritare trupească, ce i le-a pricinuit mai înainte fata aceea prin gesturile ei necuviincioase. Când fata a văzut după aceea pe Antonie stând în picioare pe apă, a început să plângă pocăită de greșeala ei și mișcată de această mare minune.

După toate acestea fratele a plecat imediat la Mănăstire, a rugat cu lacrimi pe Stareț să-i dea binecuvântarea să meargă la Sfanțul Munte, pentru că era slab duhovnicește și se temea să rămână în lume. N-a spus nimic Starețului despre neorânduiala fetei, ca să nu-i pricinuiască vreun rău, nici despre minunea ce s-a petrecut cu el, ci numai pe sine se învinuia.

Firește, asta a fost cea mai mare minune, după părerea mea, că a luat greșeala asupra lui și a acoperit pe vinovată, precum și înfruntarea eroică a marii ispite la

această vârstă. Căci pentru Dumnezeu, Care ține totul cu degetul Său, n-a fost greu să țină un începător deasupra apei unui râu.

Starețul s-a învoit la rugămințile lui - firește, nici nu-1 putea împiedica - dar s-a mâhnit gândindu-se că pierde din obște un începător ales.

Antonie veni îndată în Sfântul Munte în 1908. După ce a vizitat diferite mănăstiri și chilii din Grădina Maicii Domnului, s-a oprit la Chilia Sfânta Cruce a Mănăstirii Caracalu, unde s-a făcut și monah în 1910, luând numele de Augustin. în 1943 a plecat pentru mai multă liniște la o chilie de pe moșia Mănăstirii Filoteu,   Intrarea în Biserică a Maicii Domnului", unde s-a nevoit cu mărime de suflet până la bătrânețe fără să mai iasă în lume.

In 1950 am auzit pentru prima dată despre bătrânul Augustin, dar nu mi s-a ivit prilejul să-1 cunosc și de aproape. Toți vorbeau însă despre sfințenia lui.

In 1955 când am mers din nou la Mănăstirea Filoteu, l-am cercetat a doua zi la chilia sa, dar din păcate lipsea. Am lăsat puține lucruri la ușa chiliei lui și m-am întors la mănăstire, rugându-mă să nu mă observe cineva, ca să nu-i bag la gânduri pe Părinți că umblu pe la Chilii cu lucruri, etc. A doua zi, după amiază, vine la Mănăstire bătrânul Augustin și întrebă de mine:

- Unde este călugărul Paisie? Părinții s-au mirat și i-au zis:

- Noi încă nu l-am cunoscut bine, dar sfinția ta, de unde îl știi? Și i-au arătat chilia mea.

Cum am deschis ușa, mi-a făcut o metanie până la pământ și mi-a zis:

- Binecuvântați! Apoi îmi spuse:

- Dumnezeu să-ți ajute pentru binecuvântările ce mi le-ai lăsat.

Și îmi scoate din traistă șapte piersici mici, învelite într-o basma, care nu se deosebeau ca mărime de corcodușe și pe care le culesese din piersicul pe jumătate uscat ce îl avea lângă chilia sa. Eu am voit să ascund de Bătrânul faptul că am dus lucrurile la Chilia sa, dar acela mi-a spus:

- Eu te-am văzut de la (Schitul n. t.) Proorocul Ilie (rusesc).

Proorocul Ilie este ca la patru ore distanță de chilia bătrânului Augustin. Starețul avea și harisma străvederii. Pentru Dumnezeu, firește, nu există distanțe scurte sau lungi.

Având prilej, e bine să spun despre un caz asemănător al aceleiași harisme. Vecinul lui, diaconul Veniamin a văzut uciderea familiei țarului înlăuntrul Chiliei sale, ca și cum ar fi văzut-o la televizor. După o vreme s-a aflat că în ziua aceea s-a săvârșit uciderea familiei țarului de către comuniști.

Desigur că și Bătrânul Augustin vedea și mai departe, având televizor duhovnicesc (harisma străvederii), pe care a dobândit-o prin curăția sufletului său, prin smerenie și dragoste.

Fiindcă pe Stareț îl durea inima de animalele chinuite, toți cei ce aveau animale bătrâne sau infirme le aduceau lângă chilia lui fără să întrebe și plecau. Chilia bătrânului Augustin a devenit azilul animalelor din partea Caracalului, Filoteului și Ivirului. Sărmanul bătrân lua coasa și aduna fân toată vara ca să hrănească pe timpul iernii animalele infirme și bătrâne ale mirenilor. Dacă găsea vreun alt animal bătrân părăsit, îl lua și pe acela la azilul lui.

Când întâlnea pe vreun om pe drum, îi făcea metanie până la pământ și-i spunea: Binecuvântați!" Nu cerceta de era preot sau monah, sau dacă mireanul era mare sau mic, pentru că având multă smerenie pe toți îi considera mari, iar pe sine mai mic decât toți. într-o zi când a făcut metanie unui mirean, 1-a văzut un teolog și smintindu-se, i-a spus:

- Faci metanie la mireni?

- Da, pentru că au harul Sfântului Botez, a răspuns bătrânul Augustin.

Multa dragoste și smerenie a Bătrânului nu avea margini. Odată mi-a spus că i-a apărut diavolul în chilie ca un câine înfricoșător, care scotea flăcări pe gură și s-a repezit asupra lui să-1 sugrume. BătrânulAugustin însă 1-a apucat și 1-a trântit de perete spunându-i:

- Răule diavol, de ce războiești făpturile lui Dumnezeu?

Și mi-a spus în continuare Starețul:

Și diavolul puternic, dar și eu tare, și l-am lipit de perete. După aceea însă aveam remușcări că l-am lovit pe diavol. Așteptam cu nerăbdare să se lumineze ca să merg la duhovnic să mă mărturisesc că l-am lovit pe diavol. Cum s-a luminat am mers la Pro vata, la duhovnic și m-am mărturisit. Duhovnicul meu însă a fost foarte îngăduitor și nu mi-a dat nici un canon, ci mi-a spus să mă împărtășesc. Eu de bucurie toată noaptea am rostit rugăciunea și apoi am mers la Sfânta

Liturghie și m-am împărtășit. Când preotul mi-a băgat lingurița în gură, am văzut Sfânta împărtășanie ca o bucată de carne cu sânge și am mestecat-o, ca s-o înghit. în același timp am simțit și o mare veselie ce n-am putut-o suferi. Din ochi îmi curgeau lacrimi dulci, și capul meu lumina ca lampa. Am plecat repede ca să nu mă vadă părinții și mulțumirea (de după Sfânta împărtășanie - n. tr.) mi-am citit-o singur la chilie.

Chipul Bătrânului era luminos, pentru că îl adumbrise harul lui Dumnezeu. Și numai dacă-1 vedeai, uitai orice supărare, pentru că răspândea bucurie din bunătatea sa lăuntrică, îmbrăcămintea exterioară, dulama sa răscârpită era mai rea decât haina ce o pune grădinarul ca momâie împotriva gaițelor. Dacă se întâmpla să-i dea cineva vreun lucru bun, îl dădea și el altuia.

Chilia lui era centrul lucrătorilor ce cărau lemnele Mănăstirilor la porturi. Orice aveau nevoie lucrătorii mergeau la chilia bătrânului Augustin și luau fără să-1 întrebe. De multe ori îi luau și ce avea, găsindu-1 după aceea căzut jos de istovire. Singura soluție ar fi fost să-1 aprovizioneze mănăstirea cu puțină făină ca să-și facă cir. Și-a procurat și o tigaie veche și frământând puțină făină numai cu apă și sare, o cocea ca pită, și asta îi era pâinea și mâncarea sa. Când era dezlegare la untdelemn înmuia o pană în ulei și făcea o cruce pe pită, și în felul acesta făcea dezlegare în zilele de veselie. Unii călugări îl ispiteau pe bătrân, întrebându-1:

- Ce mănânci, Părinte Augustine?

- Eu mănânc numai clătite, răspundea el.

Când părinții îi dădeau vreo sardea sărată, o ținea ca să ospăteze vreun străin. Starețul lua capul sardelei sărate și oaspetelui îi punea sardeaua și era tot o bucurie, că îl ospăta cu pește.

Numai de acestea făcea și se înfrâna pe sine, dar Hristos îl sătura mereu cu harul Său. Părinții din lăturea aceea și mirenii îl iubeau. Dar mai ales Părinții din Mănăstirea Filoteu, care îl rugau să meargă în mănăstire ca să-1 îngrijească, deoarece începuse să nu mai vadă. Starețul însă se gândea ce vor face animalele infirme și bolnave de care se îngrijea, dacă el va pleca, de aceea n-a primit. In cele din urmă - Dumnezeu să le dea bine Părinților - l-au luat și pe el și toate animalele sale și astfel i s-a odihnit gândul său.

în Mănăstire, firește, părinții l-au îngrijit bine, lucru ce îl considera o mare binecuvântare a Maicii Domnului, și din recunoștință cânta mereu Cuvine-se cu adevărat..." și ochii i se umpleau de lacrimi de bucurie. Prezența bătrânului

Augustin a fost o binecuvântare pentru Mănăstire și mult a ajutat pe părinții bătrâni de la bolniță, deoarece pe Părintele Augustin nu-1 cerceta numai oamenii, ci și Sfinții și îngerii și chiar Maica Domnului. Când Starețul vedea pe Maica Domnului sau pe Sfinți în bolniță și vedea pe bătrâni întinși sau șezând, mult se întrista. De aceea mergea și-i scutura să se scoale și le spunea: Maica Domnului!", sau când vedea vreun înger: îngerul!".

Aceia firește nu vedeau nimic, însă pricepeau că se întâmplă ceva și se ridicau îndată și stăteau cu evlavie. Dar monahul responsabil peste bolniță le considera pe acestea înșelări și-1 certa spunându-i:

- Lasă-i pe bătrâni în pace! Pe tine să te ascultăm cu înșelările tale?

Dar Bătrânul continua să-i trezească, deoarece nu se putea abține din pricina evlaviei.

Când mergeau părinții să-1 vadă, înainte ca aceia să-1 întrebe cum se află, Bătrânul Augustin îi întreba:

- Ce fac mulărașii și măgărușii mei?

- Foarte bine sunt, răspundeau aceia. Și Starețul se bucura.

- Sfinția Ta, cum o duci, Părinte Augustine?

- Slavă lui Dumnezeu, foarte bine.

Astfel bucuros și plin de bunătate, slavoslovind pe Dumnezeu și rugându-se neîncetat, a trecut - sau mai bine zis a trăit - o viață paradisiacă în Grădina Maicii Domnului. Avea pe Hristos întru sine. Inima lui era rai, și s-a învrednicit să vadă de aici îngeri și sfinți și chiar pe Maica Domnului, după care în continuare să se bucure veșnic.

în clipa când trebuia să plece către cer sufletul bătrânului Augustin, fața lui a strălucit de trei ori. Dumnezeu a iconomisit să se afle acolo și responsabilul peste bolniță, care s-a minunat și a adeverit despre cercetările dumnezeiești ce le-a avut Starețul.

S-a odihnit în Domnul Bătrânul Augustin la 27 martie 1965 la vârsta de 83 ani. Să avem binecuvântarea lui. Amin.

Părintele Gheorghe pustnicul

Părintele Gheorghe s-a născut în Sikia din Sithonia (Sithonea este denumirea celei de a doua peninsule care se învecinează cu Sfântul Munte) în jurul anului 1922. Numele lui de mirean era Ioan. Gheorghe s-a numit luând schima îngerească, când a renăscut duhovnicește în Peninsula vecină, a Atonului, Grădina Maicii Domnului.

Părintele a trăit ca un adevărat vultur ceresc în Sfântul Munte, sub cupola cerească a lui Dumnezeu, pentru că n-a avut colibă, precum aveau ceilalți părinți. Așadar, liber de deșertăciune, încununat cu virtutea neagoniselii și robit de dragostea lui Dumnezeu umbla prin Sfântul Munte ca un hoinar bun" al lui Hristos. Toată averea lui erau hainele lui rupte ce le purta, aceleași vara și iarna. Picioarele îi erau înfășurate în fâșii late în loc de ciorapi, ca să nu-i coboare în cele de jos puținul sânge ce îl avea, în timpul șederii în picioare la rugăciune și în călătoriile ce le făcea prin munți și văi, pe unde mergea, ca să rămână necunoscut de oameni. Sufletul lui mereu se unea cu Dumnezeu, în timp ce hainele lui se zdrențuiau, deși păreau ca niște aripi, pentru că bătrânul avea harul lui Dumnezeu.

Când îl vedea cineva de departe pe Părintele Gheorghe în mijlocul rugilor mâncând mure, avea impresia că e vreun vultur mare. Vara o trecea cu mure sau smochine uscate, însă iarna, când aproape nu exista nimic, era greu, deoarece comora (fructe roșii și aspre la gust) și castanele se terminau prin noiembrie, rămânând după aceea doar ghinda și vreo buruiană. Mâncare mânca numai la hramurile mănăstirilor din partea de nord - est a Sfântului Munte, unde se arăta uneori. De obicei mergea cu o zi înainte de ajunul praznicului și ajuta la bucătărie și, în general, la curățenia mănăstirii. Firește, îi dădeau porunci cu multă ușurință, pentru că-1 credeau întârziat la minte, dar când cineva îl cunoștea de aproape se vedea pe sine întârziat iar pe Părintele Gheorghe luminat de Dumnezeu.

Totdeauna era gata să facă voile tuturor. Uneori îl chema unul: Gheorghe, vino aici!", alteori altul: Gheorghe, vino-ncoace!" Iar acela zicea: Să fie binecuvântat!" și alerga. Nimeni nu-i spunea Părinte Gheorghe", ci Gheorghe". Cu toate că se istovea din pricina muncii, nu mergea la arhondaric ca să se odihnească noaptea, ci se culca puțin afară, în pridvor, întins ca un mort pe mar-mură cu mâinile încrucișate pe piept. Acesta era tipicul lui iarnă - vară și totdeauna cu aceleași haine. Pentru Părintele Gheorghe toate anotimpurile erau la fel, pentru că trăia în condiții paradisiace, și dragostea lui Dumnezeu uneori îl încălzea, alteori îl răcorea. De acolo de unde era întins, deodată îl vedeai că sare ca la alarmă și se ruga în picioare, nemișcat, ore întregi ca o statuie.

Când l-am cunoscut pentru prima dată în obște, ca începător, având criterii lumești - l-am crezut nebun, precum și toți mirenii și unii părinți. Odată am spus

și eu că este nebun, dar când m-a auzit Părintele Gherman, cel mai bătrân și mai virtuos al mănăstirii, mi-a făcut o observație aspră și mi-a spus:

- Acesta este sfânt, dar o face pe nebunul pentru Hristos. Din clipa aceea l-am avut la mare evlavie. îl urmăream și m-am încredințat singur că avea sfințenie.

La mănăstirile unde mergea, după ce se împărtășea, rămânea până în după - amiaza praznicului ca să ajute, după care pleca fără să ia nimic. De aceea nu avea nici traistă, nici buzunare, ci trăia ca o pasăre în Grădina Maicii Domnului. O astfel de jertfelnicie n-am mai văzut niciodată la vreun alt Părinte.

Părintele Gheorghe s-a lăsat complet în mâinile lui Dumnezeu, de aceea și simțea marea siguranță ce i-a dat-o Hristos, precum și bucuria îmbelșugată, pe care n-o putea ascunde. Inima lui întraripată de dragostea dumnezeiască îl făcea să umble prin munți, adică   o luase câmpii", dar, în înțelesul cel bun. întotdeauna era vesel.

De multe ori spunea și unele lucruri pe care cei ce nu le înțelegeau le considerau fără înțeles, dar ele își aveau sensul lor. Câteodată când vedea oameni care puteau bănui lucrarea lui, zicea:

- Mâncare - viață; post - moarte; mâncare - viață, post -moarte...

Firește, cel ce auzea acestea își făcea părerea că este lacom. Aceiași impresie o dădea și oamenilor cu care se întâmpla să mănânce, pentru că intenționat mânca într-un chip lacom. Iar dacă erau ouă la masă, se mânjea cu ouă și, fiindcă nu se spăla niciodată, dădea impresia că mănâncă numai ouă.

Dacă cineva îl întreba despre probleme duhovnicești răspundea foarte clar și când vedea că îl admiră, începea să spună câteva cuvinte încurcate și tulbura apele. Accentua mult pe smerenie și ascultare. De aceea, deși cugetul său era supus voii lui Dumnezeu și voilor celorlalți, totuși simțea nevoia sfintei ascultări și s-a dat sub ascultarea unui stareț care era bolnav de meningită, cu scopul de a sluji și a-și tăia voia sa mai bine, prin apucăturile Starețului său.

în perioada aceea când a stat ca ascultător cu Starețul său bolnav l-am văzut pentru prima dată pe Părintele Gheorghe purtând traistă. în cele din urmă Starețul 1-a alungat. Totuși a luat puțină plată pentru ascultare și a purces din nou prin munți. Odată cu trecerea anilor Părintele Gheorghe maturizându-se tot mai mult, unii au început să-1 miroasă, de aceea și el făcea neorânduieli și mai ales la arătare.

Odată a văzut un jandarm înfuriindu-se și Părintele Gheorghe i-a dat vreo două -

trei. Lucrul acesta a ajuns să creeze impresia că este nebun și l-au dus la spitalul de nebuni. Medicii l-au consultat bine, dar nu i-au găsit nimic și l-au eliberat pe loc. Faptul acesta însă a fost de ajuns să-1 ajute pe Părintele Gheorghe să ia diploma" de nebun și astfel în continuare se mișca cu mai multă libertate.

în modul acesta sfânt, omul lui Dumnezeu își bătea joc de deșertăciunea lumii. Acum nu știu unde se află. Am încercat să aflu, dar n-am aflat nimic. A plecat la cer? Trăiește încă? I s-au pierdut urmele. Să avem binecuvântarea lui. Amin.

Bătrânul Filaret

Unul din Părinții ce a trăit în chip ascuns și care s-a nevoit cu mărime de suflet în Grădina Maicii Domnului, ca să-și dobândească dorirea", mântuirea sufletului, a fost și bătrânul Filaret, prietenul virtuții. Patria lui pământească a fost Transilvania din România. S-a născut în anul mântuirii 1892 și din Sfântul Botez i-au dat numele de Nicolae. Pe tatăl său îl chema Ioan și pe mama sa Măria, iar numele de familie era Dusa.

Mireanul Nicolae Dusa a venit la Sfântul Munte în anul 1912, la vârsta de 20 de ani; el a fost tuns monah la Chilia Sfântului Ipatie a Mănăstirii Vatoped și a fost numit Filaret. A stat acolo 8 ani și în anul 1920 a venit la Chilia Sfântul Andrei din Capsala a Mănăstirii Stavronichita la Bătrânul Modest, pe care 1-a îngrijit și a luat binecuvântarea lui. în chilia aceasta și-a continuat și și-a încheiat lupta cea bună".

Auzisem deja din 1956 de starea duhovnicească a Cuviosului Stareț de la mulți Părinți și mai ales de la ucenicul lui, Părintele Vartolomeu, care venea la Sfânta Mănăstire Filoteu; dar de aproape m-am învrednicit să-1 cunosc pe acest preacuvios bătrânel în 1968, când locuiam acolo aproape la Chilia Sfintei Cruci a Sfintei Mănăstiri Stavronichita. Când mergeam la el îl găseam afară, în picioare, cu o mână sprijinindu-se de balustradă, iar în cealaltă ținând metaniile. Suferea mult de insuficiență respiratorie și de aceea ieșea mereu afară.

Când îl întrebam: Ce faci Părinte?", îmi răspundea:

Slavă lui Dumnezeu".

- Ce vrei să-ți aduc?

- Maica Domnului îmi iconomisește ceea ce am nevoie. Nu primea nimic. Iar dacă cineva îi lăsa ceva pe ascuns, asta era un chin pentru filotimul bătrânel, pentru că trăia cu o mare scumpătate duhovnicească. Adică trebuia să facă multă rugăciune, căci supraevalua lucrurile ce i le aduceau alții. Dacă ceva valora 5

drahme, el le aprecia la 20 și trebuia să facă 20 de ațe de 100 de   Doamne Iisuse..." cu închinăciuni pentru cel ce îi aducea binecuvântarea.

Odată l-am rugat pe Bătrân să primească o mică binecuvântare, dar el a refuzat.

- Nu pot, nu pot, nu apuc să fac rugăciunile și metaniile ce le-aș datora. Am și datoriile mele duhovnicești, le am și pe ale Părintelui Vartolomeu, pentru că e bolnav și Hristos va cere de la el numai ascultare.

Părintele Vartolomeu, ucenicul lui, suferea de mulți ani de un parkinson agravat și tremura tot. Iar Bătrânul Filaret, pe lângă că îi împlinea datoriile lui duhovnicești îl și slujea în același timp, cu toate că era bătrân de 78 de ani. L-a slujit 15 ani, până când a căzut și el la pat.

I s-au spart venele picioarelor din statul în picioare la rugăciune și lichidul din ciorapi curgea în papuci, iar din papuci pe podea. Fiindcă suferea de plămâni, stătea într-un colț ca să nu cadă, învelit cu niște pături vechi. II cercetau Părinții, dar ori toți deodată, ori nici unul, deoarece fiecare își spunea că poate va merge altul; și toți la fel făceau, în cele din urmă rămâneau singuri și fără de ajutor. Dar în zilele acelea desigur că simțeau în mai mare măsură mângâierea dumnezeiască, deoarece le lipsea cea omenească. încă și pentru că amândoi aveau dragoste nobilă, căci fiecare din ei se gândea la celălalt făcând prin asta ca să se gândească la ei Hristos și Maica Domnului și să-i mângâie dumnezeiește.

Pe Bătrânul Filaret și pe ucenicul său, Părintele Vartolomeu, - care era aproape paralizat - i-au cerut nu numai mănăstirile, ci și unele chilii ca să-i îngrijească, dar ei n-au primit. Gândul îmi spune că în chilia lor au trăit multe stări dumnezeiești și nu-i lăsa inima să se despartă de un loc dumnezeiesc, dar și pentru că nu voiau să devină o greutate pentru alții, pentru că aveau suflete nobile.

într-o zi, deci, când i-am cercetat din nou, înaintând spre Chilia bătrânului Filaret am simțit o mireasmă nespusă. Cum am deschis ușa Chiliei lui, am simțit o mireasmă și mai puternică. Dar ce să văd? Sărmanul Bătrânel căzuse jos și încurcându-se nu se mai putea ridica, nici nu mai putea respira. L-am ridicat; a început încet - încet să respire și prin semne mi-a arătat că vrea să-l acopăr. Nu i-a mai rămas sânge, și îi era tare frig. Și deși, omenește vorbind, ar fi trebuit și dușumeaua și bătrânul să miroasă din pricina lichidului ce curgea continuu din picioarele lui, însă toate bine - înmiresmau, pentru că el avea un suflet bine - mirositor.

Când l-am văzut în starea aceasta, l-am rugat pe Părintele Vartolomeu să rămân la Chilia lor ca să-i ajut, dar el n-a primit. Mi s-a spus să vin în altă zi și astfel

am fost nevoit să mă întorc la chilia mea.

Dar în noaptea aceea, ce mi se întâmplă? în timp ce ziceam rugăciunea „Doamne Iisuse..." pentru Miezonoptică, ce să văd?... Văd pe Bătrânul Filaret cu o față veselă, în vârsta cam de 12 ani, că se urcă spre cer într-o lumină cerească. Din aceasta am înțeles că sufletul lui curat s-a odihnit întru Domnul. Era întâi iunie 1975. A adormit la vârsta de 83 de ani. Să avem binecuvântarea lui. Amin.

După aceasta pe Părintele Vartolomeu l-a îngrijit Mănăstirea Stavronichita. Mare este plata lor. El a meritat această bună îngrijire și pentru un alt motiv, căci fiind copil de 15 ani a venit din România în Grădina Maicii Domnului ca să se nevoiască duhovnicește în timp ce ceilalți copii de vârsta lui se jucau mirenește în patria lor.

Părintele Vartolomeu a slujit destui ani ca monah și la spitalul de leproși ce îl avea Mănăstirea Ivirul pe întinderea ei.

Maica Domnului „Portărița", care are grijă de leproși, să aibă grijă și de mântuirea leprosului meu suflet. Amin.

Bătrânul Efrem - „ticălosul"

De cealaltă parte de Chilia Bătrânului Ipatie (chilie românească), mai sus de Katunachia, se vede o peșteră, care, precum povestesc bătrânii, în timpul stăpânirii turcești era o peșteră de tâlhari. Această peșteră Bătrânul Efrem a transformat-o în Peștera dumnezeiască a Betleemului, pentru că a sfințit-o cu viața lui cea sfântă.

Bătrânul Efrem se trăgea din Tesalia. Avea un suflet sensibil și smerit și cuget bărbătesc și nevoitor.

Părinții Ierotei și Macarie de la Kerasia spuneau că Bătrânul Efrem era ca avvii vremurilor de mult, ai Nitriei și Tebaidei. Tot așa spuneau și cuvioșii Părinți de la Sfântul Vasile, precum și vecinii lui pustnici. Toți îl iubeau pentru virtuțile sale și mai ales pentru marea lui smerenie și fugă de oameni, deși el însuși se numea pe sine „ticălos". Din câteva întâmplări ce le voi spune, multe vor pricepe cei binevoitori, care se nevoiesc în ascuns.

Deoarece Părinții coborau și cumpărau câte ceva (alimente, etc.) sau primeau binecuvântări de la mănăstiri (posmag sau legume), cobora și Bătrânul Efrem

noaptea în ascuns, și își umplea traista cu cutii de conserve goale de prin gropi, iar ziua urca și eî încărcat în sihăstria lui, dând astfel celorlalți impresia că duce alimente. Când ajungea la peșteră, punea cutiile de conserve înaintea ușii peșterii sale, ca vizitatorii să le vadă și să-și facă impresia că este mâncăcios, el care ținea posturi lungi. Iar din multa nevoință și din multa umezeală ce avea peștera mai târziu a dat în tuberculoză. De aceea a fost nevoit ca singur să-și zidească puțin mai departe de peșteră, într-un loc însorit, o colibă mică de piatră care abia îl încăpea. Acolo și-a continuat același tipic: căra în ascuns cutii de conserve goale de prin gropi și le lăsa înaintea ușii sale. Toți cei care le vedeau - fiindcă nu știau realitatea - spuneau:

- Ce face acesta aici? A adunat toate conservele!

Binecuvântările ce i le dădeau câteodată Părinții le primea cu bucurie, dar noaptea mergea și le lăsa pe la chiliile Părinților ce aveau nevoie sau la bolnavi, cărora le și slujea.

El însuși avea multă dăruire și se lăsa în purtarea de grijă a lui Dumnezeu. Odată, când a fost închis în peșteră, din pricina zăpezii, Bunul Dumnezeu a trimis hrană Bătrânului Efrem printr-un om care, după ce a lăsat o traistă plină, a dispărut dinaintea bătrânului. Starețul a slăvit pe Dumnezeu și a trecut toată iarna aceea cu acea binecuvântare a lui Dumnezeu.

Pe lângă toate cele ce le-am spus, Bătrânul Efrem avea multă prihănire de sine și unii, din păcate, credeau cele spuse clevetindu-se pe sine.

Astfel, în smerenie și în ascuns și-a sfârșit nevoință sa aspră pentru dragostea lui Hristos și s-a odihnit în Domnul în 1962. Să avem binecuvântarea lui.

Bătrânul Constantin cel nebun pentru Hristos

Bătrânul Constantin (Anghelis) cel fără răutate și tăcutul nebun pentru Hristos s-a născut în Kalenți - Dodoni, în Epir, la 10 octombrie 1898. Pe tatăl său îl chema Stavros iar pe mama lui Antula. Nu cunoaștem amănunte din primii ani ai vieții lui călugărești, dar ceea ce știm este că a început ca frate în sfânta Mănăstire Dionisiu. Era văzut mereu în jurul Kareii unde locuia într-o chilie dărâmată a Mănăstirii Cotlumuș (Odinioară acolo era mica mănăstire a Filadelfiților, în prezent este chilia Sfântul Gheorghe).

Acolo deci, într-un colț al clădirii celei dărâmate, unde cădea mai puțină apă de pe acoperiș și unde intra mai puțin frig prin ferestrele și ușile sparte își avea câteva pături zdrențuite, asemănându-se cu un vultur în cuibul său.

Pe dinafară pe Bătrânul Constantin nu îl cunoșteai ce este, deoarece avea numai un fes și barbă care îl arăta a fi călugăr. Purta mereu o manta militară veche legată strâns la mijloc cu o sfoară, arătând ca un mirean înlăuntru, însă era îmbrăcat cu harul schimei îngerești, care era zugrăvit pe fața lui. Cine îl vedea de departe pe bătrân, îl considera ca pe un om sărac, nefericit sau nebun, dar de aproape, când îi vedeai fața lui luminată înțelegeai că o taină se ascunde în acest om binecuvântat și nu îl mai socoteai nebun, ci nebuni îi considerai pe cei ce-1 numeau nebun pe Bătrânul Constantin.

Bătrânul Costa (așa îi spuneam), deși trăia în condițiile ce le-am arătat cu o desăvârșită lepădare de sine și deși nu se spăla, cu toate acestea era curat, pentru că trăia ca vulturul cerului.

Cu oamenii vorbea rar, dar cu Dumnezeu întotdeauna prin rugăciunea neîncetată. De multe ori i se răpea mintea și când își revenea, făcea niște mișcări cu mâinile sale,   ca să tulbure apele", fără să spună nimic, și pleca. Firește, pentru mireni acest comportament era de sminteală. Chiar și când le spunea anumite cuvinte proorocești și acesta li se părea o prostie. Câteodată, când vreunii vorbeau în jurul lui, iar Bătrânul Constantin nu era atent la ei, pentru că el se ruga și mintea lui era la Dumnezeu, iarăși îl credeau aiurit. Trebuia să-1 întrebi pe bătrân de mai multe ori și să insiști să-ți dea răspuns, dar și atunci auzeai două - trei cuvinte mormăite, dar proorocești.

Odată 1-a vizitat un tânăr care voia să se facă monah, dar peste tot a întâlnit piedici, căci îl pizmuia cel viclean. Cum 1-a văzut Bătrânul Constantin de departe, îi spune:

- Ioane, pe Sfântul Ioan Damaschin să-1 citești, ca să vezi ce a suferit.

Bătrânul Constantin

Când a auzit loan aceasta s-a minunat. Și când a citit după aceea pe Sfântul loan Damaschin și a văzut câte a pătimit de la bătrânul cel capricios și aspru, dar și marea răbdare a sfântului până când a vorbit Dumnezeu, a făcut și el răbdare și s-a întărit și a sporit în călugărie.

Odată, cu totul întâmplător l-au întâlnit pe Bătrânul Constantin trei părinți și l-au întrebat dacă trebuie să meargă la o oarecare Mănăstire. Acela n-a răspuns. Unul a insistat, și atunci Bătrânul Constantin a spus mormăit câteva lucruri. Atunci acele cuvinte ale Bătrânului Constantin firește păreau fără nici o legătură, dar

mai târziu, după câțiva ani s-a împlinit proorocia lui...

Bătrânul Constantin avea curăție lăuntrică, de aceea vedea curat foarte departe. Din păcate însă, unii dintre noi, cei ticăloșiți, pe   omul lui Dumnezeu" l-am considerat un om netrebnic, pentru că locuia în dărâmături, dar acela acolo în dărâmături și-a zidit mereu sufletul său, suflet care este mai scump decât toată lumea, precum ne-a spus Hristos.

Precum am spus, într-un colț al dărâmăturilor își avea cuibul alcătuit din niște pături zdrențuite iar alături o Psaltire și un Ceaslov. Bucătăria lui consta dintr-o tinichea, dintr-o cutie de conserve cu o sârmă drept mâner. Aceasta era toată averea sa.

în fiecare sâmbătă trecea pe la cele două Konakia (chiliile unde se adăposteau reprezentanții celor 20 de mănăstiri ale Muntelui Athos) din Căreia, iar părinții îi puneau câte ceva ce le prisoseau în tinicheaua lui. Mergea tot timpul tăcând, fără să ceară; avea noblețe. Dacă părinții erau ocupați, pleca fără să ia ceva. Din când în când trecea pe la magazinele din Căreia și lua singur, ca o vrabie, 5-6 măsline în mână și pleca. Negustorii considerau aceasta o binecuvântare, deoarece îl iubeau pe Bătrânul Costa. Dacă cineva îi punea pe ascuns bani în buzunar, îi lăsa și el pe ascuns în magazine și pleca. Astfel a trăit Bătrânul Costa în Grădina Maicii Dom-nului, cuminte ca un miel fără răutate.

Din păcate însă, cu 11 ani în urmă, în 1969, când au început să vina mulți mireni europeni, și îl credeau nebun văzându-1 cum se arată în Căreia, cei mari l-au trimis la spitalul de nebuni pe omul lui Dumnezeu. Acolo în clinică l-au cercetat medicii dar nu i-au aflat nimic. Cu adevărat era un om prea înțelept. Dar noi, oamenii contemporani, superficiali cum suntem l-am nedreptățit pe mai deoparte, prin judecata noastră aparentă. Deși l-au aflat foarte sănătos, de la spitalul de nebuni l-au trimis la azil. Acolo, deoarece s-a aflat pe neașteptate într-un mediu lumesc - în Tesalonic - s-a așezat într-un colț și rostea rugăciunea și din ochii lui curgeau mereu lacrimi, ca perlele. Când am aflat că bătrânul Costa a trecut prin această încercare și se află la azil, am spus Awei care era la Secretariat să aibă grijă de el. Firește, era mai bine la azil decât la spitalul de nebuni, dar oricât de bine ar fi fost pentru monahul Constantin cel iubitor de liniște Grădina Maicii Domnului era mai bună decât toate palatele lumii.

Sărmanul bătrânel se mira și spunea surorii: - De ce m-au adus aici?

Așadar acolo și-a petrecut cealaltă parte a vieții lui   cel nebun pentru Hristos", care a fost chinuit de noi cei deștepți în cele ale lumii.

Nu are importanţă unde a adormit şi dacă a adormit la azil - şi nu în Sfântul Munte! Ceea ce este important e că bătrânul Constantin nebunul pentru Hristos" cel prea înţelept se va trezi în rai. Să avem binecuvântarea lui. Amin.

Ieromonahul Sava de la Esfigmenu

Unul din cei mai iubiţi prieteni ai Părintelui Tihon a fost şi prea cuviosul Părinte Sava, care avea rugăciunea neîncetată şi a ajuns la o mare înălţime duhovnicească. Părintele Sava de mic copil, de la 14 ani a venit în Grădina Maicii Domnului şi, lăsându-şi părinţii şi patria sa, Filipiada, s-a închis aici, nu ca să se joace, ci ca să se lupte! Şi într-adevăr, s-a nevoit cu bărbăţie, a devenit atlet al lui Hristos şi s-a încununat.

Pricina plecării lui din lume a fost, precum mi-a spus, viaţa Sfântului Ioan Colibaşul, care i-a aprins în inima sa flacăra cea dulce a dragostei lui Hristos şi aşa a venit în Sfântul Munte la Sfânta Mănăstire Esfigmenu.

S-a nevoit cu multă mărime de suflet până la bătrâneţile sale, fără să se ia în considerare pe sine, de aceea se şi gândea mereu la ceilalţi şi încerca să odihnească pe fiecare.

După o asceză de mulţi ani era firesc să sufere şi unele vătămări trupeşti, adică să aibă probleme de sănătate. Atletul lui Hristos însă prăznuia cu răbdare în dureri, aducându-şi aminte de Sfinţii Mucenici şi slavoslovind pe Dumnezeu.

Când îl întrebam: Cum o duci cu sănătatea?", acela îmi răspundea: Slavă lui Dumnezeu, foarte bine! Eu nu sufăr nimic în comparaţie cu Sfinţii Mucenici, şi nici n-am făcut nimic în comparaţie cu cuvioşii Părinţi". Deşi niciodată nu şi-a lăsat îndatoririle duhovniceşti până la bătrâneţe, când l-au părăsit puterile sale trupeşti şi când durerile s-au mărit, Părintele Sava era totdeauna bucuros în dureri şi mereu spunea: Slavă Ţie, Dumnezeule".

Părinţii Mănăstirii, din dragoste, l-au dus la Atena pentru consultaţii, şi el a făcut ascultare ca un bun ascultător. însă Părintele Sava cel iubitor de linişte s-a chinuit mai mult de zgomotul lumesc decât de durerile bolii sale şi a rugat pe Părinţi să-1 aducă la metania sa, în Grădina Maicii Domnului. Părinţii au fost de acord şi l-au dus provizoriu în Mănăstirea Hrisovalandu, ca să-şi revină puţin şi după aceea să plece spre Sfântul Munte. însă într-o noapte toată Mănăstirea a fost inundată de o mireasmă nespusă şi stareţa nu ştia de unde provine. După puţin timp au depistat că mireasma ieşea din chilia unde stătea Părintele Sava.

Când au deschis ușa, s-a umplut totul de bună mireasmă și au văzut că Părintele Sava își dăduse duhul. Numai atunci au înțeles că mireasma aceasta ieșea din sufletul aromat al Părintelui Sava. După aceea au venit și Părinții și l-au dus la metania lui. Să avem binecuvântarea lui. Amin.

Ieromonahul care a fost chinuit de diavol din pricina unui gând de mândrie

O dată, la o mănăstire era un ieromonah care părea cuvios pe dinafară, însă înlăuntru și-a ascuns mândria. Era corect în toate, respectuos și nevoitor, și dojenea duhovnicește pe ceilalți pentru că era învățat. El însă nu era ajutat de nimeni, pentru că se rușinau ceilalți, din respect, să-i spună ceea ce vedeau la el. A creat false simțăminte nu numai celorlalți dar și sieși, că este cel mai virtuos din Mănăstire, etc.

într-o zi au adus la Mănăstire un îndrăcit și egumenul a încredințat acestui ieromonah să-i citească exorcisme. în același timp a spus și monahilor să facă rugăciune cu metaniile pentru ca să se elibereze făptura lui Dumnezeu. Firește era ca diavolul să se strâmtoreze, și a început să strige:

- Unde mă arunci, nemilostivule?

Vicleanul și-a pus înainte viclenia sa, ca să dea impresia preotului că el îl alungă. Și acela a spus diavolului:

- Să vii în mine!

Din clipa aceea diavolul a pus stăpânire pe preot.

Sfântul Partenie a spus așa unui diavol, când îl alunga, dar acela a fost sfânt, de aceea și diavolul i-a răspuns: Chiar și numai numele tău mă arde, Partenie!"

După ce preotul a intrat sub influența diavolească, s-a chinuit ani întregi și nu se putea odihni nicăieri. Umbla mereu când afară în lume, când în Sfântul Munte. Această stare i-a creat și oboseală sufletească, dar și chinuială trupească cu tremur.

în ultimii ani ai vieții sale s-a slobozit de diavol, pentru că s-a smerit mult din pricina acestei ispite, care i-a pricinuit mult folos, fără să vrea, firește. De atunci înainte vorbea smerit și cerea sfaturi pentru sine.

Clericii nepregătiți care au fost împiedicați de Dumnezeu și n-au liturghisit

Odată, la Peștera Sfântului Atanasie a fost un Stareț cu doi ucenici. Unul era

ieromonah iar celălalt ierodiacon. într-o zi au mers ucenicii la o bisericuță să liturghisească. Preotul însă îl invidia mult pe diacon pentru că diaconul era mai inteligent și, firește, mai îndemânatec în toate. Dar nici diaconul nu ajuta cu felul său egoist de a fi.

Preotul s-a pregătit pe dinafară citind rugăciunile de împărtășanie și făcând toate cele rânduite în tipic, însă, din păcate, n-a făcut lucrul cel mai de seamă, pregătirea lăuntrică: să se mărturisească smerit ca să alunge pizma din inima sa, care nu fuge schimbându-ne hainele și spălându-ne pe cap. Așadar având numai această pregătire exterioară a înaintat spre înfricoșătorul jertfelnic, ca să liturghisească. Cum a început Proscomidia, ce se întâmplă? S-a auzit un vuiet puternic și vede cum pleacă Sfântul Disc de la proscomidiar și dispare.

Firește, nu mai puteau liturghisi. Dacă nu-i împiedica Bunul Dumnezeu în felul acesta și preotul ar fi slujit în această stare sufletească în care se afla, gândul îmi spune că ar fi pățit un mare rău.

Această părere avuse și Părintele Varlaam de la Vigla, care mi-a povestit întâmplarea aceasta.

Bătrânul Avvacum

De curând, în 1979 a adormit Bătrânul Avvacum, care a locuit în Sfânta Mănăstire Lavra și a avut harisma de a ține minte capitole întregi din Sfânta Scriptură. Mai demult el a pustnicit în pustia Viglei, dar o întâmplare 1-a făcut să plece înfricoșat în Lavra, unde a rămas până în ultimele sale zile, când se apropia să plece spre viața cea adevărată.

într-o zi, atunci când se afla la Vigla, bătrânul Avvacum, în timp ce rostea Doamne Iisuse" pe o stâncă îi apăru deodată diavolul ca înger de lumină" și-i spuse:

- Awacume, Avvacume, Dumnezeu m-a trimis să te iau în rai, pentru că te-ai făcut deja ca un înger. Hai să zburăm!

Bătrânul Avvacum s-a pierdut și i-a răspuns cu frică:

- Cum să zbor? Tu poți că ai aripi. Și părutul înger îi spuse:

- Și tu ai aripi, Avvacume, căci ai devenit înger, dar nu le vezi.

Atunci Bătrânul Avvacum și-a făcut semnul Crucii cu smerenie și a zis:

- Maica Domnului, cine sunt eu ca să zbor?

N-a apucat să termine smeritele lui cuvinte că vede cum acel părut înger se schimbă deodată într-o capră neagră ciudată, cu aripi ca ale liliacului care, zburând în prăpastie spre mare, a dispărut.

Atunci Bătrânul Avvacum cuprins de spaimă și mulțumind Maicii Domnului care 1-a apărat - pentru că l-ar fi prăbușit în haos vicleanul - merse la coliba sa, își luă traista și plecă la Mănăstirea Lavra închinoviindu-se acolo pentru mai multă siguranță. La sihăstria sa mergea după aceea de 3 - 4 ori pe an și făcea Liturghie, după care se întorcea la Mănăstirea Lavra.

Când s-a apropiat vremea să adoarmă a fost înștiințat și a mers la sihăstria sa, ca să-și lase oasele la metania sa, unde și-a lăsat și cărnurile sale, când era mai tânăr, prin nevoințele pustnicești mai presus de fire ce le-a făcut ca să se imateria-lizeze oarecum, precum o cere schima îngerească. Acolo la Vigla îl cercetau Părinții și-1 vedeau foarte vesel. Un părinte s-a mirat de aceasta și i-a spus:

- Părinte Avvacume, te văd foarte vesel, deși te apropii de moarte.

Și i-a răspuns Bătrânul:

- Și de ce să nu fiu vesel, frate? După ce m-am nevoit cât am putut, de tânăr - cu harul lui Dumnezeu, acum mă bucur că voi merge lângă Hristos.

Așa veseli pleacă nevoitorii cei buni ai lui Hristos.

Cei doi monahi închipuiți care s-au înșelat

Odată, doi tineri care se iubeau între ei încă din lume au venit în Sfântul Munte și s-au făcut monahi. Din păcate, însă, nu au cerut sfatul celor mai mari, nici n-au primit dojana vreunui Bătrân, ci ascultau de mintea lor copilărească fiind întotdeauna de acord unul cu celălalt în problemele duhovnicești. Uneori făceau posturi lungi până se istoveau, după care se aruncau în multă mâncare, alteori făceau pe sihastrii zăvorâți - duși de egoismul lor copilăresc - după care alergau să afle oameni ca să vorbească și să pălăvrăgească mereu. Cu alte cuvinte, diavolul îi arunca din cele de-a dreapta în cele de-a stânga, și iarăși din stânga în cele de-a dreapta, precum și ei se jucau cu călugăria potrivit minții lor copilărești.

între ei însă aveau dragoste frățească. Dar la ce folos? Cu egoismul lor și-au

vătămat minţile deoarece nu ascultau de nimeni mai mare şi unul odihnea pe celălalt în voia sa. Au şi făgăduit să nu se despartă niciodată, nici în viaţa aceasta, nici în cealaltă. însă cel viclean a exploatat asta şi, din nefericire, le-a dat de lucru.

într-o zi spune unul celuilalt:

- Mi-a venit un gând, frate, că ceea ce am făgăduit, adică să murim amândoi într-o zi nu este sigur că se va întâmpla. Cel mai sigur pentru făgăduinţa noastră este să ne coasem amândoi împreună, precum se cos morţii şi să ne aruncăm în mare.

Din nefericire, şi celălalt a primit cu bucurie. Aşadar iau o pătură, ac şi sfoară şi merg bucuroşi spre mare. După ce s-au cusut bine, pe o stâncă, au căzut în mare. Firesc era ca aşa cum erau înveliţi şi cusuţi să se înece amândoi deodată. După o oarecare vreme trupurile lor s-au aflat pe ţărmul Voiosului (Asta s-a întâmplat în jurul anului 1912).

Faptul acesta înfricoşător, care ne cutremură, ne şi avertizează ca să fim atenţi. în acelaşi timp însă ne şi obligă să rugăm pe Dumnezeu să nu considere sinucidere această sinucidere a fraţilor noştri, ci s-o treacă cu vederea ca pe o mare neorânduială copilărească. Amin.

Ucenicul cel iubitor de voia sa

Un ascultător din Kapsocalivia îşi făcea mult voia sa, şi insista la Stareţul său să-i dea binecuvântare pentru orice îi spunea gândul său. (Adică lua binecuvântare cu silă ca să-şi facă voia sa).

Deci într-o zi, în timp ce lucra împreună cu Stareţul lui şi acela avea absolută nevoie de el, căci îl ajuta într-o treabă, îi spune Stareţului:

- Dă-mi binecuvântare să merg să dorm 10 minute.

Dar Stareţul îi spuse:

- Fă puţină răbdare, fiule, deoarece acum trebuie să mă ajuţi puţin în ceea ce fac. în jumătate de oră terminăm şi vei dormi.

însă ucenicul insista mereu ca să-i dea binecuvântare.

Stareţul însă îi puse din nou:

- Binecuvântatele, ce somn va fi acela de zece minute?

- Dă-mi binecuvântare și eu voi dormi - spuse acela.

în cele din urmă Starețul a fost nevoit să-i dea binecuvântare, căci insista mereu, și acela a mers să se culce.

însă cum se întinse în pat, vede deodată pe satana că se repede asupra lui cu turbare, îl apucă cu mânie și-1 stoarce ca pe o lămâie. Călugăml încercase să fugă, dar n-a putut. Atunci în timpul chinuirii sale a fost nevoit să spună rugăciunea: Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă pentru rugăciunile Stărețului meu!"

Atunci satana a fost ars de rugăciunea făcută cu zdrobire, deoarece ucenicul și-a dat seama de neascultarea și nevrednicia sa și a înțeles că n-avea obraz ca el singur să ceară ajutor, ci s-a rugat să-1 miluiască Hristos pentru starețul său. Asta a fost ceea ce a ars pe diavol, care, mânios la aruncat cu mâinile sale pe fereastră, de la o înălțime cam de 50 de metri, dar n-a pățit nimic, căci 1-a păzit Dumnezeu.

După aceasta a alergat înfricoșat la Stărețul său și i-a povestit înfricoșătoarea vedenie. Stărețul s-a mirat. In timp de zece minute să se întâmple toate astea?

După lecția ce a primit-o de la diavol - prin îngăduința lui Dumnezeu - călugărul acesta a devenit ucenicul cel mai ascultător din Schit și a sporit duhovnicește.

Ucenicul cel evlavios şi ascultător

Un monah tânăr din Sfânta Mănăstire Esfigmenu se ruga singur în chilia sa și nu cobora la Biserică deoarece se concentra mult în rugăciune și aceasta l-ar fi trădat în timpul slujbei prin suspinele și plânsul ce îl stăpânea. Când starețul a văzut că lipsește o dată și a doua oară de la slujbă a intrat la gânduri și chemându-1 pe monah la egumenie 1-a întrebat:

- Fiule, de ce nu vii la slujbă, ca ceilalți Părinți? Fratele a răspuns:

- Părinte, în biserică nu mă simt în largul meu, în timp ce în chilie mă pot ruga cu mai multă trezvie și mai multe ore fără să mă vadă nimeni.

Atunci egumenul, Părintele Sofronie cel cu mult discernământ, i-a spus:

- Ai dreptate, fiule, dar ca să nu se facă sminteală, să cobori în biserică la slujbă.

Fratele a primit cu bucurie și cobora primul în biserică la slujbă.

Dar după puțină vreme egumenul a iconomisit pe fratele la o ascultare liniștită, afară de Mănăstire, și astfel a odihnit pe fratele pe care, ajutându-1 duhovnicește a dobândit mai multă evlavie și rugăciunea inimii.

Monahul începător cel iubitor de voia sa şi nepăsător

La schitul Capsocalivia era un monah tânăr care trăia după voia sa, fără stare. De aceea era normal să-1 arunce cel viclean din cele de-a dreapta în cele de-a stânga și apoi în nepăsare. La început postea mult, dar după aceea s-a plictisit. A început să mănânce mult, bea și vin și, fiind tânăr, i s-a aprins trupul și când se culca era nevoit să-și scoată și dulama și dormea așa.

Maica Domnului văzând această neorânduială a tânărului, 1-a deșteptat înghiontindu-1 și, ca o Mamă bună i-a făcut observații cu aceste cuvinte:

- De acum înainte să te înfrânezi de la mâncare și să dormi cuviincios, cu dulama.

După aceasta monahul s-a schimbat duhovnicește și a început să se nevoiască cu evlavie.

Tânărul monah nepăsător

In Sfânta Mănăstire Constantimonitul, în timpul Stareţului Filaret, era un monah tânăr, care nu mergea la slujbă din nepăsare și-și trecea cu vederea și toate îndatoririle lui duhovnicești.

Prea Cuviosul Egumen, ieromonahul Filaret i-a făcut în repetate rânduri observații și-1 mustra, dar acela continua să fie nepăsător la toate. Atunci Stareţul a fost nevoit să-1 lase în seama Maicii Domnului, pe care o ruga zi și noapte ca să-1 ajute pe frate.

Așadar într-o zi fratele a văzut pe Maica Domnului că îi spune supărată:

- îmi pare rău de halul în care ai ajuns. Dacă acum, când ești tânăr și sănătos nu cobori la biserică ca să te rogi, ci stai în chilie și te îneacă gândurile, când vei merge? Când vei îmbătrâni sau când te vei îmbolnăvi?

După această întâmplare monahul s-a schimbat cu desăvârșire și cobora primul

la slujbă și se nevoia cu mare râvnă.

Bătrânul monah nepăsător

La o chilie de lângă Căreia a venit odată un bătrân și s-a făcut monah. S-a făcut însă numai rasofor, cu scopul de a trăi lejer. Nu-și făcea niciodată canonul său, puținul ce îl avea, nici altceva din cele duhovnicești, și spunea: Când mă voi face schimonah îl voi face".

In felul acesta își amăgea gândul și, fără să priceapă, a ajuns la cele de pe urmă ale lui. A căzut la pat și ajunsese în clipa când să-și dea sufletul. Atunci a avut un dialog înfricoșător cu diavolii, care îl chinuiau făcându-1 pe monah să strige și să ceară ajutor.

Starețul alergă și îl întrebă:

- Ce ai?

- Iată, diavolii mă chinuiesc pentru canonul meu pe care nu l-am făcut, a răspuns acela.

- Spune-le că îl voi face eu, i-a spus Starețul și a plecat. Peste puțin iar a început să strige.

Starețul alergă din nou și-1 întrebă:

- Ce ai? încet! O să-i trezești pe Părinți.

- Nu pot să mai rabd, Părintele meu, pentru că diavolii mă sugrumă pentru slujbele de la care am lipsit.

- Spune-le că și pe acestea le va face Starețul tău. Numai astfel s-a liniștit duhul fratelui nepăsător și și-a dat sufletul.

Ingerul mustră Mănăstirea Xiropotamu pe când era idioritmică

Unui întâi - stătător al Mănăstirii Xiropotamu, pe vremea când Mănăstirea era idioritmă, i-a apărut un înger și i-a spus:

- Ce faceți voi aici? De treizeci de ani n-am luat nici un suflet în stare duhovnicească bună, așa cum vrea Dumnezeu. Părinții au trecut cu vederea nevoințele lor duhovnicești și au început să trăiască aproape ca mirenii!

Fratele care s-a mântuit fără osteneală deoarece n-a judecat niciodată pe nimeni

Odată un mirean a mers la Schitul Capsocalivia să se facă călugăr. Dar Părinții Schitului nu voiau să-1 primească deoarece, pe lângă faptul că era trândav și nepăsător, mai era și foarte scandalagiu, mereu pricinuind istorii. Deoarece aceluia îi plăcea în Schit a rugat pe Părinți să-1 lase să stea ca mirean și să mai lucreze din când în când.

Deci așa și-a petrecut viața sa în trândăvie și nepăsare până în ceasul morții sale, când a căzut la pat apropiindu-se clipa în care să-și dea sufletul. Cu toate acestea Părinții îl cercetau și se aflau mereu lângă el.

Intr-o zi, cel gata de moarte a căzut în extaz și făcea semne. Părinții nu știau ce se întâmplă. Când și-a venit în sine, le-a povestit acest lucru înfricoșat:

- Am văzut pe Arhanghelul Mihail cu o hârtie în mână, în care erau toate păcatele mele și mi-a zis: Vezi, pe acestea toate aici le-ai făcut, de aceea pregătește-te să mergi în iad".

Atunci eu i-am spus: Ia uită-te printre toate păcatele mele dacă există și păcatul judecății?"

Arhanghelul caută și-mi spune: Nu, nu există".

Atunci, îi spun, nu trebuie să merg în iad, potrivit cu cele spuse de Domnul: Nu judecați și nu veți fi judecați" (Luca VI, 37).

Atunci Arhanghelul Mihail a rupt hârtia cu păcatele mele.

Așadar, Părinților, voi merge în rai. Când mi-ați spus că nu sunt de monah în schit și lucram ca mirean, pe când veneam la biserică în sărbători am auzit cuvintele Evangheliei: Nu judecați, ca să nu fiți judecați" (Matei VII, 1) și mi-am spus: Sărmane, cel puțin astea să le împlinești" - acestea m-au mântuit fără altă osteneală".

Cu aceste cuvinte și-a dat sufletul său Arhanghelului Mihail.

Vestirea morții Părinților Metodie și Ioachim

In Duminica închinării Sfintei Cruci din anul 1978, Părintele Metodie, de la Chilia Sfinții Teodori" din Căreia a chemat pe ieromonahul Hristofor, ce locuia mai jos de Căreia, și 1-a trimis la Sfânta Mănăstire Cutlumusiu, unde era

compatriotul lor - ieromonahul Ioachim (toți trei erau români) să-i spună să se pregătească, deoarece mâine vor muri amândoi împreună (adică ieromonahul Metodie și ieromonahul Ioachim).

Așadar Părintele Hristofor merse la Mănăstirea Cutlumusiu și-i spuse:

- Părinte Ioachim, binecuvântați! Părintele Metodie mi-a spus să te pregătești, căci mâine veți muri amândoi în același ceas. îți cere și iertare de toate cele ce ți-a greșit.

Cum a auzit aceasta Părintele Ioachim îi spuse bucuros:

- Să fie binecuvântat! Ca să spună aceasta, Părintele Metodie știe ceva.

în acea zi Părintele Ioachim se împărtășise și îi spusese diaconului Anastasie:

- O astfel de bucurie pentru prima dată în viața mea simt. A mers la chilia sa așteptându-și cu bucurie ceasul morții spunând în românește: Măicuța mea Prea Sfântă, Măicuța mea Prea Sfântă!"

Cum să nu fie Maica Domnului Măicuța sa, dacă de mic copil, de la 16 ani, și-a lăsat mama cea după trup și pe tatăl său și a venit în Grădina Maicii Domnului să se facă monah. De mic copil până la cei 90 de ani ai săi a stat în străinătate duhovnicească, în Sfântul Munte, pentru dragostea lui Hristos, ca să se îmbogățească cu lucrurile cele veșnice. A fost șters din lume de la vârsta de 16 ani și s-a înscris în Cartea Vieții". Așadar în vreme ce spunea: Măicuța mea Prea Sfântă!

Măicuța mea Prea Sfântă..." la ceasul al cincilea bizantin (în jur de 12 la amiază) și-a închis ochii ca un copilaș și, liniștit, a adormit în brațele Măicuței lui.

Exact în același ceas s-a odihnit și Părintele Metodie, cu moarte cuvioasă, la vârsta de vreo 70 de ani. Au plecat împreună cele două suflete sfințite, pentru că au avut multă dragoste între ele. Aceasta au cerut de la Dumnezeu ca să nu se despartă nici în această viață, nici în cealaltă. Bunul Dumnezeu a iconomisit și pentru ei, dar și pentru noi, ca să ne folosim. Amin.

Ucenicul care n-a făcut ascultare Stareţului său, dar s-a mântuit deoarece a nădăjduit în Dumnezeu

Spunea Părintele Metodie românul de la Chilia Sfinții Teodori" din Careia, că Starețul lui era foarte îngrijorat de sporirea duhovnicească a ucenicilor lui, deoarece era mustrat de conștiință pentru puțina ascultarea de care a dat dovadă

el însuși, și că a murit cu durerea aceasta.

După câțiva ani 1-a văzut în vedenie pe Starețul lui și 1-a întrebat:

- Ce faci Părinte? Unde te afli? Acela i-a răspuns:

- Sunt bine, m-am mântuit. Dar cum m-am mântuit! Cu multa osteneală, deoarece n-am făcut ascultare de starețul meu. După ce am murit m-a întrebat îngerul cu ton aspru:

Ai vreo faptă bună? Ce ai făcut?"

Și eu am răspuns:

Nu am nici o faptă bună, afară de păcate, de neascultările față de Starețul meu. Singurul lucru ce îl am este nădejdea mea în Dumnezeu și mila Lui să facă orice vrea cu mine".

Atunci îngerul se duce să întrebe și peste puțin vine și îi spune:

- Deoarece recunoști smerit în ce fel ești și ai nădăjduit numai în Dumnezeu, Hristos mi-a spus să te trec în rândul celor mântuiți".

După aceea Părintele Metodie îl întrebă iarăși pe Starețul său despre un oarecare tăietor de lemne, cunoscut de al loc, care murise:

- Părinte, unde se află tăietorul?"

Și acela i-a răspuns:

Tăietorul se află într-un loc mai bun ca al meu deoarece s-a chinuit mult în viața sa; dar a și făcut ascultare cu smerenie față de toți mai marii lui, la care lucra fără să murmure".

De asemenea 1-a întrebat și despre un îndrăcit, care era chinuit de diavol, unde se află, și Starețul i-a răspuns:

Acesta se află într-un loc și mai bun, pentru că mult s-a chinuit și mult 1-a smerit diavolul înaintea oamenilor. Dar și el însuși s-a smerit, deoarece spunea:
Rugăciunile Părinților mă vor mântui și pe mine, ticălosul".

în ceasul morții Starețului Părintelui Metodie s-a petrecut un fapt mișcător. După ce și-a dat sufletul, a revenit puțin în viață. Atunci Părinții ce erau lângă el

l-au întrebat:

- Ciudat! Cum ți-ai revenit? Și Starețul a răspuns:

- După puțină vreme de la ieșirea sufletului meu un înger a spus:

Să te întorci, ca să-ți ei rămas bun de la fratele tău". Atunci eu i-am spus:

N-am frate nici în lume, nici în viața călugărească".

Atunci îngerul a spus:

Mă refer la trupul tău, fratele sufletului tău".

Când m-am reîntors în trup, atunci m-am cunoscut pe mine. Și îngerul îmi spune din nou:

Ia-ți rămas bun de la trupul tău, pentru că împreună cu el ai pătimit rău".

După aceasta sufletul lui a plecat la cer.

Cântărețul care a prăznuit împreună cu fratele ce adormise de 6 luni

Odată, renumitul cântăreț, Diaconul Ioanis de la Chilia Ravduhos", care de curând a murit, a mers la hramul Sfintei Mănăstiri Grigoriu să cânte. După ce a cântat Vecernia mare și a început Litia, a simțit nevoia să meargă la arhondaric să bea o cafea, ca să se mai întă-rească bătrânelul, ca să-și poată continua psalmodia sa.

La arhondaric, în discuția despre cântări și despre părinții Mănăstirii ce au cântat, Părintele Ioanis a spus:

- Am văzut că Părintele David se ține încă bine. Părinte Macarie (unul dintre Părinții bătrâni) s-a mirat de

cele ce le auzise și-i spuse Diaconului Ioanis:

- Părintele David a murit de 6 luni. Te înșeli. Diaconul s-a pierdut, dar îi răspunse cu convingere:

- Părinte, eu nu știu când a murit. Un lucru știu: că l-am văzut la Litie pe Părintele David acum câteva minute, ne-am salutat și am discutat chiar puțin despre cântări.

Bătrânul Trifon

Acum doi ani, în 1978, și-a sfârșit lupta sa duhovnicească în Athos atletul lui Hristos Bătrânul Trifon, care a biruit deșertăciunea și al cărui suflet a plecat spre veșnicie, la cer.

Bătrânul Trifon a venit din patria lui, România, în 1910, la vârsta de 25 de ani și s-a răsădit în Grădina Maicii Domnului, sus în vârful Capsalei, aproape de bătrânul Mihail. Stareţul lui, bătrânul Mihail, a fost foarte evlavios și tradițional. Semăna putem spune cu avvii cei de demult. Trăise foarte aspru și prea puținele lucruri necesare întreținerii sale le iconomisea din simplul lui lucru de mână, căci făcea linguri. Când cineva îi dădea vreo binecuvântare o primea, dar dădea și el o binecuvântare asemenea, în afară de rugăciunea ce o făcea mereu pentru acela.

Odată a trimis pe ucenicul său, Părintele Trifon, frate începător atunci, la o Mănăstire să dea lucrul lor de mână și să treacă și pe la grădinarul mănăstirii să-i dea o lingură și să-i ceară o varză. Grădinarul însă, deoarece era foarte mânios - avea ceva pe inimă - îi aruncă un cotor de varză cu două foi netrebnice și-și continuă treaba.

Părintele Trifon 1-a luat fără să spună ceva și a pornit spre Capsala, dar pe drum se gândea mereu la stareţul său, un bătrân... ce fel de varză îi aducea! Stareţul său, văzând cotorul cu cele două frunze, se gândea la ucenicul lui, ce va mânca. Ii spuse să aprindă focul și să pună apă în oală. Stareţul ia apoi cotorul, îl pune în oală și-1 însemnează cu semnul crucii. După puțină vreme îl trimite pe Părintele Tihon să ia oala de pe foc.

- Măi, ce să văd! îmi spunea. O căpățână de varză albă în oală.

Precum se vede și Stareţul lui avea sfințenie, pentru că astfel nu se explică.

în 1917, când a fost foametea cea mare Părintele Trifon a ieșit în Halkidiki, cu binecuvântarea Stareţului său, și a secerat pe la metoacele aghioritice, astfel iconomisindu-și puțin grâu pentru ei și pentru pustnicii de prin jur. Din 1917 n-au mai ieșit în lume, iar în 1978 a plecat din Sfântul Munte la lumea cerească cea adevărată.

Toţii anii i-a trăit sus, la Capsala, ca vulturul cerului. Fața lui era într-un fel imaterială și luminată, și numai cum îl vedeai, luai putere duhovnicească. Anevoie îl găsea cineva acolo, în pustia unde stătea, de aceea nici nu avea deloc mângâiere omenească. Dar acolo unde nu există mângâiere omenească, se

apropie cea dumnezeiască. Dumnezeu trimite bucurie cerească prin îngeri și sfinți. Acești oameni paradisiaci ce au legături cu îngerii și sfinții sunt prieteni și cu animalele sălbatice și cu păsările cerului, precum era și bătrânul Trifon.

Odată, preacuviosul Ioasaf din Casa pictorilor Ioasafei, moșul lor, a găzduit cu avraamica lui iubire de străini niște mireni care, deși s-au simțit bine, după aceea, din păcate, s-au smintit, crezând că monahii o duc bine - deși acela trăia călugărește. Deoarece era greu ca mireni să înțeleagă asta, bătrânul Ioasaf a considerat că e bine să-i ducă pe la colibele din Capsala, ca să se folosească în alt mod, dacă la Bătrânul nu s-au folosit.

După ce au cercetat câțiva pustnici, lăsând pe mireni uimiți, i-a dus și la sihăstria Bătrânului Tihon. Când l-au văzut pe bătrânel în acea părăsire, aceia au rămas fără glas. Iar Bătrânul Ioasaf le spune mirenilor:

- Eu, care am cunoștințe cu oamenii, nu am nicidecum bucuria ce o are bătrânul Trifon, și nici relațiile ce le are Bătrânul cu animalele sălbatice și cu păsările cerului, care îi fac sindrofie. Ca să vă încredințați de asta, voi striga eu întâi.

Și strigă ca să se adune păsările, dar nimic. După puțin iată-1 și pe Bătrânul Trifon cu o cană, ca să le ofere puțină apă. Atunci Părintele Ioasaf îi spune:

- Ce loc este acesta, Părinte Trifone? Nu are nici o pasăre.

- Bre, cum n-are păsări? Răspunse Bătrânul cu toată simplitatea sa.

Și strigând, s-a umplut tot locul de diferite păsări care îl împresurau. Unele stăteau pe umerii lui, iar altele sus pe fes. Vizitatorii s-au minunat și au plecat folosiți duhovnicește și slăvind pe Dumnezeu.

Odată am pierdut drumul prin Capsala și dintr-o cărare închisă am ieșit în fața Colibei bătrânului Trifon, care era o baracă învelită de jur împrejur cu table vechi, bătute în cuie, iar deasupra erau puse câteva pietre ca să nu o ridice vântul.

Deodată îl văd pe Bătrân într-un colț stând pe o buturugă și rostind rugăciunea. Fața lui era luminoasă și veselă. Avea ochii închiși și se ruga nemișcat. După ce m-am apropiat de el, i-am vorbit:

- Binecuvântați, Părinte! Ce faci aici? Cum trăiești? Ce mănânci?

Acela zâmbind m-a salutat și mi-a spus:

- Bre, eu am ajuns oaie și mănânc iarbă.

- Câți ani ai, Părinte?

- 93, mi-a spus.

Mi-a pierit graiul. între timp s-a sculat ca să-mi aducă puțină apă și am văzut că își târăște piciorul stâng, care era înfășurat cu niște fâșii.

- Ce ai la picior, Părinte? l-am întrebat.

- A căzut o piatră de pe acoperiș și m-a lovit, mi-a răspuns. Mi-am spus în gând atunci: Să-1 întreb dacă are vreo cameră, poate s-ar ivi nevoia să-1 ajut".

- Părinte, ai vreo altă cameră? Acela a râs și a spus:

- Bre, cameră? Numai dărăpănătură e toată Coliba. După aceea, când am intrat înăuntru, ce să văd? Coliba era dărâmată din toate părţile, intrând apă de peste tot și prin acoperiș. Numai un colț era puțin uscat. Acolo avea niște pături zdrențuite, locul unde stătea semănând mai mult cu un cuib de vultur și nu cu o chilie de pustnic, îl întreb pe bătrân:

- Cum stai aici? Toată chilia este spartă și intră înăuntru toate ploile și vânturile.

- Bre, eu stau în celălalt colț, acolo, mi-a răspuns arătându-mi cuibul său.

Deoarece sărmanul bătrânel mânca orice buruieni găsea în jur și din multa umezeală a chiliei, precum și din pricina vârstei înaintate, avea probleme de sănătate. Cu toate acestea atletul lui Hristos, Trifon, întru toate prăznuia și astfel simțea bucuria ce o simțeau Sfinții Mucenici. Pântecele, intestinele sale, toate îi erau distruse, afară de sufletul său cel sănătos și strălucitor.

Avea și niște fâșii întinse, pe care le usca și iarăși le lua, deoarece mereu scotea spume din intestinele lui. Firește, nu le putea spăla, pentru că mâinile îi tremurau, dar și apa era departe, cam la 300 de metri unde picura puțin într-un butoiaș vechi, care ajungea să bea el și animalele sălbatece, vecinii lui cei cuminți.

Cu toate că trăise un continuu martiriu cu acest fel de viață ascetică filotimă a sa, totuși nu avea deloc o părere înaltă despre el însuși. Continuu se prihănea pe sine că nu face nimic în comparaţie cu cele ce făceau Sfinții Părinți, și din ochii săi curgeau lacrimi când spunea acestea.

A trecut multă vreme și trebuia să plec. L-am întrebat pe bătrân:

- Nu cumva vrei să mă îngrijesc să te ia în vreo Mănăstire, ca să te îngrijească acum la bătrânețe?

Acela a zâmbit, când a auzit cuvântul îngrijească", și mi-a spus:

- Bre, îngrijească"? Dumnezeu Se îngrijește și de viermii din pământ și-i hrănește și-i încălzește, iar pe mine, un vierme atât de mare, nu mă poate îngriji? Mi-a spus și Părintele Xenofont: Hai să te îngrijesc!". Iar eu i-am spus: Bre, sunt cărămidă să mă iei de aici și să mă pui în Coliba ta? (se referise la faptul că nu este nesimțitor). Aici este Starețul meu, Mihail, care cu rugăciunea sa a făcut dintr-un cotor o căpățână mare de varză! Și Părintele Xenofont vrea să mă îngrijească?

Este adevărat că n-am văzut un alt pustnic la această vârstă, 93 de ani, să aibă o atât de mare râvnă și să trăiască în atâta sărăcie cu noblețe duhovnicească.

Am aflat degrab după aceea că bătrânul Trifon a adormit. Am mers îndată la Coliba lui și l-am văzut acoperit acolo, în colțul lui, în cuibul lui, nu cu păturile lui zdrențuite, ci cu puțin pământ, cu care se acoperă și mai marii lumii, cei care se acopereau cu pături de mătase și de catifea.

Bătrânul Trifon a plecat la cealaltă viață la Schimbarea la Față a Mântuitorului, în 1978, la 94 de ani. S-a nevoit puțini ani cu mărime de suflet și acum se odihnește veșnic. Să avem binecuvântarea lui. Amin.

Părintele Chirii

Pustnicul din schitul Sfintei Mănăstiri Cutlumuș și, mai târziu, egumenul ei

Părintele Chirii avea ca patrie Agrinio. De mic s-a înstrăinat în Egipt, și de acolo a mers la Sfântul Sava, după ce s-a închinat pe la Sfintele Locuri. La vârsta de 16 ani a fost făcut rasofor, dar nu se odihnea acolo datorită mulțimii închinătorilor, și a venit în Grădina Maicii Domnului. Cu toate că era mic de vârstă - în lume copiii de vârsta lui se jucau - acesta însă se nevoia ca un mare atlet al lui Hristos.

Mult i-a plăcut la Schitul Cutlumușului, Sfântul Pan-telimon, lângă duhovnicul Pantelimon, ce locuia la Chilia Intrarea în Biserică a Maicii Domnului". Starețul lui, afară de alte harisme ce a luat de la Dumnezeu, avea și harisma

înainte vederii, pentru că s-a făcut om al lui Dumnezeu prin nevoințele lui mai presus de fire și filotime. îi știa de mai înainte pe cei ce aveau să se facă monahi, precum și numele călugăresc ce li se va da. Nu-mai în Mănăstirea Esfigmenu îmi aduc aminte de două astfel de cazuri de monahi. Pe unul 1-a strigat de departe, înainte de a-1 vedea, în timp ce îi bătea în ușă:

- Bine ai venit, Părinte Nichifor! Iar pe altul de asemenea:

- Bine ai venit, Părinte Filip!

Așadar, de la un astfel de Stareț Sfânt, precum era ieromonahul Pantelimon, firesc era ca evlaviosul tânăr, monahul Chirii, să primească harul din belșug, precum Elisei de la Ilie, și să fie urmaș al său.

După moartea starețului său Părintele Chirii nu numai că n-a neglijat cele duhovnicești, ci dimpotrivă, se nevoia mai mult și astfel făcea mai multă bucurie sufletului starețului lui. Afară de uimitoarele posturi, făcea și multe priveghери, din multa lui râvnă copilărească îmbolnăvindu-se de tuberculoză.

Imi spunea:

- Scuipam niște bucăți însângerate ca niște noduri, cu multă durere, dar l-am rugat pe Sfântul Pantelimon și m-a făcut bine fără medicamente.

Cum era cu putință să-1 lase Sfântul Pantelimon să sufere, fiind ocrotitorul schitului?

îndată ce s-a făcut bine cu harul Sfântului, Părintele Chirii a început nevoința sa cu aceeași mărime de suflet.

Am avut această binecuvântare să stau puțin timp lână el și să mă folosesc mult. Firește, aș fi rămas pentru totdeauna cu el, dar din păcate nu m-au lăsat. Atunci acela mi-a spus unde să merg și m-a sfătuit în continuare în perioada de timp în care am stat la Mănăstirea Filoteu.

Când mergeam la Schit ca să-i cer sfaturi, înainte de a-i spune ceea ce mă preocupa, el îmi răspundea la problema mea. Primea înștiințare de la Dumnezeu că voi merge și despre problema ce mă preocupa și mă aștepta. De multe ori nu vorbea deloc, ci avea un semn la carte și-mi dădea răspunsul din carte, iar eu îi puneam metanie și plecam folosit.

Afară de harisma prevederii ce o luase de la Dumnezeu, mai avea și harisma de a scoate draci din făpturile lui

Dumnezeu. Nu pot uita un caz ce l-am văzut cu ochii mei, cu un om ce avea un drac cumplit. L-au adus la Stareț legat cu lanțuri și l-au lăsat în Biserica Chiliei sale, ca să-1 facă bine.

Noaptea când s-a sculat Bătrânul ca să aprindă candelele și să înceapă rugăciunea, diavolul fiind cuprins de turbare, pentru că era strâmtorat de prezența Părintelui Chirii, a rupt lanțurile și a ridicat mâinile omului îndrăcit în sus, ca să-1 lovească pe sfântul bătrân în cap cu lanțurile rupte. Părintele a îngenuncheat imediat și și-a ridicat și el mâinile sale spre Dumnezeu și a strigat:

- Hristoase al meu, Maica Domnului, alungă pe diavol din făptura Ta.

Auzind strigătul, am alergat îndată în biserică și am văzut pe Stareț în genunchi, iar pe omul chinuit stând vesel și cu evlavie plecat la picioarele Părintelui Chirii, eliberat de diavol.

Starețul avea îndrăzneală, deoarece era smerit, foarte cuvios și plin de dragoste. Când citea Evanghelia, nu se putea abține de la suspin și lacrimi, de aceea își acoperea fața cu Evanghelia și, intrând în altar, își ștergea cu discreție fața. La fel pățea și când citea Bogorodicina.

Slujbele le făcea cu   Doamne Iisuse" și cultiva rugăciunea neîncetată a inimii.

Din păcate însă, în cele din urmă, fără voia sa, l-au silit să devină egumen al Sfintei Mănăstiri Cutlomusiu, de care aparținea, deoarece era mare nevoie. însă amestecul său în treburile de conducere 1-a chinuit și 1-a făcut să piardă toată acea stare duhovnicească ce o avusese.

Deoarece a fost făcut egumen fără voia sa, precum am spus, și s-a chinuit mult în continuare, cred că Dumnezeu îi va da cunună îndoită, afară de cea a cuvioșiei și pe cea a muceniciei, pentru că la sfârșitul său a suferit și dureri martirice. Urătorul de bine 1-a pizmuit și a îndemnat pe un animal sălbatic să-1 lovească foarte rău, încât 1-a mutilat și a stat la pat, suferind durerile cu bucurie și doxologie. După lovitura ce i-a dat-o, animalul a căzut la pământ și a murit. Părinții s-au mirat și au înțeles din faptul acesta sfințenia Starețului.

Astfel, cu dureri și răbdare, slavoslovind pe Dumnezeu și-a sfârșit Părintele Chirii   lupta cea bună" și s-a odihnit în Domnul în 1968. Să avem binecuvântarea lui. Amin.

Maica Domnului miruiește pe începătorul evlavios

Acum câțiva ani un tânăr iubitor de monahi a participat cu multă evlavie la o priveghere de toată noaptea la o Mănăstire din Sfântul Munte. Era praznicul Intrării în Biserică a Maicii Domnului și, deoarece voia și el să se afierosească lui Dumnezeu, pe toată durata privegherii a stat în picioare și se ruga cu trezvie.

Când au ajuns la Laude, preotul miruia pe Părinți și pe închinători cu untdelemn din candela Maicii Domnului. Tânărul însă, din multă evlavie și sfială nu s-a apropiat să se miruiască, deoarece se considera nevrednic. După ce au trecut toți, și a plecat și preotul, a simțit nevoia lăuntrică să meargă să se închine cel puțin la icoana Maicii Domnului, ca să ia și el puțin har. Cum se închina cu multă evlavie la icoana Maicii Domnului, candela ei s-a ridicat ușor și s-a vărsat din ea untdelemn pe capul tânărului, fără să picure jos, nici pe hainele lui, ci numai în vârful capului său. în același timp a simțit și o veselie duhovnicească de nedescris, cum nu mai simțise niciodată în viața sa.

Când l-am văzut de departe pe tânăr, înainte ca el să-mi povestească întâmplarea, deoarece din schimbarea feței sale se vedea faptul cel dumnezeiesc, l-am întrebat ce i s-a întâmplat. Iar acela mi-a povestit totul cu multă simplitate.

De aici oricine poate vedea că pe cei foarte evlavioși și smeriți îi miruiește însăși Maica Domnului și îi preschimbă duhovnicește.

Tânărul monah cel foarte credincios și mare la suflet tămăduit de Hristos

In Mănăstirea Esfigmenu, în vremea egumenului Sofronie, era un monah tânăr dar sporit în virtuți. în afară de multa sa evlavie el se distingea și prin smerenie și multă nevoință. Dar fiindcă firea lui era bolnăvicioasă și fusese obișnuit cu un trai bun, căci provenea dintr-o familie nobilă, începând nevoință deodată a dat în tuberculoză. Egumenul i-a dat binecuvântarea să bea lapte de cutie chiar și în Postul Mare. Fratele a primit și a spus: Să fie binecuvântat". Dar fiindcă avea multă credință în Dumnezeu, și-a spus gândul său egumenului:

- Dacă-mi dați binecuvântare voi bea ceai, și Hristos îl poate face lapte și poate chiar să mă vindece cu ceai.

Egumenul a fost foarte mișcat de mărimea de suflet a călugărului și i-a dat binecuvântarea să bea ceai în loc de lapte. Dacă aceste cuvinte smerite ale monahului evlavios au mișcat pe egumen, cu cât mai mult pe Hristos.

îmi spunea Bătrânul Dorotei, îngrijitorul de bolnavi, că ceaiul acela 1-a făcut Hristos nu numai lapte, ci și medicament tămăduitor și s-a vindecat monahul de tuberculoză. Nu mai scuipa sânge, i-a scăzut temperatura, i-au dispărut durerile

de mijloc și s-a făcut cu desăvârșire bine. După aceea își făcea datoriile sale duhovnicești și ascultarea cu ușurință și postea ca și ceilalți Părinți.

Bolile ne pricinuiesc mare folos și plată cerească dacă le suferim cu răbdare

Cu câțiva ani în urmă un oarecare Stareț a fost mult chinuit de boli și în cele din urmă a murit, fără să cârtească deloc. După puțin timp s-a îmbolnăvit și ucenicul lui și, deoarece nu se mai îmbolnăvise vreodată, a intrat în panică și se pregătea să meargă în lume la medici, ca să se tămăduiască. Noaptea însă vede în somn pe Starețul lui, care îi spune:

- Fiule, dacă vrei ascultă-mă și să nu mergi nicăieri. Fă răbdare. Eu n-am aflat aici nici un folos din faptele mele, ci numai boala m-a folosit. Stai așadar în Grădina Maicii Domnului și fa puțină răbdare în dureri, și mult folos va afla sufletul tău.

S-a bucurat atunci ucenicul, a prins curaj și a făcut răbdare. După aceea simțea multă bucurie lăuntrică de la dureri, pentru că mintea lui se afla lângă Sfinții Mucenici și se veselea.

Slujitorul care cârtea

Aproape de Careia sihăstreau doi români într-o chilie. Odată unul dintre ei s-a îmbolnăvit foarte tare și celălalt, din păcate, se îngreuia să-1 slujească. De aceea îl ruga mereu pe Sfântul Panteleimon ori să-1 tămăduiască repede pe bolnav, ori să-1 ia din viața aceasta, ca să se slobozească de puțina osteneală ce ar fi făcut-o slujind pe bolnav.

Deci, într-o zi, în timp ce îl ruga din nou pe Sfântul Pantelimon, i se arătă Sfântul și-i spuse:

- Ce mă rogi tu? Ești gol de virtuți. Din îngrijirea fratelui tău vei lua puțină plată de la Dumnezeu.

Cuvintele acestea ale Sfântului Pantelimon au mirat pe fratele slujitor. De atunci 1-a slujit cu multă râvnă pe bolnav și ruga pe Dumnezeu să trăiască mulți ani, ca să-1 îngrijească mereu.

Cuvântul nechibzuit al monahului negrijuliu care a primit o pedeapsă pedagogică de la Dumnezeu

La bolnița Mănăstirii Sfântului Pavel era un îngrijitor cam negrijuliu, dar foarte binevoitor.

Mi-a povestit el însuși, cam cu vreo 40 de ani mai înainte, că atunci când slujea la bolnița Mănăstirii un frate i-a dat un strugure de binecuvântare. Acela nu 1-a mâncat, ci 1-a împărțit în ciorchini mici și 1-a împărțit la bătrâni. Un bătrân filotim îi ura mereu: Să mergi în rai!",   Să mergi în rai!", pentru că era primul strugure ce 1-a gustat, căci strugurii încă nu se copseseră. Dar îngrijitorul nechibzuit i-a răspuns în glumă:

- Mănâncă struguri, binecuvântatule! Aici e raiul și iadul.

Cu toate că nu credea ce spunea - căci a spus-o în glumă și avea o scuză datorită naivității lui - ce credeți că a pățit?

Intr-o noapte vede un vis înfricoșat. Dar simțea că este treaz. A văzut o mare de foc și de cealaltă parte un golf frumos cu palate de cristal și un Bătrân cuvios, care stătea în acel prea frumos loc răspândind raze, căci și barba parcă îi era de mătase. Acolo a văzut pe un frate din Mănăstire, care a adormit cu trei ani mai înainte și pe care 1-a întrebat ce sunt acele palate, ce i-au făcut o*mare impresie, și cine este cuviosul Bătrân.

Fratele i-a răspuns:

- Acesta este Bătrânul Avraam, și acest golf frumos cu palate de cristal este   sânul lui Avraam" unde se odihnesc sufletele drepților.

în timp ce fratele spunea acestea, aude dreptul Avraam și îi spune cu un ton aspru părintelui Grigorie, îngrijitorul de bolnavi:

- Tu să pleci repede de aici, căci nu ai loc! Certându-1 Patriarhul Avraam și întorcându-se îngrijitorul de bolnavi să plece degrab a simțit că l-au cuprins flăcările mării de foc și, de durere, s-a trezit. Dar ce să vadă? Piciorul acela la care a simțit arsura era plin de umflături și arsuri și 1-a durut continuu 20 de zile, până când i s-au vindecat rănile cu alifii și alte diferite plante.

S-a căit mult pentru ceea ce a spus și de atunci era foarte atent la cuvintele lui.

Maica Domnului apără și veghează pe monahii din Grădina ei ca o Mamă bună

Odată, Bătrânul Teofilact de la Nea Skiti, pe când era începător fusese cuprins de niște dureri mari și plângea nemângâiat de durerile cele cumplite. Atunci aude deodată o voce din Icoana Maicii Domnului care îi spune:

- De ce plângi? De ce te temi? Oare eu te voi părăsi? într-adevăr, nu 1-a lăsat Maica Domnului niciodată, ci ca o Mamă bună 1-a apărat mereu, precum apără pe toți monahii ce stau în Grădina ei. (Icoana aceasta a Maicii Domnului se află acum în altarul Bisericii mari a Noului Schit).

Cuviosul Mucenic tămăduieşte un tânăr monah

In Mănăstirea Esfigmenu, în timpul egumenului Sofronie, s-a îmbolnăvit un monah tânăr care, pierzându-și răbdarea, cerea mereu binecuvântare de la egumen să meargă în lume ca să se tămăduiască. Egumenul - ca să-1 odihnească - i-a dat binecuvântare, dar, deoarece era tânăr a făcut multă rugăciune ca să nu se vatăme el sufletește în lume.

Monahul a pornit așadar cu un animal cuminte spre Căreia, ca să-și ștampileze biletul de voie și să iasă pe la Dafni. Dar, de cum a făcut o jumătate de oră de mers de la Mănăstire i-a apărut deodată un pustnic cu fața luminoasă și i-a spus:

- Unde mergi, frate? Monahul bolnav i-a răspuns:

- Mă duc în lume pentru tratament. Atunci pustnicul acela îl întrebă din nou:

- Vrei să te faci bine, frate? Și-1 însemnă cu Semnul Crucii spunând:

- Din clipa aceasta să fii sănătos trupește, dar nu vei avea plată de la Dumnezeu.

După cuvintele acestea a dispărut acel Pustnic, care era Sfânt și a luat cu sine boala și durerea fratelui, care de atunci s-a făcut bine.

Fratele s-a întors la Mănăstire și a povestit minunea cu Sfântul. Părinții au spus că acela a fost Cuviosul Mucenic Damian, care a pustnicit în Schitul Samaria de pe micul munte de deasupra Mănăstirii.

Vrednicia monahului

Odată un monah de la Schitul Capsocalivia a fost războit de vicleanul din dreapta, cu gândul că nu face nimic aici, în timp ce în lume ar face bine semenilor săi, etc. I-a adus și gândul că petrecerea monahicească este ceva de mâna a doua, etc.

Bunul Dumnezeu văzând viclenia urătorului de bine și marea primejdie în care era fratele, a iconomisit să vadă o vedenie minunată fiind treaz.

S-a văzut așadar pe sine mort și pe diavoli cum se apropie de el ocărându-1, iar mai departe o mulțime de oameni. Deodată a apărut un înger și îi spuse:

- Un monah desăvârșit e mult mai vrednic decât această mulțime.

Când și-a revenit monahul din vedenie și-a spus sieși:

- Ia te uită ce vrednicie ia omul de la Dumnezeu când se face monah!

De atunci s-a dedat la o mai mare nevoință duhovnicească. Iar cuvintele îngerului le-a scris pe peretele chiliei sale, ca să le vadă și să se nevoiască cu mai multă râvnă.

Puterea rugăciunii monahului

Mai jos de Sfântul Vasile, acolo unde cărarea cotește către Sfânta Ana locuia de demult un slujitor al Marii Lavre care supraveghea țapii Mănăstirii pe care îi aveau acolo pentru îngrășat.

Odată, la lăsatul de sec pentru Postul Mare, fiind lună plină, slujitorul Mănăstirii, Părintele Efrem, pe când folosea metaniile a auzit mare zarvă, dar fără scandal, ci numai voci:

Oh! Oh!..."

Or fi niște străini oamenii aceștia și petrec" s-a gândit Părintele Efrem.

Iese afară la lumina lunii, dar ce să vadă? Cam 300 de diavoli stăpâniți de nerăbdare erau cu mai marele lor, spunând:

- Ia te uită, un schelet de călugăr să ne țină în loc zile întregi atâta oaste și să nu putem merge în lume acum la petrecerile și chefurile de lăsata secului!

Puterea rugăciunii Doamne Iisuse..."

Odată un monah de la Mănăstirea Sfântul Pavel a mers la biserica Sfântului Gherasim din Kefalonia. în vremea Sfintei Liturghii stătea în altar și spunea cu mintea rugăciunea ,Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-ne pe noi", în vreme ce în biserică se cânta. Au adus la biserică și un demonizat, ca să fie vindecat de Sfântul Gherasim.

Deci, în timp ce monahul rostea rugăciunea în altar, diavolul în biserică era ars

și a început să strige:

- Bre călugăre, nu mai trage de sfoara aceea că mă arzi. A auzit aceasta și preotul și a spus monahului:

- Frate, fă rugăciune cât poți, ca să se slobozească făptura lui Dumnezeu de diavol.

Atunci diavolul mânios a strigat:

- Bre, popă ticălos, ce-i spui să tragă de sfoară? Nu vezi ca mă arde!

Atunci monahul s-a rugat cu mai multă durere, și omul chinuit s-a slobozit de diavol.

Puterea rugăciunii

Bătrânul Zaharia spunea că la Chilia   Schimbarea la Față" de la Nea Schiti părinții spuneau   Rugăciunea lui Iisus" cu voce tare.

Odată, s-au adunat diavolii mânioși și unul dintre ei a strigat:

- Spun rugăciunea cu voce tare. Dar nu are putere rugăciunea lor.

Atunci unul din diavolii cei mai mari a spus:

- Fie că spun rugăciunea cu voce tare, fie că o spun cu mintea ea are putere, din moment ce noi nu putem face nimic.

Rugăciunea cu osteneală

Spunea Bătrânul Arsenie cel din peșteră: Când spun rugăciunea   Doamne Iisuse..." în picioare, simt o puternică mireasmă dumnezeiască. Iar când o spun șezând, simt numai puțină mireasmă.

Cu toate că Bătrânul avea atunci 95 de ani se nevoia mereu cu mărime de suflet și mereu se îmbogățea duhovnicește cu toate că avea depuse multe capitaluri duhovnicești.

Din comoditatea lumească vine nefericirea duhovnicească a monahului

Intr-o zi Bătrânul Teofilact de la Nea Schiti a văzut pe satana trecând pe la chiliile schitului cu limba scoasă, bătându-și joc de monahi și spunând:

- Ha, ha, ha! Călugării au lăsat rugăciunea (Doamne Iisuse...") și s-au dat la grija lumească. Se ocupă cu multe treburi...

Când unii monahi au făcut instalația telefonică în schit, Bătrânul Teofilact 1-a văzut pe Sfântul Ioan Botezătorul foarte mâhnit.

Oare cum să nu se mâhnească Sfântul Ioan Boteză-torul și toți Sfinții Părinți Atoniți când unii monahi imită pe mireni în viața cea comodă și nu pe Sfinții noștri Părinți, care s-au sfințit nu numai pe ei, ci și muntele cel sălbatec, Atonul, l-au sfințit, numindu-se Sfântul Munte, iar noi astăzi ne umflam în pene că suntem aghioriți.

Logica lumească aduce catastrofă duhovnicească

Mai demult, când un monah a adus găini în Sfântul Munte, i-a apărut Maica Domnului și 1-a certat spunându-i:

- Ai venit aici să strici Grădina mea?

De asemenea, un alt bătrân de la Sfânta Ana a adus o capră ca să bea lapte ucenicul său, că era bolnăvicios, dar capra în loc de lapte dădea sânge. A înțeles bătrânul greșeala sa, că Maica Domnului nu vrea capre în Grădina ei, și s-a îngrijit să cumpere lapte la cutie pentru ucenicul său.

Precum vedem, mai demult Maica Domnului mustra pe pricinuitorii răului. Acum ce să mustre mai întâi, când duhul lumesc s-a înmulțit în Grădina ei! Ne rabdă ca o Mamă bună.

Liniştea și lipsa de grijă sunt condițiile cele mai însemnate pentru viața duhovnicească de care se bucură Maica Domnului

Sus, la Schitul Sfânta Ana, la Chilia Sfântului Pantelimon a pustnicit Cuviosul Gherontie, întemeietorul Schitului Sfânta Ana, care a fost egumen al Mănăstirii Buleftiria (Astăzi se mai păstrează o Chilie cu același nume în partea de jos a Sfintei Ana, pe malul mării). Deoarece nu era apă la Sihăstrie și ucenicul său se plângea de aceasta, Cuviosul Gherontie a făcut rugăciune și a rugat pe Maica Domnului să scoată din stâncă puțină apă, ca să bea. Maica Domnului, firește, ca o Mamă duioasă 1-a ascultat și a scos apă dintr-o crăpătură a stâncii, acolo

aproape, ca să bea. Apa aceasta era Aghiazmă. Mai târziu însă ucenicul Cuviosului a vrut să facă grădină. A zidit terase, a adus pământ și a început să alunece de la viața pustnicească, neglijând îndatoririle lui duhovnicești și rugăciunea lui pentru lume. S-a gândit să deschidă cu o daltă crăpătura stâncii de unde ieșea apa, ca să scoată mai multă apă, ca să ude grădina.

Atunci i s-a arătat Maica Domnului și i-a spus: - Dacă vrei grădini, să cari apă pe umerii tăi de jos. De atunci și până astăzi apa, care este Aghiazmă, iese mai jos.

Monahii trebuie să fie pildă bună pentru mireni

Odată a mers un pescar la Cuviosul Părinte Mina, de la Schitul Sfânta Ana, și i-a dus pește proaspăt pentru hramul chiliei lui. Starețul s-a mirat întrebându-se când i-a prins, căci era duminică. Și îl întrebă pe pescar:

- Când i-ai prins?

- Azi dimineață, a răspuns acela. Sunt foarte proaspeți. Atunci Părintele Mina îi spune:

- Fiule, nu îi pot cumpăra, căci sunt afurisiți deoarece i-a prins duminica.

Pescarul nu pricepea aceasta. Atunci Starețul îi spune:

- Vrei să te încredințezi de asta? Dă un pește la pisică și vei vedea de îl va mânca.

într-adevăr, pisica n-a mâncat peștele, ci s-a scârbit de el. Asta, firește, 1-a zguduit pe pescar și de atunci înainte cinstea duminicile și sărbătorile.

Părintele Mina era foarte călugăros și se distingea prin evlavie și nevoință. Mânca odată pe zi, după ceasul al noulea (ora trei după amiaza) mâncare fără undelemn. Firesc era așadar să se sălășluiască în el harul dumnezeiesc, mai ales că era foarte smerit.

Sfântul Gheorghe se îngrijește de praznic

La Chilia Sfântului Gheorghe Cel ce s-a arătat", ucenicul lui Hagi - Gheprghe, bătrânul Evloghie, odată la Hramul chiliei n-a putut afla pește și a lăsat aceasta în grija Sfântului Gheorghe.

în ajun aude deodată niște lovituri de animal în poartă. Iese afară și, ce să vadă!

Un animal încărcat cu pește proaspăt, 70 de ocale. A slăvit pe Dumnezeu și a mulțumit Sfântului. A hrănit apoi animalul, care venise singur de departe, povățuit de Sfântul Gheorghe.

Ce se întâmplase? Un pescar de la Ierisso avea doi catâri încărcați cu pește și mergea spre Mănăstirea Zografu. Sfântul 120

luă un catâr și îl îndemnă spre chilia Sfântului Gheorghe   Cel ce s-a arătat", auzind rugăciunea Cuviosului bătrân Evloghie. Pescarul a căutat și a întrebat în dreapta și în stânga și apoi a aflat că animalul lui a mers cu peștele la Chilia Sfântului Gheorghe. A înțeles și el minunea și purtarea de grijă a Sfântului pentru praznic, și cu toții au slăvit pe Dumnezeu.

Sfântul Spiridon se îngrijeşte de praznic

Odată, la Chilia Sfântului Spiridon al Kerkireilor (monahii Chiliei au fost și sunt din Insula Kerkira, acolo unde sunt moaștele Sfântului Spiridon) din hotarele Mănăstirii Cutlumuș, părinții nu găsiseră încă pește, deși se apropiase sărbătoarea Sfântului, și pentru aceasta erau îngrijorați. Călugării spuneau Starețului să cumpere morun uscat. Dar Bătrânul le-a răspuns:

- Faceți răbdare, Sfântul Spiridon ne va aduce pește. Și spuneau mereu
   Doamne Iisuse Hristoase...".

în timp ce părinții își pierduseră răbdarea, fiind foarte mâhniți că vremea se apropiase și trebuiau să bucătărească, aud deodată bătăi în poartă. Deschid, și ce să vadă! Doi pescari cu două panere pline de pește care întrebau de stareț. Călugării îl chemară pe Stareț, dar pescarii au spus:

- Nu acesta este Starețul. La noi a venit un alt Stareț și ne-a spus: Să aduceți peștele la Chilia Sfântului Spiridon, care prăznuiește, și veți fi plătiți cu un preț bun. Dacă vreți, vă dau și arvună".

Starețul a înțeles minunea și i-a dus în biserică să se închine. Cum au zărit icoana Sfântului Spiridon au spus:

- Iată, acesta este Starețul care ne-a spus să aducem peștele aici!

Atunci Starețul le-a spus:

- Ah, măi băieți, cum de n-ați luat arvuna de la Sfânt, s-o fi avut de

binecuvântare.

Binecuvântarea lui Dumnezeu vine când dăm binecuvântare

Bătrânul Sava de la Filoteu mi-a povestit că în timpul foametei mari din 1917 iviriții, văzând că se golesc magaziile Mănăstirii au micșorat milostenia. Ba chiar un întâi stătător mai zgârcit insista să o taie de tot. Ca urmare și Hristos a oprit orice binecuvântare pentru Mănăstire. Atunci părinții au început să flămânzească și să se plângă lui Hristos și Maicii Domnului că nu se îngrijesc de Mănăstirea lor, căci din păcate nu și-au înțeles greșeala.

Intr-o zi s-a arătat Hristos portarului mănăstirii ca un sărac și i-a cerut puțină pâine. Portarul mâhnit i-a spus:

- Nu avem, frate, de aceea am și tăiat milostenia. Dar așteaptă puțin să îți aduc bucățica ce o am în chilie pentru mine.

A alergat la chilia sa și i-a adus pâinea ce o avea pentru sine și i-a dat-o. Deodată vede că fața Săracului strălucește. După ce Săracul acela a luat pâinea, a spus Portarului:

- Știi de ce a venit această nenorocire peste Mănăstire? Deoarece ați alungat de aici două lucruri: pe dați" și pe vi se va da".

După aceste cuvinte s-a făcut nevăzut, răspândind o strălucire care 1-a orbit pe portar. Portarul s-a pierdut, dar după puțin a alergat înfricoșat la proestosii mănăstirii și le-a povestit întâmplarea. La început părinții își chinuiau mintea să-și aducă aminte pe care oameni i-au alungat. După aceea au înțeles însă că săracul acela a fost Hristos și au priceput, și cuvintele Sale evanghelicești: Dați și vi se va da".

S-au căit îndată pentru greșeala lor și, de cum au început să dea din lipsa lor la săraci, degrab au sosit și binecuvântările bogate ale lui Dumnezeu.

Purtarea de grijă a Maicii Domnului. Dulcea Sărutare* în Sfânta Mănăstire Filoteu

** Icoană făcătoare de minuni a Maicii Domnului venită în mănăstirea Filoteu cam în același chip minunat ca și Portărița" la Sfânta Mănăstire Iviron.*

In timpul ocupației germane, rezerva de grâu a Sfintei Mănăstiri Filoteu era pe sfârșite și părinții au hotărât să taie milostenia! Un bătrân cuvios, Părintele Sava, s-a mâhnit mult când a aflat aceasta și ruga conducerea mănăstirii să nu

procedeze astfel pentru că vor mâhni pe Hristos și va pleca binecuvântarea din mănăstire. Le-a pus și multe pilde din Sfânta Scriptură, precum pilda Samarinencei cu proorocul Ilie, etc, și, în cele din urmă, Părinții l-au ascultat. Dar mereu îl supărau pe Părintele Sava spunându-i:

- Făina s-a terminat. Ce vom face? Dar bătrânul le spunea:

- Părinților, puținul acela ce mai este încă să-1 mâncăm împreună cu lumea, și Maica Domnului nu ne va lăsa.

Au rămas numai 25 de ocale de grâu în magazia mănăstirii și nimic altceva și Părinții au început să cârtească împotriva Bătrânului Sava supărați:

- Ei, Părinte Sava, s-a terminat grâul. Ce facem acum? Cuviosul și credinciosul bătrânel le-a răspuns:

- Binecuvântaților, nu vă pierdeți nădejdea în Dulcea Sărutare" a noastră. Măcinați și împărțiți-o părinților și mirenilor și Dumnezeu se va îngriji de noi toți ca un Părinte bun.

îndată ce au terminat pâinea, înainte chiar de a flămânzi a venit un căpitan de vas de la Kavala în Mănăs-tire și a cerut lemn în schimbul grâului. Văzând purtarea de grijă atât de vie a Maicii Domnului, care ca o Mamă bună s-a îngrijit de copiii ei, Părinții au slăvit cu toții pe Dumnezeu. Mai mult decât toți, firește, a slăvit pe Dumnezeu și a mulțumit Maicii Domnului bătrânul Sava, care o mulțumise mereu cu viața lui cea sfântă.

După aceasta Bătrânul le spunea Părinților: - Nu vă spuneam, binecuvântaților, că Maica Domnului nu ne va lăsa?

Monahul nemilostiv care s-a înşelat, pentru că a făcut o nevoinţă seacă, fără dragoste şi discernământ

Părintele X a venit în Sfântul Munte împreună cu un prieten al său ca să se facă monahi, după o minune ce au văzut-o laTinos (Insula Tinos în care s-a descoperit o icoană a Maicii Domnului care face nenumărate minuni) făcută de Maica Domnului, când s-a vindecat un paralitic din naștere. Prietenul său a rămas la Nea Schiti, iar Părintele X a mers în partea de Nord - Est a Sfântului Munte și s-a făcut monah într-o mănăstire idioritmă.

Deoarece în mănăstirile idioritmice există multă libertate este nevoie, firește, și de multă atenție, deoarece dacă cel ce o are nu o pune în valoare bine poate deveni mai rău și decât un mirean și se poate înșela.

Părintele X avea duh de nevoință, dar duhul liber al idioritmiei 1-a aruncat mai întâi în mândrie, apoi în aroganță. Cu cât făcea mai aspre nevoințe cu mândrie, cu atât i se împietrea mintea și inima. Nu îl interesa dacă cel de lângă el se primejduia sau se poticnea, ci numai se îngrijea să-și completeze numărul mare de rugăciuni și multele lui metanii. Și-a umplut toate orele, până și minutele, cu nevoințe, cu paraclise, etc. și se silea pe sine în mod egoist să se sfințească, până ce și-a pricinuit și stres din această pricină. Postea înfricoșător, mânca mereu la ceasul al noulea și la trei zile. Cine îl vedea pe dinafară, gârbovit, numai schelet, vorbind serios, etc, își făcea impresia că e un mare pustnic. Deoarece și ascultarea lui era de pădurar și cel mai mult timp și-1 petrecea în pădure, și asta 1-a vătămat. Când s-a întors în mănăstire, ai fi spus că a coborât Marele Antonie din munte. Nu vorbea cu nici un frate, se închidea în chilie, precum am spus, și se silea pe sine la nevoințe egoiste ca să se sfințească.

într-o zi, deci, un lucrător a căzut dintr-un copac în pădure și s-a rănit sărmanul. Fiul său 1-a pus pe un catâr și 1-a adus lângă Mănăstire, ca să înștiințeze pe pădurar, pe Părintele X de accident și să-i ceară o pătură ca să-1 ducă la port pe tatăl său cel rănit, ca de acolo să meargă la Tesalonic. Părintele, din păcate, nu numai că nu i-a dat pătură, ci se gândea la timpul ce i l-ar fi mâncat tânărul cu problema tatălui său. Firește era obligat nu numai să-1 asculte, ci să-1 și ajute, deoarece era cu ascultarea la pădure, și proiestos. Din păcate însă a închis ușa chiliei sale, ca să nu întârzie și să-și completeze cele duhovnicești ale lui.

Când au văzut pe tânăr plângând, părinții mănăstirii s-au apropiat de el și l-au mângâiat. L-au ajutat să-și ducă tatăl rănit și s-au îngrijit și pentru spital.

După o astfel de nemilostivire firesc era să se depărteze cu desăvârșire harul lui Dumnezeu de la Părintele X și să se întunece încet - încet, ticălosul. A început să se fălească că a ajuns la măsurile Sfinților Părinți și vede sfinți, îngeri, etc.

Intr-o zi i-a apărut iarăși un - chipurile - înger și îi spune:

- Pregătește-te repede Părinte X, pentru că peste puțin voi veni să te iau.

Acela a răspuns:

- Să fie binecuvântat! Și în grabă s-a îmbrăcat cu hainele cele noi și cu schima.

Intre timp îngerul îl strigă din nou:

- Haide, repede, urcă pe fereastră să te iau.

- Fă răbdare să aflu un scăunel ca să urc, a răspuns Părintele.

După acest dialog, mi-a spus fostul stareț, s-a auzit o căzătură și un oh". Până să alerge Părinții s-a sfârșit. S-a făcut zob, pentru că era mare cu trupul, și înălțimea era mare, deoarece a căzut de la al treilea etaj în curtea pavată cu piatră. Părinții l-au adunat în pătură cu îndoită durere, pentru că mai mult se gândeau la pierzarea sufletului lui. După aceea au urcat la chilia lui și au aflat o hârtie pe care scria cu litere mari: Sub această hârtie am trei mii de drahme pentru un parastas de 40 de zile. Dacă nu mi-1 veți face să aveți lepra lui Ghiezi, spânzurătoarea lui Iuda și blestemul celor 318 Părinți purtători de Dumnezeu ai primului Sinod Ecumenic" și la sfârșit avea semnătura lui.

Bunul Dumnezeu, care este tot milă, să-și facă milă de făptura Sa, și această îndoită cădere a fratelui înșelat să se facă îndoită frână pentru noi, și să ne nevoim cu multă smerenie și dragoste, ca să ne putem apropia de Dumnezeu. Amin.

Monahul care s-a mântuit din înfricoşătoarea înşelare

Un frate de la o mănăstire se nevoia mult, dar cu închipuire și părere mare despre sine. încet - încet a încetat să se mai împărtășească pentru își credea gândului său care îi spunea că nu mai are nevoie de Sfânta împărtășanie deoarece se sălășluise Hristos în el. Lua numai anaforă și de multe ori petrecea toată ziua numai cu ea; ținea posturi înfricoșătoare. Aghiazmă nu bea niciodată, căci spunea ticălosul:

- Eu m-am sfințit deja, și chiar urina mea este sfințită și beau când vreau.

Din păcate își bea urina sa. Gândiți-vă în ce înșelare scârboasă a căzut.

El a început să se sălbăticească și să facă neorânduieli în mănăstire și să spună multe neghiobii. Părinții au fost nevoiți să-1 închidă în turnul mănăstirii pentru siguranță și făceau rugăciune ca să-și revină. Au însărcinat pe un Părinte să-1 slujească și să-1 păzească să nu-și facă singur vreun rău. Dar ori de câte ori îi ducea mâncarea, el îi tot spunea ceva din înșelările lui obișnuite: Frate am văzut un sfânt", sau Am văzut un înger", sau Mă voi face mucenic", etc. Slujitorul având în vedere toate acestea, niciodată nu-i lăsa vreun lucru ascuțit și îi ducea pe toate curățate și gata tăiate.

într-o zi însă când i-a dus o cutie de sardele deschisă, pentru că era sărbătoare, vicleanul i-a dat de lucru. După ce și-a terminat mâncarea, i s-a arătat diavolul în

chip de înger și-i

spuse:

- Hristos ți-a gătit cununa de cuvios. Acum ți-o pregătește și pe cea de mucenic și așteaptă mucenicia ta în temnița turnului, unde rabzi pentru dragostea Lui.

în continuare i-a adus gânduri de mucenicie și căuta să afle vreun obiect tăios. Astfel 1-a dus la capacul cutiei. Ia așadar capacul și începe singur mucenicia. își tăia, gâtul dar încet -încet, pentru că îl durea; tăia și striga.

Când au auzit acele strigăte sfâșietoare au alergat îndată părinți în frunte cu slujitorul lui - și ce să vadă? O astfel de scenă de care să și plângi și să și râzi. Pe de o parte striga și pe de alta își tăia gâtul. Iar când Părinții i-au răpit capacul din mâinile lui, a strigat:

- Lăsați-mă să mă fac mucenic!

După aceea slujitorul lui 1-a cuprins și i-a spus:

- Fă acum răbdare să îți leg mai întâi rana și după aceea te voi face eu mucenic, ca să ai și plată...

Fratele care îl slujea avea multă dragoste și se jertfea pentru ceilalți, dar era și puțin glumeț. După ce i-a tămăduit rănile, și-a scos centura și a început să-1 bată peste spinare. I-a dat câteva, dar cel înșelat n-a răbdat loviturile ce i le-a dat fratele, și a strigat:

- Lasă-mă, nu pot răbda mucenicia!

Astfel a fost luat în râs și s-a smerit înaintea celorlalți. în timp ce singur de voia sa avea dispoziție să își taie capul, pentru că îl ajuta aghiuță, însă de la fratele care îl iubea și care i-a dat două-trei lovituri, ca să-și revină, a refuzat mucenicia.

Sărmanii părinți din mănăstire făceau mereu rugăciune ca Dumnezeu să găsească un mod de a-1 izbăvi din înșelare pe fratele, și bunul Dumnezeu a ajutat. Fratele s-a smerit, s-a pocăit, s-a mărturisit, s-a împărtășit și și-a revenit cu harul lui Hristos. S-a mântuit adică din ghearele ucigașului de oameni. A trăit destui ani după aceea cu zdrobire și smerenie și a adormit în Domnul. Slavă lui Dumnezeu!

Fapte plăcute

Precum atunci când cineva mănâncă mereu numai roade dulci și se întâmplă ca la sfârșit să ia mărul amar sau acru, este nevoit să mănânce iarăși una - două roade dulci, ca să-i dispară amăreala, la fel va trebui să fac și eu în acest caz duhovnicesc. Deoarece v-am amărât cu aceste două întâmplări de la urmă am considerat că e bine să vă ofer două fapte dumnezeiești mici, dar foarte dulci, ca să vă îndulcesc, din nou duhovnicește sufletul.

Pe acestea nu le-am văzut, ci le-am auzit de la bătrâni cuvioși, precum și de la Stareţul meu, care le-au trăit de aproape.

în Sihăstriile Katunakiei, la Chila Axion estin", cam cu 50 ani mai înainte trăia un Stareț cu 3 ucenici: Părintele Gheorghe, Părintele Pahomie și Părintele Hrisostom. După moartea Stareţului, a luat conducerea urmașul lui, cel mai vechi în călugărie, Părintele Gheorghe. Dar de noul Stareț, deoarece era foarte simplu și cu desăvârșire fără carte, ceilalți doi n-au voit să asculte, fiind ei puțin mai învățați decât Părintele Gheorghe dar având și puțin mai multă mândrie. De aceea au plecat și l-au părăsit. S-au despărțit și ei doi, deoarece nu putea să se supună unul celuilalt. Au schimbat multe locuri, umblând din mănăstire în mănăstire și din chilie în chilie.

într-o zi, unul dintre ei și-a adus aminte de Stareţul lor pe care l-au lăsat singur, părăsit și înaintat în vârstă și a hotărât să meargă să îl cerceteze. A luat și ceva bine-cuvântare în

traistă și a pornit.

Când s-a apropiat de chilia vecină, a întrebat de Stareț, dar aceia nu-1 văzuseră. Un alt Părinte a spus:

- Acum o săptămână ieșea fum pe coșul lui. Cred că e bine.

A ajuns deci la chilie neliniștit și când a văzut liniște mare și afară și înăuntru s-a neliniștit mai mult. A început să strige tare și să bată în ușă, dar nimic. în cele din urmă a forțat ușa, a deschis-o și a intrat înăuntru. îl vede pe Stareț întins pe pat și-i spune:

- Binecuvântați, Părinte! Ce faceți? Am venit să te văd.

Dar acela a răspuns foarte supărat:

-Binecuvântatule, mai bine era de nu veneai, pentru că de cum ai intrat, mi-ai alungat pe Sfântul înger care îmi slujea. De aceea nu ți-am deschis. Altă dată să

nu mai vii binecuvântatule, pentru că îmi alungi pe Sfântul înger.

Fratele a plecat la Chilia sa, iar stareţul a rămas întins pe scândurile patului, cu desăvârşire părăsit de oameni, dar fiindcă s-a părăsit pe sine în mâinile lui Dumnezeu, Dumnezeu 1-a învrednicit să fie slujit de îngeri.

Cam în aceiaşi vreme şi în aceeaşi lături, puţin mai sus, la Schitul Sfântul Vasile trăia şi BătrânulTeofilact, care era foarte cuvios şi mare nevoitor. Toţi erau de acord că este Sfânt; oricât a încercat să se ascundă a fost cu neputinţă să nu se facă cunoscute faptele lui. De multe ori Părinţii l-au văzut aflându-se în contemplaţie. Avea doi ucenici, pe Părintele Arsenie şi pe Părintele Pamfil. Precum am spus, Părintele Teofilact era mare nevoitor, dar avea şi multă evlavie şi trezvie şi se îngreuia să se roage împreună cu alţii. Ca să nu-i audă ceilalţi suspinele şi să nu-i vadă lacrimile, pe care nu le putea reţine, în vremea pravilei pleca afară pe stânci, în peşteri şi se întorcea dimineaţa. Trăia foarte duhovniceşte, dar lucra numai în ascuns virtuţile sale, pentru că avea multă smerenie.

Odată, într-o noapte de iarnă, a ieşit iarăşi afară la stânci, ca să-şi facă pravila sa, dar brusc a căzut zăpadă. Părinţii s-au neliniştit când nu l-au văzut dimineaţa pe Stareţ, şi au ieşit pe munte să vadă dacă nu cumva 1-a acoperit zăpada. Acolo pe unde căutau, pe o stâncă au văzut ceva negru şi s-au apropiat. Dar s-au mâhnit mult când au văzut pe Stareţul lor complet nemişcat, crezând că a îngheţat. Dar când l-au apucat, ca să-1 mişte, au văzut că trupul lui arde, iar zăpada se topise în jurul lui la rugăciunea lui fierbinte. Numai când l-au mişcat şi-a revenit din contemplaţia duhovnicească în care se afla Sfântul Bătrân, sau, poate, atunci s-a întors mintea lui din rai iarăşi în Grădina Maicii Domnului.

Părinţii pustiului îl considerau neptic pe Bătrânul Teofilact şi îl aveau la evlavie. însă diavolii cei războinici îl pizmuiau deoarece s-a făcut prieten cu îngerii şi era răpit în cer, încercau în orice chip să-1 distragă în vremea rugăciunii, când se afla în contemplaţie, dar nu izbuteau.

Odată, pe când se afla în contemplaţie la „Sfântul Vasile", dracii l-au dus la Schitul Capsocalivia, ca să-1 distragă, dar iarăşi n-au putut.

Spuneau de asemenea Bătrânii acelei laturi că Bătrânul Teofilact avea mare prietenie chiar şi cu animalele sălbatice, care îi simţeau dragostea şi veneau la coliba sa, când aveau vreo nevoie. O căprioară care şi-a rupt piciorul a mers la chilia sa şi mugea mâhnită, întinzându-şi piciorul cel rupt spre Stareţ. Acela i-a adus puţin posmag să mănânce până ce pregăti două lopăţele cu care a legat tare piciorul la locul lui, şi apoi a spus căprioarei:

- Du-te acum cu bine și după o săptămână să treci să te văd.

Bunul Stareț se înțelegea cu animalul, ca medicul cu omul îndurerat, deoarece devenise om al lui Dumnezeu. Să avem binecuvântarea lui și a tuturor Cuvioșilor Părinților noștri.

Pentru rugăciunile Cuvioșilor Părinților noștri aghioriți, Doamne, Iisuse Hristoase, Dumnezeule, pentru Născătoarea de Dumnezeu miluiește-ne pe noi. Amin.

Ingerul veacului al optulea*

** Veacul al optulea înseamnă aici veacul ce va să fie.*

Părintele Veniamin, de la Katunakia, era foarte evlavios încă de mirean, pentru că și familia sa avea obiceiuri creștinești. Așadar, dragostea fierbinte a tânărului pentru Hristos 1-a făcut să își părăsească părinții, patria, meseria sa -era polițist - și lucrurile lumești și să vină în Grădina Maicii Domnului, în Sfântul Munte, să se înroleze voluntar în tagma îngerească a monahilor.

La început a mers la Bătrânul Calinic Sihastrul ca să rămână la el. Dar adânc socotitorul Calinic de cum 1-a văzut, a înțeles râvna tânărului, însă a mai văzut și că trupul lui este bolnăvicios. De aceea i-a spus felul lui de viață, ca să meargă în altă parte să se stabilească.

- Eu, fiule, - i-a spus - mănânc 50 de grame de posmag cu apă odată pe zi după ceasul al nouălea. Dacă poți răbda, rămâi, altfel du-te în altă parte.

- Deoarece tânărul era tuberculos și sănătatea lui nu-i îngăduia o astfel de nevoință aspră a mers la Bătrânul Pahomie, la Coliba Axion estin". Acolo s-a făcut monah, s-a numit Veniamin și s-a nevoit cu mărime de suflet mulți ani. Era mare nevoitor, cu toată sănătatea lui zdruncinată. în fiecare noapte priveghea, iar ziua mâinile lui totdeauna țineau sau lucrul de mână, sau o carte patristică și rugăciunea nu a lipsit din gura lui până la sfârșitul vieții lui, când a zburat la cer sufletul lui îngeresc.

în ceasul când sufletul lui mergea la cer, o nebuna pentru Hristos ce se afla în afara Mănăstirii Keratea și care păzea oile, a strigat cu glas tare zicând:

- O! O! Pe cine am pierdut! A plecat, a plecat! In clipa aceasta a murit Veniamin de la Katunakia și sufletul lui s-a dus lângă Hristos, care a poruncit îngerilor să pună pe fruntea lui Veniamin o panglică roșie pe care era scris: îngerul

veacului al optulea!".

Intoarcerea la Dumnezeu: de pe pământ la cer

Bunul Dumnezeu a făcut pe îngeri, dar unii dintre ei, prin mândria lor, au devenit diavoli. După aceea Dumnezeu a plăsmuit pe om, ca să completeze căzuta tagmă îngerească, și a lăsat și pe diavoli liberi până la un punct și până la o vreme, ca să ne ajute prin răutatea lor, adică să dăm examene pe pământ și să trecem în viața cerească cea veșnică. Cât timp trăiește omul are dreptul să dea examene duhovnicești. Examinare, după nu există.

Așadar, să ne nevoim, să luăm fie și numai nota de trecere duhovnicească așa fel ca să intrăm în rai. Amin.

Cel ce se nevoiește duhovnicește războiește pe vrăjmașul diavol și firesc este să fie și luptat de acela. Omul care va birui pe vrăjmașul cel înțelegător, va fi încununat de Hristos.

Experiența se dobândește din focurile diavolilor pe care Š le primește ostașul lui Hristos în lupta duhovnicească, înainte ca vrăjmașul să înceapă lupta, începe bombardarea cu gânduri. Rugăciunea lui Iisus este arma cea mai grea împotriva gândurilor vrăjmașului.

Sporirea duhovnicească a nevoitorului nu va depinde de bunătatea părintelui duhovnicesc, ci de gândurile bune ale ucenicului.

Ucenicul care primește gând viclean împotriva stareţului său și își pierde încrederea în el cade singur, precum se prăbușește cupola când se ia cărămida centrală, cheia.

Ca să se curățească mintea și inima trebuie ca omul să nu primească gânduri viclene, și nici el să nu gândească în mod viclean. Ci să lucreze simplu și smerit și să se nevoiasca cu mărime de suflet.

Rândurile curate au mai mare putere duhovnicească decât toată asceza, postul, privegherea, etc, pentru cei ce se nevoiesc să își păzească curăția lor sufletească și trupească.

Războiul trupesc firesc se retrage cu postul, privegherea, rugăciunea, când nu există mândrie.

Atunci când gândul viclean împreună lucrează cu omul vechi trupesc face îndoit rău în suflet. Precum când diavolul împreună - lucrează cu omul face îndoit rău în lume.

Gândurile de hulă sunt toate ale diavolului și nu ale omului.

Cu gândurile de hulă diavolul chinuiește de obicei pe oamenii sensibili, ca să-i mâhnească și să-i aducă la deznădejde. i<

Gândurile de hulă sunt ca avioanele ce ne deranjează cu zgomotul lor, fără să vrem, dar nici nu le putem împiedica. Cea mai grea armă antiaeriană este psalmodia, pentru că este și rugăciune la Hristos, dar și dispreţuire a diavolului.

La începutul vieții sale duhovnicești nevoitorul alungă gândurile rele cu studiul duhovnicesc, cu rugăciunea neîncetată și prin nevoința cu mărime de suflet. După aceea vin numai gânduri bune. Mai târziu se opresc și gândurile bune și nevoitorul simte o golire, după care vine iluminarea dumnezeiască în om.

Pe cel viclean îl cunoaște omul lui Dumnezeu, în timp ce pe gândurile cele bune ale oamenilor vicleanul nu le cunoaște.

Cea mai mare boală a epocii noastre o aduc gândurile deșarte ale oamenilor mireni, care aduc neliniștea. Vindecarea o dă numai Hristos prin pacea sufletească împreună cu veșnicia, numai omul să se pocăiască și să se întoarcă la Hristos.

Cel mai mare păcătos are și mult material pentru smerenie; iar multa smerenie atrage harul dumnezeiesc, numai omul să evite în continuare prilejurile, cauzele păcatului, ca să păstreze harul.

Pustia ajută mult la ștergerea patimilor sufletești deoarece în pustiul sterp pirul dispare, iar în mlaștină se face ca stuful.

Nu vă minunați de cei ce se apropie de lună, ci de cei se depărtează de duhul lumesc și se apropie de Dumnezeu veselindu-se.

Omul care se îndepărtează de Dumnezeu nu află odihnă sufletească nici în viața aceasta vremelnică, dar nici în cea veșnică. Deoarece cel ce nu crede în Dumnezeu și în viața viitoare, cea veșnică rămâne nemângâiat și în această viață, și își osândește astfel sufletul pentru veșnicie.

Cu cât oamenii resping viața cea firească, simplă, și înaintează spre lux, se

mărește neliniștea omenească. Și cu cât înaintează în politețea lumească, cu atât se pierde simplitatea, bucuria și zâmbetul firesc al omului.

Dumnezeu este Mintea cea nesfârșită și omul se înrudește cu Dumnezeu prin minte și prin minte se apropie de El. Dumnezeu este Dragostea cea nesfârșită și prin inimă curată omul îl trăiește pe Dumnezeu. Dumnezeu este simplu și omul prin simplitate crede, se nevoiește smerit și cu mărime de suflet și trăiește tainele lui Dumnezeu.

Anii trec, oamenii îmbătrânesc. Nu stați la răscruce. Alegeți o cruce potrivită cu mărimea voastră de suflet și apucați-o pe un drum din. cele două ale Bisericii noastre și urmați-L pe Hristos în Răstignire, dacă vreți să vă bucurați de înviere.

Crucile omenești sunt niște cruciulițe ce ne ajută la mântuirea sufletului nostru. în timp ce a lui Hristos a fost foarte grea, deoarece pentru Sine n-a întrebuințat puterea Sa dumnezeiască.

Cel mai bun medicament în orice încercare a noastră este încercarea cea mare prin care au trecut semenii noștri, numai să o aducem în mintea noastră.

Iisus este dulce și cine își aduce amărăciunea durerii sale la Hristos, amărăciunea i se preface în sirop dulce.

Vrei ca rugăciunea ta să se facă din inimă și să fie bine primită de Dumnezeu? Fă durerea semenului tău a ta. Chiar și numai un suspin din inimă pentru aproapele tău aduce rezultate minunate. Vestirea dumnezeiască a rugăciunii bine primite este mângâierea dumnezeiască ce o simte omul după acea rugăciune.

Rugăciunea liniștită de noapte ajută mult cu tihna ei și este mai eficace și pentru sporirea noastră duhovnicească, precum și ploaia de noapte liniștită ajută mult la dezvoltarea plantelor.

Mult ajută trupului somnul de după apusul soarelui. Dar și priveghерea de după apusul soarelui mult ajută sufletul prin rugăciunea cu trezvie.

Trageți mereu de ața metaniilor până ce se vor dezgheța uleiurile duhovnicești ca să poată porni mașina duhovnicească și inima să lucreze singură rugăciunea.

Potrivit cu jertfa și rugăciunea ce o face omul pentru sine sau pentru semenul său, va primi și ajutorul dumnezeiesc.

Increderea în Dumnezeu pentru cele ce nu se fac omenește este o neîncetată

rugăciune tainică având rezultate minunate.

Cel ce se încrede în Dumnezeu seamănă slavoslovie și adună bucuria dumnezeiască și binecuvântarea veșnică. Cel ce seamănă ticăloșie seceră ticăloșie și înmagazinează neliniște (stres).

Viața cea dulce nu o simt cei ce se bucură de ea în chip lumesc, ci cei ce trăiesc duhovnicește și primesc și cele amare cu bucurie, ca buruieni tămăduitoare pentru sănătatea sufletului și se hrănesc numai pentru întreținerea trupului.

Dacă flămânzește aproapele tău, dă-i hrana ta. Dacă nu există om flămând, dă hrana ta animalelor flămânde, pentru că te vei folosi sufletește din post pentru rai; în timp ce sărmanele animale nu au rai; au însă și binele că nu au nici iad.

Bucuria ce o simte omul când primește binecuvântare materială este bucurie omenească. în timp ce bucuria ce o simte omul când dă, este dumnezeiască. Cea dumnezeiască vine prin a da.

Schimbarea duhovnicească pe care o primește sufletul împreună cu veselia inimii chiar și printr-o mică milostenie sau facere de bine față de semenul nostru, nu o poate da nici cel mai mare cardiolog, chiar dacă îi vei da un sac de dolari.

Cel ce se ostenește pentru aproapele său din dragoste curată se odihnește prin osteneală. în timp ce acela care se iubește pe sine și trândăvește se obosește și când stă.

Omul râvnitor în orice fel de viață s-ar afla, fie monah, fie mirean, va spori duhovnicește pentru că va lucra cu mărime de suflet. în timp ce omul care nu cultivă mărimea de suflet, ce i-a dăruit-o Dumnezeu, fără sporire va fi și într-o viață și în cealaltă.

Sarmanele animale sunt mai bune în maniere decât oamenii nesimțitori, deoarece fiind cumpărate și de cei miloși și de cei nemilostivi se supun fără deosebire, lucrează din greu și rabdă fără murmur și fără de nici o plată. Prin urmare ele se întrec în neagoniseală, în răbdare și în ascultare.

Mai mare este dragostea omului care ridică smerit greșeala J VL aproapelui lui decât a aceluia ce ridică traista cea grea a împreună - călătorului său.

Primește nedreptatea ca binecuvântare mare, pentru că din asta îți învistierești binecuvântare cerească. însă nu urmări anume să te nedreptățească, pentru că asta ascunde o răutate politicoasă.

Când ești nedreptățit să nu spui: Să-i răsplătească Dumnezeu!", pentru că atunci te blestemi singur cu politețe.

Pe omul care îți cere iertare sinceră când a greșit, să-1 ierți cu bunătate de fiecare dată când greșește și să-1 iubești și de aproape. Iar pe cel viclean, ce îți cere chipurile iertare, ca să-și facă treaba lui și mereu să te încurce în treburile lui, care vatămă sufletește și pe alți oameni, iartă-1 de șaptezeci de ori câte șapte și în continuare să-1 iubești de departe și să te rogi pentru el.

Primește nedreptatea cu bucurie, atunci când nu te vatămă sufletește. Cu cât omul este mai duhovnicesc cu atât mai puține drepturi are în viața aceasta, deoarece drepturile celui drept le păzește Hristos în viața cea veșnică.

Cu cât se ostenește trupul pentru Hristos, cu atât mai mult se veselește și sufletul alături de El, și prinosul omului față de semenii săi este mai eficace, deoarece atunci este duhovnicesc (prinosul).

Omul milos se pune în locul celui îndurerat, se roagă, mângâie, dar și el este răsplătit de Hristos cu mângâiere dumnezeiască potrivit cu durerea lui. în timp ce acel nemilostiv, ce urmărește locul celuilalt, când îl ia în stăpânire, ia în stăpânire și stresul (neliniștea) și trăiește o parte de iad încă din această viață.

Inlăuntrul dragostei față de aproapele nostru se ascunde dragostea noastră cea multă față de Hristos. înlăuntrul evlaviei noastre față de Maica Domnului și față de Sfinți se ascunde iarăși multa noastră evlavie față de Hristos - de Dumnezeu în Treime.

Sfinții îngeri slavoslovesc neîncetat pe Dumnezeu cu evlavie întraripată:
   Sfânt, Sfânt..."

Pentru ca omul să zboare îngerește, trebuie să lepede toate patimile sale sufletești și lucrurile sale materiale la săraci, deoarece acolo unde este bogăție materială este sărăcie duhovnicească.

De omul sărac chiar și tâlharul se milostivește și-1 miluiește, în timp ce pe cel bogat tâlharul îl face neagonisitor într-un chip neplăcut. Bine este ca omul să se facă neagonisitor singur, potrivit Sfintei Evanghelii a lui Hristos, ca să moștenească împărăția Lui cea cerească.

Deoarece viața cerească a oamenilor va fi îngerească, unii tineri mari la suflet o încep încă din această viață, făcându-se monahi și trăind în feciorie,

neagoniseală și ascultare.

Una este Schima îngerească a monahilor și monahiilor. Nu este parte bărbătească și parte femeiască" (Galateni, 111,28).

Pentru a se dezvolta în inima noastră cugetul monahicesc trebuie ca întâi să moară cugetul nostru lumesc și să se facă pământ roditor. Iar ca să moară patimile trebuie să te gândești la moarte, la judecată și să pătimești și tu cu mărime de suflet pentru Hristos, Care multe a suferit, până la moarte, ca să ne slobozească.

Bine este ca monahul să moară la metania sa, dar în metanoia (pocăință).

Cine cunoaște marea vrednicie a Schimei îngerești, nu urmărește alte vrednicii. Dacă te faci un monah bun, te vei bucura îngerește și pe pământ și în cer. Altfel te vor batjocori oamenii lumești și se vor mâhni îngerii.

Monahul care trăiește lumește este chinuit și nefericit în viața sa. Va fi greu și pentru Hristos: cu cine să-1 rânduiască în cealaltă viață, cu monahii sau cu mirenii?

Monahul este lumină, far pe stânci, un felinar pentru lume.

Când monahul nu vede oameni pentru Hristos, atunci vede mulți oameni și ajută eficient cu rugăciunea în lucruri ce nu se fac omenește.

Monahii sunt telegrafiștii Bisericii noastre și din pricina aceasta se depărtează de zgomotele lumești, ca să aibă legătură bună cu Hristos, prin rugăciune, și astfel să ajute.

Dacă monahul se compară pe sine cu mirenii în chip mândru va cădea, va deveni mirean. Dacă cere cu smerenie mila lui Dumnezeu și se nevoiește, văzându-i pe toți ceilalți oameni buni și sfinți, atunci urmează pe sfinți.

Pentru ca sufletul să învie duhovnicește trebuie ca omul să se răstignească, să-i moară patimile cele sufletești, mai ales iubirea de sine, fiica cea răzvrătită a mândriei, care împiedică harul dumnezeiesc și urâțește chipul omului.

Pentru ca monahul să sporească duhovnicește trebuie să lase logica, să se smerească și să lucreze cu inima. Iar ca să sporească monahia, trebuie să lase invidia, etc, să se îmbărbăteze duhovnicește și logica, să-i meargă înainte ca să-i înfrâneze inima.

Nu considerați timp pierdut lucrarea duhovnicească pentru voi înșivă, căci aceasta este o condiție duhovnicească pentru voi, iar pentru semenii voștri un ajutor eficient.

Atenție, nu vă faceți nume bun, pentru că numele vostru va deveni după aceea cel mai mare vrăjmaș al liniștii voastre. Mai mare atenție trebuie ca monahul să nu își scoată nume bun din viața lui duhovnicească atentă, deoarece își pierde ostenelile prin laudele omenești. în timp ce dintr-o viață neatentă, cel ce se pocăiește își plătește și ceva păcate, deoarece a decăzut în ochii oamenilor.

Binele făcut de om se pierde când îl face cunoscut și acela se mândrește; se ostenește în zadar și se osândește.

Monahii ce se ocupă mereu cu zidiri de prisos și lucrări lumești, se vede că sunt pământești, cărămidă - lut, și deloc minte dumnezeiască.

Clădirile simple și obiectele smerite transpun gânditor pe monahi în peșteri și în sihăstriile simple ale Sfinților Părinților noștri, și astfel se folosesc duhovnicește. în timp ce acele lumești aduc aminte de lume și fac pe monahi lumești cu sufletul.

Sfinții Atoniți au fost oameni ca și noi. Și Athosul a fost munte sălbatec, ca și ceilalți munți. Dar nevoindu-se Părinții noștri cu mărime de suflet s-au sfințit și ei, au sfințit și muntele, numindu-se Sfântul Munte, iar noi acum ne umflam în pene că suntem aghioriți.

Sfinții noștri Părinți au sfințit pustia, au făcut-o petrecere duhovnicească; iar noi, din păcate, am făcut-o petrecere lumească

Orice rânduială lumească în monahism este și o mare neorânduială duhovnicească.

Frate, să nu dorești să adaptezi pustia cea liniștită la sinea ta lumească neliniștită, ci respectă pustia, ca să te ajute cu liniștea ei, ca să te pustiești de patimile tale și să fii dăruit cu har de Hristos.

Dacă vrei să te faci sihastru și să rămâi în liniște, dobândește mai întâi liniștea ta lăuntrică în neliniștea dinafară prin gânduri bune.

Incepătorul care se desparte de obște ca să se facă sihastru se aseamănă cu smochina necoaptă ce se rupe din smochin, care încă picură lapte. Aceasta

dovedește că încă are nevoie de lapte.

Odinioară, când Marii Bătrâni erau mai mulți, dobândeau și tinerii sporire duhovnicească. în vremea noastră, când cei mai mulți suntem numai bătrâni, ce să facă tinerii?

Odinioară, Părinții noștri aveau duh de nevoință. Posteau mult și preferau fierturile, de aceea dobândeau sfințenie și sănătate trupească. în vremea noastră, când fugim de nevoință și fierturi, am devenit noi fierturi. Chiar și găina, dacă și-ar fi aruncat grăsimea ei, ar fi zburat și n-ar fi prins-o uliul.

O traistă dacă duce cineva se în treabă când o va lăsa jos. Dar cum să poată căra continuu o greutate de prisos, care se adaugă prin lăcomie și vatămă și sănătatea!

Omul nevoitor își vede trupul său scheletic ca pe prietenul sufletului lui, care-1 ajută la sfințirea lui. în timp ce acela bine hrănit își face trupul vrăjmaș al sufletului său, care îl luptă. Și atunci cel viclean caută prilejul să-1 bombardeze cu gânduri necurate.

După post, pâinea este dulce. După priveghere și somnul este dulce. Iar după osteneală și piatra cea vârtoasă ne odihnește mai bine decât fotoliul.

Cu cât se depărtează cineva de omeneasca mângâiere,cu atât se apropie de el cea dumnezeiască.

Dacă oamenii ar fi trăit simplu, evanghelicește, aproape de Hristos, s-ar fi îndulcit duhovnicește de Hristos și nu i-ar fi înecat stresul lumesc, încât să se amărască cu psiho - medicamente și să devină netrebnici.

Deoarece comoditățile lumești au depășit limitele lor, s-au făcut împiedicări. Sau înmulțit mașinile, s-a mărit și ispita, l-au făcut și pe om mașină, iar acum mașinile și fiarele comandă și pe om, de aceea și inimile oamenilor au devenit de fier.

Evoluția lumească împreună cu libertatea păcătoasă au adus această sclavie duhovnicească. Supunerea duhovnicească la voia lui Dumnezeu este libertatea sufletească, și înaintarea duhovnicească are siguranță dumnezeiască.

Părintele duhovnicesc poartă răspunderea potrivit cu supunerea ucenicului.

Incepătorul este ca o casetă goală; răspunderea se va cere de la Stareț.

Supunere nu este ca ucenicul să se supună la exterior, ci cu bucurie să fie supus cugetul lui la duhul Stareţului lui.

Cel ce îşi face voia sa, alungă voia lui Dumnezeu şi împiedică harul dumnezeiesc.

Omul smerit primeşte iluminarea dumnezeiască deoarece nu are voie şi iubire de sine. Şi deoarece primeşte şi sfaturile cu smerenie, se face şi filosof.

Ca să se supună cineva faţă de altul, trebuie să o facă sau din evlavie, sau din frică. Supunerea din evlavie este duhovnicească, iar cea din frică este disciplină militară.

Dacă nu se va îndrepta fiecare dintre noi, ca să se înmulţească binele, cum să poată stăpâni binele în chip bun?

Nu vă siliţi în mod egoist pe voi înşivă mai presus de puterile voastre, căci vă pricinuiţi stres. Hristos este Părinte iubitor şi nu tiran. Nevoinţa noastră cu mărime de suflet bucură pe Hristos.

Dacă nu ne putem nevoi mult, sau deloc, cel puţin să recunoaştem asta cu smerenie şi să cerem mila lui Dumnezeu. Dacă această smerită mărturisire nu ne-ar fi ajutat, Hristos nu ne-ar fi cerut-o.

Ca să audă cineva solia dumnezeiască a Cuvântului lui Dumnezeu şi ca să se schimbe, trebuie ca el însuşi saşi pună butonul său la aceeaşi frecvenţă pe care transmite Hristos prin Sfânta Sa Evanghelie, şi să pună în lucrare cu evlavie poruncile Sale dumnezeieşti.

Altceva este evlavia şi altceva este pietatea - precum evlavia ortodoxă răsăriteană diferă de pietatea apuseană europeană. Evlavia are harul dumnezeiesc, pietatea are minte omenească.

In epoca noastră, în care există această zăpăceală a minţii, am lăsat cărţile Sfinţilor Părinţi şi am pus mâna pe reviste, care mai mult zăpăcesc. Am lăsat şi Sfânta Evanghelie, cei mai mulţi, şi ne repezim să apucăm Pidalionul, experimentaţi şi fără experienţă, de aceea Sfinţitul Vas, Biserica noastră, este luptat de valuri.

Bine este să citeşti cărţi duhovniceşti, dar mai bine este să le pui în lucrare, să trăieşti duhovniceşte.

Om corect nu este acela care spune cuvinte corecte, ci cel ce trăiește corect, evanghelicește.

Odinioară oamenii aveau scumpătate în viața lor, sinceritate, cinste, etc, iar lucrurile materiale erau atunci ieftine. Acum, din păcate, în anii noștri a fugit de la noi, oamenii, scumpătatea și s-au scumpit lucrurile materiale.

Mai înainte, la fiecare lucrare a lor, creștinii își făceau mai întâi semnul Crucii, iar în problemele serioase făceau multă rugăciune. în epoca noastră însă, din păcate, cei mai mulți dintre noi nu numai că nu ne rugăm în problemele serioase, dar nici nu ne gândim, și astfel plătesc și ceilalți necugetările noastre.

Orice gând bun ce vine în mintea omenească este de sus, de la Dumnezeu. Numai ceea ce coboară din nasul nostru când avem guturai este al nostru.

Fie oglindă, fie capac de conservă de ar fi cineva, nu strălucește dacă nu cad razele solare pe el.

Nu vă mâhniți dacă aveți defecte din naștere, nici nu vă umflați în pene pentru virtuțile moștenite, deoarece

Dumnezeu va lua în considerație doar lucrarea pe care omul o va săvârși asupra omului său celui vechi.

Dacă caracterul de prunc ajută pentru sporirea duhovnicească, cel mânios ajută mai mult, numai că această putere a mâniei să fie întoarsă împotriva răului, a patimilor sufletești.

Precum la icoana sculptată este de lucru neîncetat când se lucrează la ea cu lupa, așa și sufletul omului are de lucru mereu, cu cât se curăță ochii săi sufletești și devin telescoape.

Dacă vreodată nu afli om să te oglindești duhovnicește, depărtează-te puțin de chilia ta și vezi-te de acolo ca pe o a doua persoană și vei afla multe greșeli.

Dacă omul nu-și cunoaște pe omul său cel vechi, ca să se smerească în mod firesc, smerenia nu poate deveni în el ca o stare, ca să se facă sălaș al harului dumnezeiesc.

Nu urmări să devii Stareț pentru că și a cugeta aceasta este o nereușită. Nici să vrei să faci pe starețul, dacă n-ai fost mai întâi ascultător.

Dacă te faci tu singur căpitan fără ca mai înainte să fi fost simplu marinar, cel

puțin cere sfatul celor ce au călătorit pe mare, ca să nu te afunzi împreună cu tot echipajul (să-i îneci în mare).

Cel ce urmărește vrednicii, singur - singurel se va lupta în toată viața sa. Cel ce este împins de oameni, va avea asistența lor omenească. Iar cel ce este vestit de Dumnezeu, Dumnezeu va fi sprijinitorul lui.

Dacă din întâmplare cineva dintre voi, stareții, vede puțin cruciș duhovnicește, să nu ceară ascultare oarbă de la călugări, ca să nu cadă toți în prăpastie, după cea scrisă: Orb pe orb de va călăuzi, amândoi vor cădea în groapă" (Matei, XV, 14).

Nu veniți în grabă la mănăstire înainte de a vă despleti ghemele voastre lumești, dacă vreți să vă împletiți ușor în obște.

Inainte de apleca din lume, fă o rugăciune din inimă către Hristos și încredințează-ți părinții și frații lui Dumnezeu, și de atunci înainte nu îți mai aminti de ei, căci în felul acesta Hristos este silit să îi ajute.

Incepătorul ce își aduce aminte de părinții și frații lui, împiedică ajutorul dumnezeiesc. Dacă își aduce aminte și de lume însemnă că foarte repede a uitat ce a tras ca să poată părăsi lumea.

Dacă nu te poți despărți de lume, nevoiește-te cel puțin să dezrădăcinezi cugetul lumesc dinlăuntrul tău.

G reu se dezrădăcinează lumea dinlăuntrul nostru, dacă nu ne dezrădăcinăm mai întâi noi prilejurile de amăgire lumească.

Greu este ca să dobândească cineva dragostea dumnezeiască dacă nu își scoate dragostea sa din mica lui familie ca să intre în familia noastră cea mare, a lui Adam, a lui Dumnezeu!

Incepătorul nu trebuie să aspire cugetul lumesc la începutul călugăriei, pentru că va sfârâi mereu, ca lumânarea care ia apă în fitil la prima afundare.

Tânărul zburdalnic și egoist nu trebuie smerit deodată de stareț, pentru că va da lăstăriș, precum pomul tânăr, care are multe sucuri, când i se taie prea multe ramuri.

Dacă pomul tău duhovnicesc este mic și ramurile lui joase, primește îngrădirea duhovnicească, legătura care te asigură cu bucurie, ca să nu fi ciuntit și netrebnicit de capre. Fă răbdare ca să crești duhovnicește, să te hrănești cu

roadele tale și să te răcorești sub umbra ta.

Copăcelul se leagă ușor cu sfoară și nu cu sârmă, pentru că astfel se rănește coaja și se ofilește. Și îngrădirea începătorului să fie ușoară, cu binișorul, ca să nu se ofilească duhovnicește.

Fiul duhovnicesc nu trebuie să dea drepturi duhovnicești aspra sa nimănui altuia afară de Starețul său, nici să își spună gândurile sale mirenilor sau să se smerească înaintea lor, căci se va vătăma sufletește de oameni care nu cunosc marea virtute a smereniei.

Războiul trupesc nu este o piedică pentru tânărul ce vrea să se facă monah, numai să nu se gândească la nuntă. Cu puțină nevoință, post, priveghere și rugăciune se supune trupul duhului; firește, când există cugetare smerită. Tânărul, prin nevoința sa își câștigă în același timp și plată cerească.

Nu porniți spre monahism dacă aveți inima voastră împărțită, căci astfel veți eșua.

Tânărul care își dă toată inima sa lui Hristos și se lasă cu încredere în seama experimentatului său părinte duhovnicesc, ușor se despoaie de omul său cel vechi, precum cartoful nou se cojește cu mare ușurință. în timp ce vârstnicul, dacă nu este foarte simplu și smerit, seamănă cu cartoful cel vechi care se cojește greu. Și chiar fiert de ar fi, trebuie să se cojească fiind cald.

Mai curată este schima care a pus-o cineva de mic, deși s-a prăfuit puțin de vremea îndelungată, decât a acelui în vârstă, care a primit-o în cele din urmă ale sale și care a dus-o curată și călcată de la croitor la mormânt.

Cea mai mare pomenire pentru lume și pentru strămoșii noștri este sporirea noastră duhovnicească, deoarece atunci aceasta cere ajutorul dumnezeiesc - afară de rugăciunea noastră ce are îndrăzneală și de bucuria ce o simt strămoșii - în timp ce viața noastră urâtă provoacă întreită suferință.

Părintele cel mai mare și mai bun este omul acela care a renăscut duhovnicește, și ajută și la renașterea duhovnicească a fiilor lui, să le asigure sufletele lor în rai.

Toți cei ce s-au născut infirmi, ori s-au făcut infirmi de alții sau din neatenția lor, dacă nu murmură, ci slăvesc cu smerenie pe Dumnezeu și trăiesc alături de Hristos, împreună cu mărturisitorii îi va rândui Dumnezeu.

Bunul Dumnezeu este pe de-a întregul Dragoste și se înduioșează și de netrebnicul nostru prinos. în timp ce noi oamenii mâncăm mierea cea dulce, lui Dumnezeu îi oferim ceara; dar El se bucură și de acest prinos al nostru.

In timp ce Dumnezeu hrănește copacii cu gunoaie și bălegar ca să ne dea frumoasele lor roade binemirositoare și ne dăruiește binecuvântarea Sa cea bogată, noi, oamenii ticăloși, deși ne hrănim cu roadele cele frumoase și le facem gunoi, avem, din păcate, și mândrie pe de deasupra.

Toți oamenii primesc binecuvântările cele bogate ale lui Dumnezeu, dar puțini mulțumesc lui Dumnezeu și sunt mulțumiți și bucuroși lângă Hristos.

Mulți oameni deși le au pe toate, au deopotrivă și mâhnirea, pentru că le lipsește Hristos!

La Nașterea Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu, 8 septembrie 1980, Chilia Mănăstirii Cutlomuși Panaguda ".

Sfântul Munte Athos, Monahul Paisie

Sfârșit și lui Dumnezeu slavă !

In loc de postfață

Minunat buchet de prea alese flori duhovnicești oferă Cuviosul Paisie Aghioritul, cu gingășia sufletească și mărinimia rară ce îi caracterizează viața, graiul și scrisul, prin această a patra lucrare a sa tipărită în limba română, evlavio-șilor cititori iubitori de literatură ascetică și mistică.

Și cum s-ar fi putut ca ele să nu ajungă la această strălucitoare frumusețe și negrăită bună mirezmuire, când au fost alese dintre atâtea altele de atotștiutoarea și iubitoarea de oameni pronie dumnezeiască din țările lor de baștină: Grecia, Rusia, Bulgaria, România și răsădite, îngrijite și crescute în "raiul de taină" al Grădinii Maicii Domnului - Sfântul Munte

Athos.

Intre aceste suave flori, cinste și slavă a patriilor și popoarelor lor și a ortodoxiei perene, cuvioșii români ocupă -în viziunea martorului credincios care este Cuviosul Paisie -numeric, locul al doilea, și despre unul dintre ei, Bătrânul Trifon, el afirmă direct: «Este adevărat că n-am văzut un alt pustnic la această

vârstă, 93 de ani, să aibă o atât de mare râvnă și să trăiască în atâta sărăcie cu nobleţe duhovnicească».

La aceste «flori», de care - în majoritatea lor - Cuviosul Paisie s-a îndulcit și s-a folosit nemijlocit, el a adăugat și din parte-i «coșuleţe» spirituale împletite din cuvinte și apoftegme adânci, ca acestea: "Gândurile curate au mai mare putere duhovnicească decât toată asceza, postul, privegherea, etc, pentru cei ce se nevoiesc să își păzească a lor curăţie sufletească și trupească"; "Pustia ajută mult la ștergerea patimilor sufletești, deoarece în pustiul sterp pirul dispare, iar în mlaștină se face ca stuful"; "Nu vă minunaţi de cei ce se apropie de lună, ci de cei ce se îndepărtează de duhul lumesc și se apropie de Dumnezeu, veselindu-se" etc.

Mulţumind bunătăţii dumnezeiești că a dat Cuviosului Egumen al Schitului Lacu râvnă statornică și pricepere spre a ne hrăni prin traduceri corecte, pline de acrivie, în duh filocalic și paterican așteptăm cu îndreptăţită nerăbdare apariţia primului volum de "Convorbiri" al Marelui Bătrân Aghiorit intitulat - atât de semnificativ - «Cu durere și dragoste pentru omul contemporan».

Inălţarea Sfintei Cruci 14 Septembrie 1999